

HELSINGIN
ORTODOKSINEN
SEURAKUNTA

Vuosikertomus 2025

Sisällys

Suomen suurin ortodoksinen seurakunta	2
1. Kirkkoherran katsaus vuoteen	3
2. Luottamuselimet	4
2. Suomenkielinen seurakuntatyö	7
4 Monikulttuurinen seurakuntatyö.....	50
5 Diakoniatyö.....	59
6 Kasvatustyö	64
7 Vapaaehtoistoiminta	70
8 Tukitoiminnot	72
8.1. Hallinto.....	72
8.2. Hautaustoimi	74
8.3. Viestintä.....	75
8.4. Kirjasto ja arkisto	79
8.5. Kiinteistötoimi.....	81
9 Henkilöstö	83
10 Taloudellinen kehitys	84
Lopuksi: Ylösnousseen Kristuksen kasvava seurakunta.....	86
LIITE 1 Helsingin hiippakunnan nuorisovaltuuston vuosikertomus.	87

*Kansi: Hangossa vietettiin Pyhien apostolienvertaisten Magdalan Marian ja Vladimir Kiovalaisen kirkon 130-vuotisjuhlaa. Temppelijuhlaan kuuluu ristisaatto merenrantaan.
Kannen kuva: Vlada Wahlsten*

Vuosikertomuksen kuvat Vlada Wahlstén/Helsingin ortodoksinen seurakunta, jos kuvaajaa ei erikseen mainittu.

Suomen suurin ortodoksinen seurakunta

Helsingin ortodoksinen seurakunta on suurin Suomen ortodoksisen kirkon seurakunnista. Yli kolmasosa Suomen ortodoksisen kirkon jäsenistöstä on kirjoilla Helsingin ortodoksisessa seurakunnassa. Vuoden 2025 loppuessa seurakuntaan kuului 21 821 henkeä. Seurakunnan jäsenmäärä nousi näin kertomusvuonna 47 hengellä.

Kertomusvuonna seurakuntaan liittyi kasteen tai mirhavoitelun kautta ennätysellisen moni: yli puoli tuhatta uutta jäsentä (579). Luku nousi useilla kymmenillä edellisvuodesta. Nuorten ja nuorten aikuisten lisääntynyt kiinnostus jatkui kertomusvuonna ja sen syitä puitiin myös julkisuudessa. Jäsenmäärän kasvusta huolimatta edelleen moni myös erosi kirkosta: seurakuntamme alueella kirkosta eronneita oli kaikkiaan 410.

Suomen ortodoksinen kirkko on jo yli vuosisadan kuulunut autonomisena arkkipiispakuntana Konstantinopolin ekumeenisen patriarkaatin alaisuuteen.

Helsingin ortodoksinen seurakunta on monimuotoinen niin toiminnallisesti, kielellisesti kuin alueellisestikin. Seurakunnan laajaan toiminta-alueeseen kuuluu yhteensä 44 kuntaa Hangosta Heinolaan saakka. Seurakunnassa on parikymmentä pyhäkköä, joista muutama toimii vuokratiloissa. Seurakunnan pääkirkkona toimii Uspenskin katedraali, joka on myös Suomen ortodoksisen kirkon pääkatedraali.

Seurakuntalaiset puhuvat äidinkielenään 72 eri kieltä. Seurakunnan jäsenistä lähes 74 % on suomenkielisiä. Seuraavaksi suurimman kieliryhmän muodostavat venäjänkieliset, joita on reilu 15 % jäsenistä. Ruotsinkielisiä on lähes 3 %. Ukrainalaisten jäsenten määrä on ollut kasvussa ja heitä oli kertomusvuoden päättyessä noin 1,5 %.

Helsingin hiippakunnan piispana toimi ensimmäistä vuotta arkkipiispa **Elia**. Seurakuntaa johti kirkkoherra **Markku Salminen**.

Kymmenet liittyivät kirkkoon Uspenskin katedraalissa Lasaruksen lauantaina. Kaikkiaan seurakuntamme jäsenmäärä kasvoi pääsiäisen edellä yli 70 uudella jäsenellä. Kuva: Jukka Vehkaoja

1. Kirkkoherran katsaus vuoteen

Helsingin ortodoksisen seurakunnan toiminta vuonna 2025 perustui Kirkon perustehtävästä huolehtimiseen sekä hallinnollisten velvoitteiden täyttämiseen. Seurakuntavaalien lykkääntymisen vuoksi seurakunnassa ei tehty suuria strategisia päätöksiä.

Vuoden 2025 toiminnassa oli ilahduttavaa katekumeenien suuri määrä. Seurakuntamme jäsenmäärä lähti nousuun ensimmäistä kertaa vuosiin ja kirkkoon liittyneiden määrä ylitti selvästi kirkosta eronneiden määrän, siitähän huolimatta, että alhaisesta syntyvyydestä johtuen kasteiden määrä on edelleen matala ja hautauksien määrä sen sijaan on korkealla. Jäsenmäärän kasvaminen on edellyttänyt seurakunnassa saumatonta yhteistyötä ja panostusta katekumeenityöhön, kasvatukseen ja sielunhoitoon.

Vuoteen kuului myös surua ja uusia alkujä. Hämeenlinnan alueen pitkäaikainen pappi rovasti Aki Leskinen siirtyi ajasta ikuisuuteen heinäkuussa 2025. Seurakuntatyöhön valittiin vuoden lopulla uusi pappi, diakoni Federico Mata.

Seurakunnantarkastuksissa kiitosta saaneen kiinteistölautakunnan aloitteesta luottamuselimityksessä käsiteltiin useita kiinteistöihin ja merkittäviin taloudellisiin kokonaisuuksiin liittyviä kysymyksiä. Valtuusto siirsi kuitenkin saamansa ohjeistuksen mukaisesti pitkävaikutteiset ja strategisesti merkittävät kiinteistöpäätökset vuoden 2026 aloittavan valtuuston ratkaistavaksi.

Seurakunnassa tehtiin marraskuussa 2025 hiippakunnan piispan, arkkipiispa Elian toimesta ylimääräinen seurakunnantarkastus liittyen erityisesti hyvän hallinnon toteutumiseen ja noudattamiseen seurakunnan toiminnassa. Seurakunta sai hiippakunnan piispalta tarkan evästyksen ja toimintaohjeet seurakunnantarkastuksen loppuraportin luovutustilaisuudessa joulukuussa 2025.

Vuoden aikana ylimmät laillisuusvalvojat, Eduskunnan apulaisoikeusasiamies ja apulaisoikeuskanslerin virasto, ovat antaneet tehtyjen kantelujen takia huomautukset ja kehotukset, jotka korostivat hyvän hallinnon, toimivaltasuhteiden selkeyden ja menettelytapojen huolellisuuden merkitystä valtuuston toiminnassa.

Vuonna 2025 pidettiin seurakunnanvaltuuston vaalit. Vaalialuejako oli uusi: noudatettiin vaalilautakunnan valmistelusta poikkeavaa vaalialuejakoa, jossa Hyvinkää siirtyi uuteen vaalipiiriin. Uudessa vaalialuejaossa myös kultakin alueelta valittavien valtuutettujen määrä muuttui: Hämeenlinna ja Lahti sekä Länsi-Uusimaa menettivät kukin toisen valtuustopaikoistaan. Sen sijaan Itä- ja Keski-Uusimaa sekä Helsinki saivat lisää valtuustopaikkoja. Kaiken kaikkiaan vuosi 2025 jääkin historiaan erityisesti poikkeuksellisten valtuustovaalien vuotena.

*Markku Salminen
Helsingin ortodoksisen seurakunnan kirkkoherra
Ekumeenisen istuimen rovasti*

2. Luottamuselimet

Seurakunnassa ylintä päätäntävaltaa käyttää seurakunnanvaltuusto, joka valitsee toimeenpanovallan käyttäjäksi seurakunnanneuvoston. Valtuusto valitsee avukseen lakisääteiset lautakunnat, joita ovat vaalilautakunta ja kiinteistölautakunta.

Valtuusto kokoontui vuoden aikana kaikkiaan neljä kertaa. Valtuuston kokoukset lähetettiin suoratoistona Helsingin ortodoksisen seurakunnan YouTube-kanavalle.

Neuvosto kokoontui kertomusvuonna tavanomaista useammin, neljätoista kertaa.

Seurakunnan lakisääteisiä lautakuntia ovat kiinteistölautakunta ja vaalilautakunta. Kiinteistölautakunta kokoontui vuoden aikana kahdeksan kertaa ja pöydällä oli useita merkittäviä kiinteistöjen korjauksiin liittyviä asioita. Vaalilautakunnalle vuosi 2025 oli odotettu vaalivalmisteluiden läpiviemisen vuosi. Vaalilautakunta kokoontui kaikkiaan viidesti.

Luottamuselinten toiminnassa vuosi 2025 oli kaiken kaikkiaan historiallinen vaalivuosi. Tietävästi koskaan aikaisemmin seurakunnassa luottamuselimet eivät ole toimineet jatkuvuusperiaatteen mukaisesti aina siihen saakka, kunnes uusi valtuusto valitaan. Ja tietävästi aiemmin seurakunnassa ei ole toimitettu valtuustovaaleja eri aikaan kuin kaikissa muissa seurakunnissa. Vuoden 2025 alkaessa seurakunnassa ei vielä tiedetty, toimitetaanko valtuustovaalit ja vuoden päättyessä seurakunnalla jo oli valittuna uusi valtuusto. Vaalien historiallisen lykkäytymisen taustalla olivat vuoden 2023 tapahtumat: kirkollishallitus oli päättänyt 20.9.2023 keskeyttää Helsingin ortodoksisen seurakunnan valtuustovaalit ja palauttaa valtuustolle uudelleenkäsiteltäväksi vaalialuejako koskeva päätös. Kahden valtuutetun valitettua päätöksestä hallinto-oikeuteen vaalivalmistelut olivat keskeytettyinä, kunnes hallinto-oikeus antoi 29.11.2024 asiassa päätöksen. Luottamuselimet rajoittivat kirkon lakimiehen antaman ohjeistuksen ja luottamuselinten jatkuvuusperiaatteen mukaisesti toimintansa vain välttämättömiin ja lakisääteisiin toimiin. Vuonna 2025 vaalivalmistelut käynnistyivät ja vaalien toimittamisesta saatiin varmuus kertomusvuoden heinäkuussa, kun kirkollishallitus hylkäsi vaalialueita koskevan valituksen. Valtuustovaalit toimitettiin 2.-16.11.2025, kaikkiaan kaksi vuotta myöhemmin kuin muissa Suomen ortodoksissa seurakunnissa. Vaaleissa oli ehdolla 37 ehdokasta, joista 21 valittiin valtuuston jäseniksi. Valtuustovaalien äänestysprosentti jäi aiempien vaalien tavoin hyvin matalaksi. Vain 777 seurakunnan jäsentä käytti äänioikeuttaan, mikä on 4,2 % äänioikeutetuista jäsenistä.

Valtuutetut yhteiskuvassa sääntömääräisen tilinpäätöskokouksen päätteeksi 22.5.2025. Kuvassa vasemmalta Markku Pelkonen, valtuuston varapuheenjohtaja Ritva Bly, Risto Murto, Anja Lindström, Maria Mountraki, Anna Soraniva, Ulla Saarinen, kirkkoherra Markku Salminen, Anatoli Lappalainen, Mika Kontkanen, valtuuston puheenjohtaja Jefim Brodkin ja Kim Kilpinen. Kuvasta puuttuvat valtuutetut Pertti Juntunen, Miika Karpin, Marina Lampinen, Elina Palola, Andreas Stenberg, Joonas Virolainen ja Iryna Väisänen.

Seurakuntalainen äänesti valtuustovaaleissa Hyvinkäällä. Historiallisissa vaaleissa valittiin valtuustoa kahden vuoden tynkäkaudeksi. Äänestysaktiivisuus jäi aiempien vaalien tavoin hyvin matalaksi.

Vaalilautakunta kiitti äänestäjiä sekä äänestyspaikkojen järjestäjiä sekä kiitti kaikkia ehdokkaita ja onnitteli valittuja tällä sosiaalisessa mediassa julkaistulla kuvalla. Kuvassa vaalilautakunta kirkkoherranvirastossa vaalipäivänä. Vaalilautakunnan jäsenet vasemmalta: lautakunnan varapuheenjohtaja Marie-Louise Litonius, Mikko Kuri, Mira Bogdanoff ja lautakunnan puheenjohtaja kirkkoherra Markku Salminen.

**HELSINGIN
ORTODOKSINEN
SEURAKUNTA**
**MONIA ARMORIKKAITA VUOSIA
valtuustoomme valituille!**

KUVA: Valtuustoon valittuja onniteltiin seurakunnan verkkosivuilla ja sosiaalisessa mediassa tällä kuvakollaasilla. Valtuustoon valittiin (suluissa kuvaajatiedot, jos kyseessä ei ole yksityisalbumi): Dimitri Qvintus, Maria Mountraki (kuv. Aarne Ormio), Hanna Korhonen, Marianna Stolbow (kuv. Eeva Anundi), Elias Keltanen, Mika Kontkanen (kuv. Meri Kontkanen), Elina Palola (154), Susanne Hellberg, Ulla Saarinen (kuv. Barbara Tenuta), Antti Salpakari, Juha Lemettinen (kuv. Helena Lemettinen), Anna Tchervinskij, Kati Räihä-Velentza (kuv. Anastasia Taldrik), Joonas Virolainen, Kim Kilpinen, Tia-Sabrina Lyytinen, Anu Patrikainen (kuv. Susanna Kekkonen), Anja Lindström (kuv. Mari Vainio), Mirka Majamäki, Anatoli Lappalainen, Mikko Viljanen (kuv. Iiris Joki-Viljanen).

2. Suomenkielinen seurakuntatyö

Helsingin ortodoksisen seurakunnan suomenkielinen seurakuntatyö jakautuu neljään toiminta-alueeseen, jotka ovat Helsingin toiminta-alue, itäinen toiminta-alue ja läntinen toiminta-alue sekä pohjoinen toiminta-alue. Näiden lisäksi omana toimintamuotonaan on monikulttuurinen seurakuntatyö, jotka toteutetaan kaikilla seurakunnan alueilla.

Seurakuntatyöllä tarkoitetaan ensisijaisesti jumalanpalveluksia, seurakuntalaisten hengellistä palvelemista ja kirkon ykseyden toteutumista. Seurakuntatyön keskiössä on johdattaa niin uudet kuin vanhat seurakuntalaiset seurakunnan yhteyteen. Suomenkielisellä seurakuntatyöllä viitataan siihen, että jumalanpalveluksien ja hengellisen palvelemisen ensisijaisena kielenä on suomi. Seurakuntamme on kuitenkin monikulttuurinen ja monikielinen ja kaikilla toiminta-alueilla käytetään jumalanpalveluksissa tarpeen mukaan myös muita kieliä.

Kaikilla seurakunnan toiminta-alueilla huolehditaan seurakuntalaisten hengellisistä tarpeista toimittamalla kirkon perinteen mukaiset jumalanpalvelukset ja sakramentit. Lisäksi alueilla huolehditaan seurakuntalaisten sielunhoidosta. Kasvatus- ja diakoniatyötä toteutetaan yhteistyössä seurakunnan kasvatustoimen ja diakoniatoinen työntekijöiden kanssa. Kaikilla alueilla pyritään myös huolehtimaan maahanmuuttajataustaisten ortodoksien kotoutumisesta seurakuntaan. Seurakuntatyöhön kuuluvat myös lähetystyö ja ekumenia.

Kertomusvuonna Helsingin ortodoksisen seurakunnan kaikilla toiminta-alueilla toimitettiin säännöllisesti jumalanpalveluksia ja niihin osallistui runsaasti seurakuntalaisia. Pääsääntöisesti kirkoissa toimitettiin jumalanpalveluksia lauantai-iltaisain ja sunnuntaisin, sekä arkipäiviin osuvien juhlien aikana. Lisäksi monissa kirkoissa toimitettiin arkipäivinä aamu- ja ehtoopalveluksia, akatistoksia ja rukouspalveluksia.

Kertomusvuonna lisättiin erityisesti ukrainan kielen käyttöä ja ukrainankielisille suunnattujen jumalanpalveluksien toimittamista hautausmaalla pyhän Profeetta Elian kirkossa Helsingissä.

3.1 Helsingin toiminta-alue

Helsinki muodostaa seurakuntatyön ja pyhäkköjen osalta laajan ja monipuolisen toiminta-alueen. Lähes puolet seurakunnan jäsenistä asuu Helsingissä. Alue onkin toimintansa osalta seurakunnan vilkkain.

Helsingin toiminta-alueen toimintakeskukset ovat Uspenskin katedraali ja katedraalin krypta, profeetta Elian kirkot hautausmaalla, Pappilatalon Kotikirkko Liisankadulla sekä Pyhittäjä Aleksanteri Syväriläisen kappeli Myllypurossa.

Uspenskin katedraali on näkyvä osa Helsingin siluettia. Katolis-ortodoksinen ristisaatto herätti huomiota Helsingin Kauppatorilla Jumalansynnyttäjän syntymäjuhlan aattona 7.9. Tapahtuman järjesti jo toistamiseen Suomen ortodoksinen kirkko yhdessä katolisen kirkon kanssa. Ristisaatto kulki vuonna 2025 Pyhän Henrikin katedraalilta Uspenskin katedraalille. Kuva: Eelis Mäntymäki

Uspenskin katedraali

Suomen ortodoksisen kirkon pääkirkkona ja arkkipiispan katedraalina Uspenskissa toteutettiin Kirkon perustehtävää jumalanpalveluselämää ylläpitäen ja katedraalin perinteitä vaalien. Uspenskin katedraali on aktiivisen ja laajan temppeliyhteisön kotikirkko. Katedraalissa toimitetaan runsaasti kasteita ja avioliittoon vihkimisiä. Uspenskin katedraali on myös suosittu pyhiinvaelluskohde sekä yksi Helsingin suosituimmista matkailunähtävyyksistä.

Suomen ortodoksisen kirkon pääpyhäkkönä ja arkkipiispan katedraalina Uspenskin katedraali toimi vuonna 2025 monien tapahtumien pitopaikkana ja keskuksena. Vuonna 2025 yksittäisiä merkittäviä ja historiallisia tilaisuuksia olivat lokakuussa Credo-juhlavuoden ekumeeninen juhlanjumalanpalvelus sekä kirkolliskokouksen avajaisjumalanpalvelus. Vietimme vuonna 2025 Nikean uskontunnustuksen 1700-vuotisjuhlaa vuositeemalla Credo – Minä uskon. Uspenskin katedraalissa vietettiin 19.10.2025 Credo-juhlavuoden huipentumaa, joka kokosi kirkkojen ja kristillisten yhteisöjen edustajat yhteiseen rukoukseen. Jumalanpalvelus välitetään myös suoratoistona seurakunnan YouTube-kanavalle. Vuonna 2025 Suomen ortodoksisen kirkon

kirkolliskokous pidettiin Kulttuurikeskus Sofiassa Helsingin Vuosaassa ja avajaisjumalanpalvelus toimitettiin Uspenskin katedraalissa.

Uspenskin katedraalissa oli pääsiäisyön jumalanpalveluksessa ennätysellisen suuri määrä osanottajia. Paikalla oli arviolta toistatuhatta ihmistä, joista osa osallistui palvelukseen ulkona. Jumalanpalvelus televisioitiin ja tuhannet osallistuivat näin palvelukseen televisioinnin välityksellä. Uspenskin katedraalin nimikkojuhla ja vuosijuhla, Jumalansynnyttäjän kuolonuneen nukkumisen, uspenien juhla oli kertomusvuonna erityisen juhlallinen, sillä kaikki kirkkomme toimessa olevat piispat, Helsingin ja koko Suomen arkkipiispa **Elia**, Kuopion ja Karjalan metropoliitta **Arseni** sekä Oulun metropoliitan tehtäviä hoitava Haminan piispa **Sergei**, toimittivat juhlan jumalanpalvelukset yhdessä.

Pääsiäisyön piispallisessa televisioidussa jumalanpalveluksessa oli ennätysellisen suuri osanottajamäärä.

Kirkollisten tapahtumien lisäksi katedraali palveli seurakuntalaisia ympärivuotisesti jumalanpalveluksin ja monin eri toimituksin sekä mahdollisuudella pistäytyä katedraalissa hiljentymässä kesken arjen kiireen. Uspenskin vierailijamäärät ovat nousseet tasaisesti. Tarkkoja tietoja kävijämääristä ei kuitenkaan ole ollut saatavilla.

Seurakunnan valtuusto päätti vuoden 2025 talousarvion hyväksymisen yhteydessä, että katedraalissa otetaan kevään 2025 aikana käyttöön sisäänpääsymaksu, joka on käytössä vain jumalanpalveluksien ja muiden seurakunnan tilaisuuksien ulkopuolella. Pääsymaksun käyttöönottoa varten Uspenskiin palkattiin turistityön kehittäjä, jonka tehtäviin kuuluivat kaikki pääsymaksun keräämisen käytännön asiat. Lisäksi erityisesti kesän ajaksi kirkkoon palkattiin myös kolme lipunmyyjää/-tarkastajaa, jotka vuorollaan huolehtivat lippujen käteismyynnistä ja matkailijoiden ja vierailijoiden opastuksesta kirkossa. Pääsymaksu otettiin käyttöön toukokuun puolivälissä. Lipun hinta vuonna 2025 oli 5 euroa.

Maksun käyttöönotto odotetusti herätti runsaasti keskustelua niin seurakuntalaisten keskuudessa ja sosiaalisessa mediassa kuin pääkaupunkiseudun julkisessa mediassa. Palaute

painottui enemmän neutraalin ja positiivisen puolelle kriittisen ja korjaavan palautteen jäädessä vähemmistöön. Kaikki palaute otettiin huomioon toiminnan muotoutumisessa. Pääsymaksua ei peritty alle 18-vuotiailta sekä niiltä, jotka ilmoittivat tullessa kirkkoon rukoilemaan. Lipunmyynnissä oli käytössä kolme kanavaa: ennakkolippu, paikanpäältä ostettu automaattilippu sekä palvelupisteeltä ostettu lippu.

Pääsymaksu vaikutti kertomusvuonna katedraalin kävijämääriin. Kesäkaudella katedraalissa vieraili yhteensä 44000 kävijää ja syksyllä syys-marraskuussa 23000 kävijää. Kävijät edustivat yhteensä 92 eri kansallisuutta. Eniten vierailijoita kuluneena vuonna oli Suomesta, Saksasta ja Japanista. Katedraalin pääsymaksun toteutus onnistui kaikkiaan hyvin. Ensimmäisen vuoden kokemusten perusteella pääsymaksun keräämistä kannattaa jatkaa myös tulevina vuosina. Maksu tulee kuitenkin pitää maltillisena. Pääsymaksun tuotto käytetään katedraalin kunnossapitoon. Seurakunnan kiinteistölautakunta julkaisi kertomusvuonna arvion, jonka mukaan katedraalin korjaukset tulevat maksamaan seuraavan viiden vuoden aikana noin viisi miljoonaa euroa.

Uspenskin katedraalin ikonostaasin korjaus- ja kultaushanke eteni kuluneena toimintavuonna jälleen yhden osuuden verran. Yhteistyö kultauksen toteuttajan kanssa sujui hyvin. Vuonna 2025 saatiin valmiiksi toiseksi viimeinen lohko. Näillä näkymin työ valmistuu vuoden 2026 aikana

Jumalanpalvelusten striimauksia jatkettiin säännöllisesti. Tämä palvelun muoto on osoittautunut todella tärkeäksi, sillä palveluksia seurataan yhä laajemmin niin Suomessa kuin maamme rajojen ulkopuolella. Vuoden 2025 lopussa striimauksen kilpailutettiin hankintalain mukaisesti.

Vuonna 2025 katedraalissa jatkettiin Ortodoksisuutta pintaa syvemmältä -luentosarjaa. Syksyllä tapahtuman luonnetta muutettiin enemmän keskustelutilaisuuden suuntaan. Siinä kulloinkin vaihtuvia vieraita haastateltiin heidän omaan aihepiiriinsä liittyen ja yleisö otettiin mukaan keskusteluun lopussa. Nimekkään vieraat houkuttelivat katedraalin kryptaan toistuvasti noin 60 henkeä kerralla.

Kertomusvuonna katedraalin jumalanpalveluksista vastasivat ennen kaikkea katedraalin papisto rovasti **Teo Merras** ja pastori **Kimmo Kallinen**.

Uspenskin katedraalin temppelijuhlan jumalanpalvelukset toimitettiin synodaalisesti: vigilian ja liturgian toimittivat kirkossamme toimessa olevat piispat: Helsingin ja koko Suomen arkkipiispa Elia (keskellä), Kuopion ja Karjalan metropoliitta Arseni(oik.) ja Oulun metropoliitan tehtäviä hoitava piispa Sergei (vas.). Kuva: Eelis Mäntymäki Tarkemmin

toimintavuoden tavoitteiden toteutumisesta:

Katedraalin pääsymaksun käyttöönotto oli merkittävä muutos ja paljon valmisteluja vaativa tapahtuma. Siihen valmistauduttiin huolella ja teknisesti maksun käyttöönotossa ei tullut vastaan mitään erityisiä ongelmia. Mobiililipun toimittajan Reveel.guiden kanssa yhteistyö toimi erinomaisesti. Sitä kautta lipun ostaneet saivat käyttöönsä myös Uspenskin sähköisen opaskirjan ilman lisämaksua. Lipunmyyjät pitivät myös kauden aikana toista sataa pientä opastustuokiota matkailijoille. Nämä olivat hyvin pidettyjä tapahtumia.

Opetus

Uspenskin katedraalin pyhäkköyhteisö kehittyi yhteisissä tapahtumissa. Kuukausittain järjestettävä Ortodoksisuutta pintaa syvemältä -luentosarja osoittautui edelleen tärkeäksi toimintamuodoksi. Muista toimintamuodoista mm. Tekstiilikerho oli tärkeä yhteisöllinen tapahtuma. Myös taiteiden yö sekä muut vuosittain toistuvat tapahtumat lisäsivät ihmisten yhteenkuuluvuuden tunnetta. Varsinaisen pyhäkkökeskeisen toimintamallin toteuttaminen on kuitenkin ollut Uspenskin katedraalin kokoisessa kirkossa haastavaa. Tärkein toimintamuoto tässä ovat olleet suuren suosion saavuttaneet kirkkokahvit.

Kasvatus- ja katekumeenitoiminta

Oman merkittävän pyhäkön sisäisen ryhmän ovat muodostaneet katekumeenit. Syksy 2025 osoittautui uudeksi ennätysvuodeksi koko katekumeenitoiminnan ajalta, kun toimintaan ilmoittautuneiden määrä ensimmäistä kertaa yli 100 henkeä. Katedraalissa kokoontuvan Helsingin keskustan suomenkielisen katekumeeniryhmän osalta päädyttiin siihen, että katekumeeniopetus avattiin kaikille siitä kiinnostuneille, ja varsinainen kirkkoonliittymiseen tähtäävä katekumeeniryhmä perustettiin vasta loppuvuonna joulukuussa. Erityisesti nuorten katekumeenien määrä on viime vuodet ollut ilahduttavassa kasvussa.

Seurakunnan kasvatustoimen näkyvyys katedraalissa on toteutunut lasten kirkkokerhon ja nuorten aikuisten toiminnan muodossa. Nuoret aikuiset ovat pitäneet muun muassa kahviota taiteidenyön aikana. Uutena ryhmänä katedraalissa on aloittanut UNK eli Uspenskin nuorten kerho, joka koostuu pääosin varhaisnuorista eli 12–16-vuotiaista. Kerhoon on kuulunut niin katekumeeneina olleita kuin kirkon jäseniäkin.

Perheiden ja pienten lasten perheiden määrä jumalanpalveluksissa lisääntyi merkittävästi. Vaikka katedraali kirkkotilana ei aina kannusta pienten lasten vanhempia perheenä tulemaan kirkkoon, on yhteisöllisyys osoittautunut tärkeäksi ja mukaansatempaavaksi asiaksi. Tätä on pyritty tietoisesti vahvistamaan kuluneena vuonna.

Katedraalin henkilöstön osalta kuluneesta vuodesta voidaan todeta, että vakinaista papistoa ja kanttoreita tarvittaisiin edelleen lisää vastaamaan kasvavaan ortodoksisuuteen kohdistuvaan kysyntään ja jumalanpalvelustarjontaan. Papistoa tarvitaan katekumeenityön laadukkaaseen toteuttamiseen ja kanttoreita jumalanpalvelusten toimittamiseen. Erityisesti kesäaika, kun lomat ja leirit vievät työntekijöitä, on tarpeen olla riittävästi reserviä.

Kuorotoiminta

Uspenskin katedraalikuoro lauloi vuonna 2025 Uspenskin katedraalissa toimitetuissa jumalanpalveluksissa lauantaisin ja sunnuntaisin, kirkollisina juhlapäivinä sekä suuren paaston ja pääsiäisajan erityisissä jumalanpalveluksissa myös arkipäivinä. Uspenskin Katedraalikuoroa johti kertomusvuonna kanttori **Varvara Merras-Häyrynen**.

Kuorolaiset osallistuivat laulajina tarpeen mukaan myös kirkollisiin toimituksiin (häät, hautajaiset, panihidat, kasteet, rukouspalvelukset) sekä muihin seurakunnan tai hiippakunnan järjestämiin tilaisuuksiin. Palveluslaulusta huolehdittiin pääsääntöisesti pienryhmissä ja koko kuoro oli paikalla vain suurimpina juhlina ja konserteissa.

Kuoro harjoitteli viikoittain torstai-iltaisin Pyhän Kolminaisuuden kirkossa (kevätkausi) sekä Kotikirkossa ja Uspenskin katedraalin kryptassa (syyskausi Kolminaisuuden kirkon remontin vuoksi). Maaliskuussa kuoro järjesti harjoitusleirin Porvoon ortodoksisella kirkolla ja lisäksi järjestettiin joitakin muitakin ylimääräisiä harjoituksia.

Kuoroon kuului yhteensä n30 laulajaa ja lisäksi konserteissa oli mukana avustavia laulajia. Katedraalikuorolla oli ja on erityinen vastuu huolellisesta ja laadukkaasta jumalanpalveluslaulusta. Uspenskin katedraali on koko kirkkomme pääpyhäkkö ja ortodoksisuuden “näyteikkuna” myös viikoittaisten jumalanpalvelusstriimausten näkökulmasta.

Uspenskin katedraalissa järjestettiin kertomusvuonna lukuisia merkittäviä konsertteja, joista mainittakoon Ivan Moodyn säveltämä Passion and Resurrection (suom. Kärsimys ja ylösnousemus), jonka Uspenskin katedraalikuoro esitti suurella viikolla yhdessä laulajien ja soitinyhtyeen kanssa sekä Pyhän Kolminaisuuden kirkon kuoron järjestämä säveltäjä Bortnjanskin 200-vuotisjuhlakonsertti lokakuussa.

Muu toiminta

Katedraalin aukiolo toteutui toimintavuonna lähes suunnitellusti. Papiston osalta ihmisten kohtaaminen on siirtynyt pääasiassa ennakolta sovittavaksi.

Vapaaehtoistoiminta on ollut katedraalin toiminnan kulmakivi, vaikka kuluneena toimintavuonna erilaisten vapaaehtoistehtävien määrä oli selvästi edellisvuosia pienempi. Toimintavuoden aikana käynnistettiin hanke, jolla etsitään ja määritellään katedraalin vapaaehtoistehtäviä. Näin niitä voidaan kohdentaa tarkemmin vapaaehtoisiksi ilmoittautuville.

Uspenskin katedraalissa vietettiin 19.10.2025 Credo-juhlavuoden huipentumaa, joka kokosi kirkkojen ja kristillisten yhteisöjen edustajat yhteiseen rukoukseen. Kuva: Khrystyna Martyniuk

Hautausmaan kirkot, Pyhän profeetta Elian kirkko

Seurakunnan Lapinlahden hautausmaa on vanhin Helsingissä yhtäjaksoisesti toiminut hautausmaa. Se on tarjonnut ja tarjoaa mahdollisuuden tulla muistamaan edesmenneitä, hiljentymään ja yhtymään sukupolvien rajat ylittävään rukoukseen.

Seurakuntatyön toimitiloina hautausmaalla toimivat profeetta Elian kirkko sekä profeetta Elian kappeli. Lisäksi profeetta Elian kirkon krypta on ollut aktiivisessa käytössä kirkkokahvien ja muun toiminnan osalta.

Hautausmaalla tärkeimpänä tavoitteena on seurakuntalaisten palveleminen kokonaisvaltaisesti huolehtimalla hautauksista sekä tarjoamalla seurakuntalaisille mahdollisuuden viikoittaisen rytmin mukaiseen vainajien muisteluun sekä Herran pyhään ehtoolliseen.

Vuonna 2025 profeetta Elian kirkossa jatkettiin ukrainankielisiä jumalanpalveluksia ja muuta toimintaa. Palveluksia toimitettiin ukrainan kielellä pääsääntöisesti sunnuntaisin, suurella viikolla ja pääsiäisenä. Suomen ortodoksisen kirkon palvelukseen vihityn ukrainankielisen papin jätettyä tehtävänsä Suomessa, palvelusten määrä väheni jonkin verran. Lisäksi palvelusten kieleksi tuli suomi ukrainan rinnalle. Ukrainankielisten sielunhoitoa ja toimituksia varten Ukrainan kirkosta lähetettiin Suomeen pappi lyhytaikaiselle vierailulle.

Hautausmaan kappelissa toimitettiin ukrainankielisten jumalanpalveluksien lisäksi kertomusvuonna säännöllisesti myös muita jumalanpalveluksia: vapaaehtoiset toimittivat akatistos jumalanpalveluksia pyhälle piispa Spyridonille tämän lahjoituksena saadun reliikin ja ikonin edessä.

Tarkemmin tavoitteiden toteutumisesta suhteessa toimintaan:

Pyhäkkökeskeinen toimintamalli on hautausmaan kirkossa toteutunut vahvan yhteisön toimesta ja ylläpitämänä. Yhteisö on kokoontunut uskollisesti palveluksiin, vaikka toimittava pappi on vaihdellut usein. Toiminnan ytimessä on ollut kirkkokuoro, jonka jäsenmäärä on kasvanut pitkin vuotta.

Pappis- ja kanttoriresurssin riittävyys oli haasteena myös toimintavuonna.

Jumalanpalveluselämää ovat rikastuttaneet ukrainankieliset palvelukset. Aluksi palveluksia toimitettiin vain sunnuntaisin ja suomenkielisen papin ja ukrainankielisen diakonin toimesta. Tämä käytäntö muuttui, kun seurakuntaamme saatiin syksystä 2024 ukrainankielinen pappi. Vuonna 2025 hän toimi Filantropian palkkaamana seurakunnan kanssa tehdyn sopimuksen mukaisesti ukrainankielisen yhteisön pappina Elian kirkossa aina kesän loppuun saakka. Kuorona on koko ajan toiminut ukrainalaisten keskuudestaan kokoama lauluryhmä.

Ph Martyniuk K

Pappismunkki Rafail Ukrainan ortodoksisesta kirkosta vieraili Suomessa ja toimitti jumalanpalveluksia seurakunnassamme joukukuussa 2025. Ukrainankielisen liturgian päätteeksi otettiin yhteiskuva. Kuva: Khrystyna Martyniuk

Pääsiäiskauden jumalanpalveluksien riemua. Arkipiispa Elia toimitti Profeetta Elian kirkossa äitienpäivän liturgian suomen ja ukrainan kielillä ja vihmoi ristisaatossa kirkkokansaa pyhitetyllä vedellä. Taustalla Helsingin hiippakunnan yli diakoni Andreas Salminen. Kuva: Khrystyna Martyniuk

Itä-Helsinki, Pyhittäjä Aleksanteri Syväriläisen kappeli

Itä-Helsingin seurakuntaelämän keskuksena toimii Myllypuron toimintakeskus ja siinä sijaitseva pyhittäjä Aleksanteri Syväriläisen kunniaksi ja muistoksi pyhitetty kappeli. Myllypuron toimintakeskuksen ensisijaisena tehtävänä on palvella itäisen Helsingin ortodoksisen väestön hengellisiä tarpeita säännöllisen jumalanpalveluselämän, sakramenttien ja toimitusten sekä muun kirkollisen toiminnan muodossa.

Toimintakeskuksen tilat sijaitsevat Myllypuron Liikuntamyllyn tiloissa, Jauhokuja 3 B 2:ssa. Seurakunta maksaa tiloista vuokraa Helsingin kaupungille. Maantieteellinen sijainti lähellä metroasemaa tekee toimintakeskukseen matkaamisen helpoksi myös julkista liikennettä hyödyntäen. Esteettömät tilat mahdollistavat paitsi jumalanpalvelusten toimittamisen niin myös monimuotoisen

kerhotoiminnan. Tiloissa on erityisesti pyritty ottamaan huomioon käytännöllisyys, kauneus ja taloudellisuus.

Vuonna 2025 Myllypuron toimintakeskuksen henkilöstö on koostunut kokoaikaisesta papista, **Joosef Vola**, kahdesta kanttorin toimen sijaisesta (50 % kumpikin), **Niina Haukka** ja **Elizaveta Pugovkina**, ja osa-aikaisesta (80 %) vahtimestarista. Alkuvuodesta vahtimestarina toimi **Pietari Varpula** ja marraskuun lopulta **Rebecca Carp**.

Vuoden 2025 syksyllä vahtimestarin toimi tuli jälleen avoimeksi, ja uusi vasta valittu vahtimestari pääsi aloittamaan juuri ennen vuoden vaihdetta.

Tarkemmin tavoitteiden toteutumisesta suhteessa toimintaan:

Jumalanpalveluksissa on otettu erityisesti huomioon paitsi kirkkovuoden kierto myös eri kirkkopyhät – erityisesti ne kirkolliset juhlat, joiden liturgiasta huomioimista piispaikokouksen päätökset joko edellyttävät tai joiden huomioimiseen ne kannustavat kutakin pappi-kanttori työparia –, joita ei välttämättä muissa pyhäköissä vietetä. Lisäksi Myllypuron työpari on vastannut Vuosaaren kulttuurikeskus Sofian liturgioista noin kerran kuukaudessa. Pyhäkön pappi – kirkkoslaavin kielitaitonsa tähden – toimittaa kuukausittain kuukauden neljäntenä viikonloppuna jumalanpalvelukset Kruununhaan Pyhän Kolminaisuuden Kirkossa (sittemmin, remontointiin tässä ryhdyttyä, pyhien marttyyrien Pistiksen, Elpiksen ja Agapen sekä heidän äitinsä Sofian kirkossa Helenan hoivakodissa), jonkun toisen puolestansa sijaistaessa Myllypuron pyhäkössä. Samoin kanttoreita on hyödynnetty sijaisina

kirkkoslaavinkielisissä jumalanpalveluksissa ja toimituksissa. Myllypuron pyhäkön pappi ja kanttori ovat myös hoitaneet koko seurakunnan kattavia päivystystehtäviä sekä Katrina-työkalerin kautta osoitettuja pyhiä toimituksia eri puolilla seurakuntaa.

Jumalanpalvelusyhteisö on Myllypurossa pysynyt monikulttuurisena ja eri kieliryhmät on henkilöstön taitojen rajoissa otettu huomioon jumalanpalveluksissa. Pyhäkköä on käyttänyt jumalanpalvelustensa toimintaan myös koptien yhteisö. Myllypuron paikallista, jalkautuvaa monikulttuurista työtä on edistetty kuukausittain lauantaiaamuina toimitettavin ruotsinkielisin ja kirkkoslaavinkielisin liturgioin. Sekä ruotsin- että kirkkoslaavinkielinen kuoro on harjoitellut kerran kuukaudessa perjantaisin.

Osallistujamäärä jumalanpalveluksissa pysynyt, vähintäänkin viikonloppujen osalta, kelvollisena: sunnuntailiturgioiden (poisluettuna pääsiäissunnuntai) kävijämäärän vaihtelevat kolmenkymmenenyhdeksän ja seitsemänkymmenenneljän välillä (edellinen luku heinäkuiselta sunnuntailta, jälkimmäinen palmusunnuntailta), mutta sunnuntaivigiliain osallistujamäärän harmillisesti ollessa merkittävästi pienempi: toisinaan kymmenen rukoilijan määrissä, mutta erityisesti paastoaikain vigilioiden ja eräiden juhlapäivien aattojen vigiliat kokosivat tästä kolminkertaisia rukoilijamääriä. Arkipäiväin liturgioihin ja aamupalveluksiin on osallistunut keskimäärin kaksikymmentäyksi rukoilijaa ja arki-iltain ehtoopalveluksiin keskimäärin kymmenen rukoilijaa. Arkiaamujen aamupalveluksiin on osallistunut keskimäärin viisi rukoilijaa.

Pyhäkön jo erinäisiä vuosia sitten perustettu pyhäkköryhmä ei ole vuoden kestäessä pitänyt varsinaisia kokouksia, vaan ajankohtaisia ja yhteistä sopimista edellyttäviä seikkoja on käsitelty etäyhteyksin. Pyhäkön vapaaehtoistarpeisiin monissa suhteissa järjestäytymistä edistävänä tahona samoin kuin myös pyhäkkömme kaunistamista edistävä Itä-Helsingin ortodoksit ry on toisinaan ajankohtaisiin asioihin liittyen pyytänyt papin osallistumaan kokouksiinsa, näin edistäen yhdistyksen ja pyhäkön henkilöstön välisen yhteisymmärryksen ja -toiminnan henkeä.

Seurakuntalaisia on aktivoitu erinäisiin paikallisesti organisoituihin vapaaehtoistehtäviin. Vapaaehtoisia toimii muun muassa kappelin kukkien hoitajien ja kaunistajien ominaisuudessa, kirkkoleipien leipojina ja arkipäivien kirkkokahvitusten ja sunnuntai- ja juhlapäivien lounaiden järjestäjinä, joista viimeksi mainittuun pyrittiin loppuvuodesta aktivoimaan useampia henkilöitä. Lisäksi yhteisön omat vapaaehtoiset ovat auttaneet kappelin kunnossapitoon ja kaunistamiseen liittyvissä pienempimuotoisissa korjaus tai ompeluuskareissa, samoin kuin myös erilaisissa muissa vapaaehtoistyöntekijöitä edellyttävissä toimintamuodoissa. Vapaaehtoisvoimin on myös ylläpidetty hyvää järjestystä pyhäkkömme pienessä mutta monipuolisessa ja laadukkaassa kirjastossa. Lisäksi vapaaehtoisia toimii jumalanpalvelusten yhteydessä alttaripalvelijoina, lukijoina ja kuorolaulajina. Edelleen suurempien juhlien – kuten pääsiäisen ja temppelijuhlan – juhla järjestelyt samoin kuin myös koululaisjumalanpalvelusten lounastarjoilut ovat osallistaneet lukuisia vapaaehtoisia valmisteluihinsa.

Kuvateksti: Arkkipiispa Elia toimitti yhdessä seurakunnan papiston kanssa Myllypuron kappelin 10 vuotistemppelijuhlan jumalanpalvelukset Pyhittäjä Aleksanteri Syväriläisen päivänä 30. elokuuta. Kuva: Khrystyna Martyniuk

Myllypuron kappelilla tarjottiin ruokajakelun yhteydessä joulupuuroa vähävaraisille. Seurakunta tarjosi kaikkiaan reilu 300 annosta puuroa sekä piparia ja lämmintä juomista. Joulupuurotarjoilu toteutettiin yhteistyössä ruokajakelun, evankelis-luterilaisen seurakunnan, seurakuntamme diakonian ja Myllypuron pyhäkköyhteisön sekä Jumalasnnyttäjän syntymän yhteisön kanssa. Hyvän mielen

tapahtumaa on järjestetty jo viiden vuoden ajan.

Kirkkolaulusta jumalanpalveluksissa ovat kantoreiden kanssa vastanneet pyhittäjä Aleksanteri Syväriläisen kappelin kuorot, jotka ovat toimineet jumalanpalveluksissa kulloinkin kantoreitten alaisuudessa. Vuoden aikana on muodostunut viisi lauluyhtyettä: suomenkielinen sekakuoro, ruotsinkielinen sekakuoro, slaavinkielinen sekakuoro, naiskuoro sekä aloittelevien laulajien kuoro.

Hengellisen työn tekijät ovat osallistuneet Itä-Helsingin ekumeeniseen toimintaan, josta näyttävimpänä esimerkkinä suuren tiistain ekumeeninen ristisaatto. Lisäksi Herttoniemen evankelis-luterilaisen seurakunnan seurakunnantarkastuksen yhteydessä vieraili Helsingin piispa Teemu Laajasalo tarkastusseurueinensa Myllypuron pyhäkössä, näin tutustuen Itä-Helsingin toimintaan.

Viestinnässä on seurakunnan hos.fi -Internetsivuja hyödynnetty jumalanpalveluksista ja yksittäisistä tapahtumista tiedottamiseen, ja muutoin on tiedonvälitykseen käytetty Myllypuron ortodoksisen kappelin Facebook-sivuja ja Whatsapp-tiedotusryhmää. Jumalanpalvelustietojen välittymisen turvaamiseksi on noin kuukausittain julkistettu paperinen lista, josta jumalanpalvelusten toimittamisen ajankohdat ovat helposti ja selkeästi luettavissa.

Kasvatuksellisessa työssä on jatkunut sunnuntaipäiväin kirkkokerho sekä edellisellä vuotta perustettu lasten iltakerho. Pyhäkön pappi on vastannut kappelissa tapahtuvasta katekumeenien opettamisesta sekä heidän integroimisestaan pyhäkköyhteisöön, samoin kuin myös alttaripalvelijoiden ja lukijoiden kouluttamisesta. Pyhäkössä on kokoontunut myös ikonimaalauspiiri. Kuukausittain on kokoontunut myös kehitysvammaisille ortodokseille suunnattu Sofia-kerho, johon joulukuussa osallistui myös Korkeasti Pyhitetty Helsingin ja koko Suomen arkkipiispa Elia.

3.2 Itäinen toiminta-alue

Vantaan sekä Itä- ja Keski-Uudenmaan toimintakeskukset muodostavat yhden toiminta-alueen. Alue kattaa seurakunnan itäisen osan eli Järvenpään, Nurmijärven, Tuusulan, Keravan, Pornaisen, Sipoon, Porvoon ja Klaukkalan sekä Vantaan. Toimintakeskukset tekevät yhteistyötä seurakunnan kasvatus- ja diakoniatointien kanssa. Yhtenäinen toiminta-alue helpottaa laajan alueen jumalanpalvelusten koordinointia ja mahdollistaa säännöllisen jumalanpalveluselämän ylläpitämisen myös kesällä. Klaukkalan osalta jumalanpalveluksista ovat kuitenkin vastanneet Uspenskin katedraalin papit.

*Järvenpäässä järjestettiin ensimmäistä kertaa ekumeeninen ristisaatto polkupyörin Tuusulanjärven ympäri. Ristisaaton aluksi toimitettiin vedenpyhitys. Ristisaattoon osallistui ja vedenpyhityksen toimitti alueen pappi **Andrei Verikov**. Kuva: Timo Mokkila*

Vantaa, Kristuksen taivaaseenastumisen kirkko

Vantaan kaupungin ortodoksien jumalanpalveluselämän keskus on Tikkurilassa sijaitseva Kristuksen taivaaseenastumisen kirkko, jossa jumalanpalvelusten lisäksi on tarjolla opetusta ja yhdessäoloa.

Pyhäkön jumalanpalveluselämä on ollut vilkaista ja monikulttuurista. Suurin osa jumalanpalveluksissa käyneistä on ollut maahanmuuttajataustaisia tai kirkkoon liittyneitä. Kuukauden viimeisenä sunnuntaina liturgia on toimitettu kirkkoslaavin/venäjän kielellä ja suomen kielellä. Lisäksi kerran kuukaudessa on toimitettu liturgia Länsi-Vantaalla, Kivistön evankelisluterilaisessa kirkossa.

Vantaan työpari on lisäksi vastannut yhdessä Järvenpään työparin kanssa Stefanoskodin jumalanpalveluselämästä. Vantaan pappi **Mikael Sundkvist** on vastannut Kotikirkon

ruotsinkielisistä jumalanpalveluksista, joita on toimitettu kuukausittain. Sundkvist on myös pitänyt ortodoksiakerhoa ruotsiksi kerran kuukaudessa ja hoitanut muita ruotsinkielisiä tehtäviä Helsingissä.

Pappi ja kanttori ovat palvelleet alueen seurakuntalaisia myös koti-, sairaala- ja muilla käynneillä sekä olleet aloitteellisia kaupungin ekumeenisessa toiminnassa.

Viestinnässä seurakunnan hos.fi sivuja on käytetty jumalanpalveluksista ja yksittäisistä tapahtumista tiedottamiseen, ja muutoin on hyödynnetty Tikkurilan ortodoksisen kirkon Facebook-sivuja, joita ylläpitää vapaaehtoiset yhdessä papin kanssa.

Päiväkoti- ja koululaisryhmiä on vierailut kirkossa. Vanhusten kirkkopyhä järjestettiin kerran yhdessä alueen diakoniatyöntekijän kanssa, samaten ns. seurakuntalaisten kokous, jossa seurakuntalaiset halusivatkin keskustella hengellisistä asioista, eivätkä toiminnan arvioinnista tai kehittämisestä.

Aikuisopetusta ja katekumeeniopetusta on järjestetty. Yhdessä Järvenpään työparin kanssa järjestettiin aikuiskristinoppikoulu seurakunnan leirialueella. Vierailulla ja puhumassa kirkolla ovat käyneet Valamon igumeni Mikael ja ortodoksisen seminaarin johtaja, rovasti Mikko Sidoroff. Uspenie-kvartetti on konsertoinut kirkossa. Perhekerhoa järjestettiin yhdessä kasvatustoimen kanssa keväällä. Vantaan pappi osallistui kaksi päivää kristinoppikoululeiriin, jossa oli pieni ruotsinkielinen ryhmä.

Pyhäköllä on toiminut ikonikerho, miesten piiri sekä käsityökerho. Pyhäkön tukiyhdistys, Tikkurilan tiistaiseura, ja miesten piiri ovat olleet mukana järjestämässä kaikille avointa toimintaa (mm. pääsiäismyyjäiset ja pyhiinvaellusmatka Valamoon). Kertomusvuonna uutena toimintamuotona aloitti pyhäkkömme aktiivin

pitämä koululaisten iltakerho. Kolme vapaaehtoista on leiponut liturgioihin tarvittavat leivät. Vapaaehtoistyö on toiminut entiseen tapaan.

Vantaan kirkkoa lainaavat koptilainen seurakunta vähintään kahdesti kuukaudessa ja romaniankielinen yhteisö kerran kuukaudessa. Kertomusvuonna tuli kuluneeksi 30 vuotta siitä, kun Suomen ortodoksisessa kirkossa alettiin toimittaa romaniankielisiä jumalanpalveluksia. Merkkivuotta juhlistettiin tammikuussa romaniankielisellä liturgialla.

Pyhäkön toiminnassa on pyritty ekologisuuteen ja esimerkiksi yleisiä kulkuneuvoja on käytetty aina aikataulun salliessa.

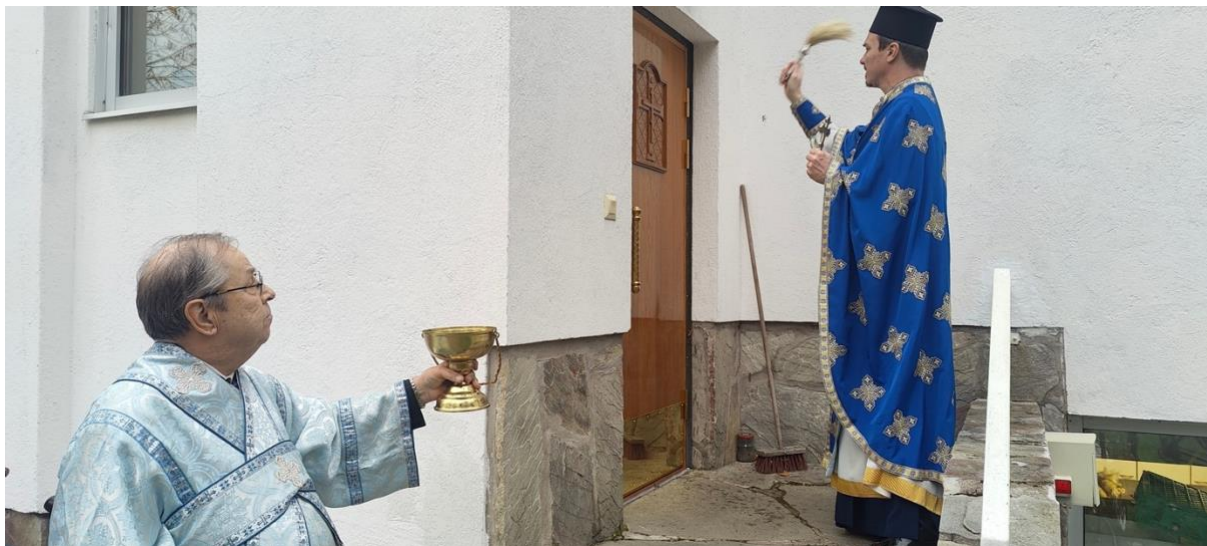
Toimintavuonna pääsiäistä ja siihen liittyvät juhlat vietettiin samaan aikaan sekä niin sanotun vanhan ja uuden kalenterien mukaan. Tämä näkyi lisääntyneenä kävijämääränä jumalanpalveluksissa. Kirkon vuosijuhlana, helluntaina, osallistui liturgiaan ja ristisaattoon ennätysmäärä ihmisiä. Praasniekkaliturgian ja ristisaaton veden äärelle toimitti arkkipiispa Elia.

Vantaan kanttoritilanne on ollut vaikea, sillä vakituisen sijaisen saatiin vasta marraskuun lopussa. Pyhäkkötyöryhmä ei ole kokoontunut, vaan on käytännössä odottanut uusia vaaleja. Toimintasuunnitelmassa kaavailtua syventyvää keskustelua pyhäkkökeskeisestä mallista ei ole käyty; ehkä sen tulisi tapahtua seurakunnan johdon aloitteesta. Seurakunnan vapaaehtoiskoordinaattorin kanssa ei ole pidetty kaavailtua suunnittelupalaveria. Kävijämäärä kirkolla on vuosi vuodelta ilahduttavasti kasvanut. Työparin aikaa menee miltei kokonaan perustoimintojen hoitamiseen.

Suuren lauantain aamupalvelus ja liturgia toimitettiin Kristuksen hautakuvan päällä. Palvelusta toimittava Vantaan alueen pappi rovasti Mikael Sundkvist valittiin kertomusvuoden syyskuussa vuoden 2025 papiksi. Kuva 2: Tikkurilan kirkon temppelijuhlaa vietettiin helluntaina aurinkoisessa säässä. Vedenpyhitys toimitettiin joen rannassa. Juhlan jumalanpalveluksen toimitti arkkipiispa Elia yhdessä alueen papiston kanssa. Kuvat Teija Haussalo.

Järvenpää, Jumalansynnyttäjän Kazanilaisen ikonin kirkko

Järvenpään alueen pappi rovasti Andrei Verikov siunaa pyhitetyllä vedellä kirkon uudet alttariin johdattavat ulko-ovet. Siunaaminen toimitettiin Järvenpään kirkon 45-vuotistempelijuhlan ristisaaton yhteydessä lokakuussa. Kuva: Mikko Blom

Toimintakeskus on tarjonnut Tuusulassa, Järvenpäässä, Keravalla ja Pornaisissa asuville ortodokseille säännölliset jumalanpalvelukset kirkkovuoden kierron mukaisesti sekä muuta hengellisestä elämästä ja yhteisöllisyyttä vahvistavaa toimintaa.

Jumalanpalvelusten määrää tietyllä paikkakunnalla sanelee resurssit ja aikataulu. Järvenpään pappi käy myös Hyvinkäällä toimittamassa jumalanpalveluksia. Lisäksi Pappi ja kanttori ovat Vantaan papin ja kanttorin rinnalla toimittaneet jumalanpalveluksia Stefanoskodissa.

Toiminta on rakentunut pyhäkkökeskeisesti ja sielunhoidolliset kohtaamiset ja keskustelut on pyritty sopimaan jumalanpalvelusten läheisyyteen, jolloin osallistuminen myös jumalanpalvelukseen on helppoa. Pyhäköllä on toimitettu ehtoopalveluksia arkisin erilaisten toimintapiirien edellä. Niin sanottua seniorimuskaria on järjestetty säännöllisesti yhdessä alueen diakoniatyöntekijän kanssa. Lisäksi Jesuksen rukouspalvelusta on toimitettu viikoittain seurakuntalaisten omasta aloitteesta. Kerran kuussa on järjestetty sairaanripityskierros yhdessä diakonin kanssa, jossa ehtoollista on viety niille lähialueen ihmisille, jotka eivät enää kykene saapumaan kirkkoon.

Alueen pappi rovasti **Andrei Verikov** ja kanttori **Maria Verikov** ovat palvelleet alueen seurakuntalaisia myös vierailemalla kodeissa ja hoitolaitoksissa. Lisäksi he ovat osallistuneet aikuisopetukseen sekä lapsi- ja nuorisotyöhön. Ekumeeninen yhteistyö on ollut hyvää ja eri kristillisten kirkkokuntien edustajat ovat järjestäneet tapaamisia useamman kerran vuodessa. Kertomusvuoden kohokohtana voidaan pitää ekumeenista polkupyöräristisaattoa Tuusulajärven ympäri, joka herätti paljon kiinnostusta.

Uskonnonopetuksen tiimoilta on tehty yhteistyötä alueen uskonnonopettajan kanssa. Jumalanpalvelusten merkitystä on avattu kertomalla palveluksen jälkeen niiden erityispiirteistä. Liturgian proskomidi-osaa on toimitettu kirkkosalin puolella sekä opetuksellisista syistä, että osallistalla seurakuntalaisia enemmän liturgiaan.

Ukrainalaisia on huomioitu jumalanpalveluksissa kutsumalla venäjää ja jonkin verran ukrainaa puhuvan oman toimensa ohella toimivan papin mukaan muutamiin liturgioihin.

Pyhäkkötyöryhmä on kokoontunut muutaman kerran kertomusvuonna. Pyhäkköyhteisössä on toimiva vapaaehtoisten joukko, jonka turvin kirkkokahvien myyjäisten ja muiden tapahtumien ja hyväntekeväisyyskeräysten järjestäminen on ollut helpompaa. Järvenpään Ystäväpiirin toiminta on tukenut kiitettävällä tavalla pyhäkköyhteisön toimintaa.

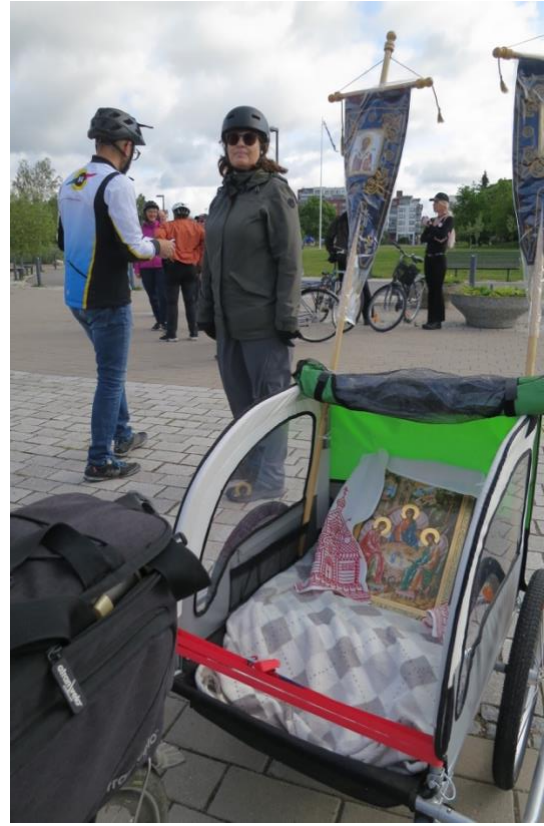
Katekumeeniopetus ja aikuiskasvatus on sidottu tiiviisti jumalanpalveluksiin. Ortodoksisuudesta kiinnostuneita on sitoutettu osallistumaan jumalanpalveluksiin ja opetusta on annettu kirkkokahveilla ja muilla opetuksellisilla puheenvuoroilla. Katekumeeneille on tarjottu opiskella ortodoksisuutta myös podcastien ja isä Rauno Pietarisen YouTube-opetusvideoiden kautta. Raamattupiiriä on järjestetty striimauksella, jolloin se mahdollistaa mahdollisimman monen osallistumisen ja lisäksi vapauttaa työntekijöiden aikaa. Katekumeeneja on kannustettu osallistumaan myös sellaisiin Ystäväpiirin järjestämiin luentoihin, jotka sisällöllisesti ovat syventäneet tietoutta ortodoksisuudesta.

Järvenpään työpari toteutti yhdessä kasvastustoimen ja Vantaan papin kanssa kolmen päivän aikuisten kristioppikoulun seurakunnan leirialueella. Leiri oli tarkoitettu itäisen toiminta-alueen seurakuntalaisille. Työpari on osallistunut nuorten kristinoppikoululeireihin, lastenleiriin sekä diakonialeiriin seurakunnan leirialueella.

Avointen ovien tapahtumia on järjestetty esimerkiksi myyjäisten tai muiden paikkakunnan isompien tapahtumien yhteydessä. Paikalliset koulut ovat järjestäneet tutustumiskäyntejä kirkkoon. Pappi on osallistunut kertomusvuonna Järvenpään yläkoulussa eettisiin arvoihin liittyvään keskustelupaneeliin. Tekemisen suunnitelmassa kaavailtuja muita käyntejä kouluissa ei ole ollut. Koulujen suunnalta ei ole osoitettu suurtakaan kiinnostusta sille, että seurakunnan työntekijä tulisi paikalle käymään. Tästä ainoana poikkeuksena Keski-Uudenmaan kristillinen koulu.

Seurakuntamme yhteisesti sovittujen ja ekologisesti kestävien toimintatapojen mukaisesti, alueen toiminnassa on käytetty julkisia kulkuneuvoja ja vähennetty yksityisautoilua aina aikataulujen salliessa.

Alueen toiminnasta on kertomusvuonna kerrottu aktiivisesti sosiaalisessa mediassa pyhäkön Facebook-sivuilla.

Järvenpäässä ensimmäistä kertaa järjestetty ekumeeninen ristsaatto polkupyörin Tuusulanjärven ympäri keräsi paljon osanottajia ja kiitosta. Vasemmalla rovasti Andrei Verikov. Oikealla pyörävaunussa ristsaatossa matkustavat ikonit. Kuvat: Timo Mokka Alhaalla vasemmalla koululaisten ja opiskelijoiden siunaaminen koulutielle elokuussa 2025. Kuva: Järvenpään ortodoksisen kirkon Facebook-sivut. Oikealla nainen kunnioittamassa ikonia Järvenpään kirkon 45-vuotisjuhlavuoden kesän tempelijuhlissa. Kuva: Khrystyna Martyniuk.

Porvoo, Kristuksen kirkastumisen kirkko

Toimintakeskus on tarjonnut alueen ortodokseille säännölliset jumalanpalvelukset kirkkovuoden kierron mukaisesti sekä muuta hengellisestä elämästä ja yhteisöllisyyttä vahvistavaa toimintaa. Lisäksi on toimitettu seurakuntalaisten tarpeiden mukaan muita sakramenteja ja kirkollisia toimituksia. Pappi rovasti **Andrei Verikov** ja kanttori **Elena Nemlander** ovat palvelleet alueen seurakuntalaisia myös vierailemalla kodeissa ja hoitolaitoksissa sekä osallistumalla muun muassa ekumeeniseen toimintaan.

Toiminta on ollut pyhäkkökeskeistä Porvoossa. Varsinaista pyhäkköryhmää ei ole ollut, vaan yhteisistä asioista on asianomaisten kanssa keskusteltu kirkkokahvien yhteydessä tai WhatsApp-ryhmässä.

Järvenpään alueen pappi vastaa myös Porvoon toiminnasta. Viikonloppupalvelukset toimitetaan vuorotellen Järvenpäässä ja Porvoossa. Suurina juhlapyhinä ja suurella viikolla käytetään oto-pappia. Kuorosta vastaa oto-kanttori, Järvenpään kirkon kanttori taas vastaa myös Klaukkalan kuorosta.

Seurakunnan kasvatustoimi on tukenut sunnuntaikerhojen ja koululaispalvelusten järjestämisessä ja diakoniat toimi taas on järjestänyt diakoniailtapäivän vähintään kerran kuukaudessa.

Katekumeeniopetus perustuu Järvenpään tavoin siihen, että ortodoksisuudesta kiinnostuneita on kannustettu osallistumaan säännöllisesti jumalanpalveluksiin. Jumalanpalvelusten jälkeen on käyty keskusteluja sekä yhteisesti, että henkilökohtaisesti. Opetusmateriaalina on käytetty erityisesti sitä, mitä somessa on tarjolla. Lisäksi Porvoon katekumeenit ovat osallistuneet raamattupiiriin etäopetukseen, sekä tiistaiseurojen tapahtumiin, joissa on käsitelty ortodoksisuuteen liittyviä aiheita.

Pyhäkön tukiyhdistys, Porvoon tiistaiseura, on aktiivisesti osallistunut toimintaan.

Pappi on ollut vuorovaikutuksessa paikallisten uskonnonopetusryhmien kanssa ennen kaikkea pääsiäiskauden koululaispalvelusten yhteydessä.

Yleisiä kulkuneuvoja ei ole realistista käyttää matkustaessa Porvoon kirkkoon etenkin viikonloppuisin.

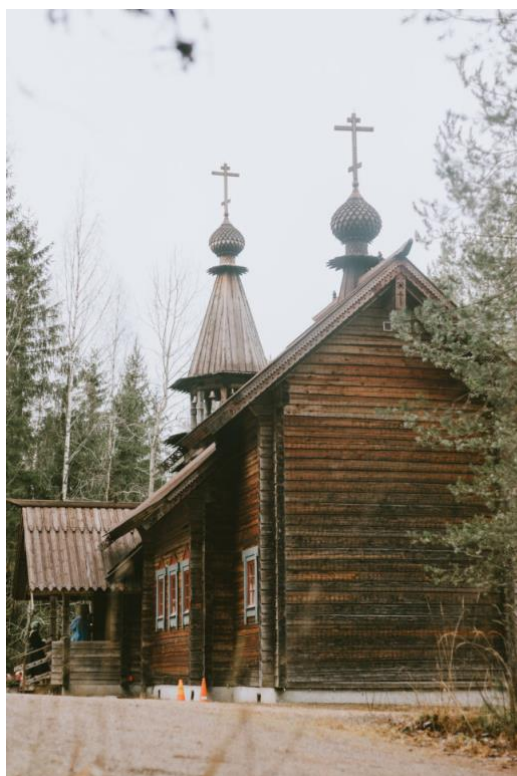

Lokakuussa Porvoon ortodoksisessa kirkossa liitettiin kirkkoon seitsemän uutta jäsentä. Kuva: Niko Laakso. Lähde: Porvoon ortodoksisen kirkon Facebook-sivu

Pääsiäisyön jumalanpalveluksen ristsaatto kirkon ympäri. Kuva: Niko Laakso

Klaukkala, Pyhän Nektarios Eginalaisen kirkko

Pyhän Nektarios Eginalaisen kirkko toimii Klaukkalan ja Nurmijärven alueen ortodoksien jumalanpalveluselämän keskuksena. Toiminta-ajatuksena on tarjota Nurmijärven alueen ortodokseille säännölliset jumalanpalvelukset kirkkovuoden kierron mukaisesti. Lisäksi toimitetaan seurakuntalaisten tarpeiden mukaan muita kirkon pyhiä toimituksia, kuten kasteet, vihkimiset, hautaukset, sairaan ripittämissä.

Klaukkalan kirkossa ei ole vakituista henkilökuntaa. Jumalanpalveluksista vastaa Uspenskin katedraalin papisto, rovasti **Teo Merras** ja pastori **Kimmo Kallinen**. Palveluksia ovat toimittaneet lisäksi muut seurakunnan vakituiset ja oto-papit. Keskeinen rooli kirkon toiminnassa on säännöllisesti kokoontuvalla ja harjoittelevalla kuorolla. Toimintavuonna kuoroa on harjoituttanut ja johtanut Järvenpään kirkon kanttori.

Pyhäkön alkuajoista ansiokkaasti toiminut isännöitsijä **Aune Svennevig** jätti paikkansa uudelle isännöitsijälle **Susanna Matalle**.

Pyhäkkötoiminta on toimintavuonna toteutunut pääasiassa Nektarios-yhdistyksen toiminnan ja aktiivien kautta.

Palveluksia toimitettiin syys-, talvi- ja kevätkaudella pääsääntöisesti joka toinen viikko. Lisäksi kirkkovuoden erityiset juhla ja paastoajat huomioitiin jumalanpalvelusrytmissä. Nurmijärven alueelta seurakunnan toimintaan on kuluneen vuoden aikana tullut useita uusia jäseniä.

3. syyskuuta vietettiin kirkon vihkimisen 30-vuotispäivä toimittamalla akatistoksen pyhälle Nektarios Eginalaiselle. 23. marraskuuta rkkipiispa Elia vieraili kirkolla ja toimitti liturgian.

Suunnitelmassa vuodelle 2025 lukee, että on tarkoitus saada oto-pappi vastaamaan toiminnasta. Tämä ei toteutunut, kun ei löytynyt tehtävään sopivaa pappia.

Klaukkalan kirkon temppelijuhlaa ja kirkoksi vihkimisen 30-vuotisjuhlaa vietettiin marraskuussa. Juhlaan kuului ristisaatto pyhäkön ympäri.

Isä Kimmo Kallinen piti temppelijuhlassa opetuspuheen.

Kuvat: Tanja-Lotta Hakala

2.3 Läntinen toiminta-alue

Seurakunnan läntisen toiminta-alueen muodostavat Espoon ja Länsi-Uudenmaan toimintakeskukset. Espoon alue kattaa Espoon lisäksi Kauniaisen. Länsi-Uudenmaan alue on maantieteellisesti seurakunnan suurimpia ja ulottuu Hangosta aina Vihtiin saakka. Toiminta-keskukset tekevät yhteistyötä seurakunnan kasvatus- ja diakoniatointien kanssa.

*Suomen eteläisin
vedenpyhitys
toimitettiin
kertomusvuonna
jälleen
keskikesällä
Hangossa.*

*Pyhittäjä Herman
Alaskalaisen kirkon
tempelijuhlassa
olennaisena osana
on aattona
toimitettava
ristisaatto
merenrantaan ja
vedenpyhitys.
Vuonna 2025 juhlaa
vietettiin
epävakaissa
säissä. Ponomari
pitää sateenvarjoa
papille. Kuva: Eelis
Mäntymäki*

Espoo, Pyhittäjä Herman Alaskalaisen kirkko

Espoon seurakuntaelämän keskuksena toimii Tapiolan Pyhittäjä Herman Alaskalaisen kirkko. Espoossa on lisäksi toiminut Trapesan kappeli, joka siirtyi Filoksenia ry:n rahoituksen päättymisen myötä uusiin tiloihin. Espoon Trapesan kappelin jumalanpalvelustoiminta jatkui kertomusvuonna Espoon evankelisluterilaisen Tuomiokirkkoseurakunnan Suvelan kappelissa, missä toimitettiin liturgia noin kerran kuukaudessa.

Pyhittäjä Herman Alaskalaisen kirkon jumalanpalveluselämä oli kertomusvuonna tuttuun tapaan hyvin runsasta ja monipuolista. Kirkossa toimitettiin säännölliset viikoittaiset jumalanpalvelukset sekä kirkkovuoden kiertoon liittyvät juhlat ja tempelijuhla.

Pyhäkön säännöllisistä jumalanpalveluksista ja muista kirkollisista toimituksista vastaa Espoon alueella pyhäkön pappi rovasti **Petri Korhonen** ja kanttori **Petri Hakonen**.

Kirkossakävijöiden määrässä oli vuonna 2025 edelleen nähtävillä merkittävää nousua. Katekumeeniopetukseen ilmoittautui ennätysmäärä kirkon jäsenyydestä kiinnostuneita, lähes neljäkymmentä. Pyhäkköyhteisö on monikulttuurinen ja kasvava, tunnelma kirkossa lämmin ja vieraanvarainen. Espoossa toimii pyhäkkötiimi, joka koostuu Espoon ortodoksit ry:n jäsenistä, luottamushenkilöistä sekä työntekijöistä. Tiimi suunnitteli ja koordinoi yhteistyössä työntekijöiden kanssa pyhäkön toimintaa. Espoon ortodoksit ry on toiminut aktiivisesti ja järjestänyt monenlaisia niin kertaluontoisia kuin säännöllisiä kuukausittaisia tai viikoittaisiakin tapahtumia.

Kirkolla toimii useita kerhoja, eri ikäisille seurakuntalaisille mm. Perhekerho, lasten muskari, lasten kokkikerho, lasten kuoro, nuorten ikonimaalausryhmä, aikuisten ikonimaalausryhmiä, kirkkokuoro, naisten piiri, miestenpiiri, ekopiiri jne. Toiminnan suuresta volyymistä johtuen, lisätilan tarve oli olemassa jo vuosia, ja vuonna 2025 kirkkoa lähellä olevasta Kelloseppäliiton omistamasta talosta löytyi seurakunnan tarpeisiin soveltuva toimitila vuokrattavaksi. Tila nimettiin Olgan kulmaksi pyhän Olga Alaskalaisen mukaan. Olgan kulmassa toimii nyt ikonimaalausryhmiä ja myös katekumeeniopetuksen ryhmät ovat siirtyneet toimimaan siellä. Tila mahdollistaa yhtäältä kirkon ja kirkkosalin käytön osalta väljemmät aikataulut ja järkevämmän käytön ja toisaalta toiminnan laajentamisen koska sellaiseen on kirkossakävijöiden lisääntyneen aktiivisuuden myötä syntynyt selkeää painetta.

Kuvateksti: Arkkipiispa Elia vihki Tommi Ilmosen diakoniksi Pyhittäjä Herman Alaskalaisen kirkon tempelijuhlan liturgian yhteydessä. Kuva: Eelis Mäntymäki

Tapiolan yhteisössä on pyritty kehittämään yhteisöllisyyden ja jakamisen ajatusta kristillisen hengellisen elämän perustana. Olemme lähteneet kehittämään yhteisöllisyyden henkeä yhtäältä kirkon strategiassakin mainitun pyhäkkökeskeisyyden ajatuksen pohjalta, ja toisaalta työnimellä ”liturgiaa liturgian jälkeen.” Jälkimmäisessä pohjalla on ajatus seurakuntayhteisön kutsumus olla osa laajempaa yhteisöä ja ympäröivää yhteiskuntaa. Lähimmäisenrakkaus ei siis saa eikä voi koskea ainoastaan seurakuntayhteisöä vaan yhteisön rakkaus täytyy näkyä myös ympäröivään yhteiskuntaan. Yhtenä tähän liittyvänä toimintamuotona kirkolla järjestettiin kuukausittain Ystävyden ateria nimellä diakoniatyyppinen ruokailu, jossa on ruoan ohella tarjolla ohjelmaa musiikkiesitysten muodossa, sekä lämminhenkistä yhteiseloä. Tilaisuudet ovat saavuttaneet merkittävää suosiota. Laajensimme ajatusta jouluna 2025 siten että järjestimme 2 joulupäivänä Ystävyden jouluaterian tarjotaksemme mahdollisuuden viettää joulua myös niille, jotka kokevat yksinäisyyttä ja joilla on taloudellisia tai muita haasteita viettää joulua. Tarkoitus on jatkaa samaa myös pääsiäisenä 2026 Ystävyden pääsiäisellä.

Kaiken kaikkiaan Tapiolan yhteisön henkeä koetetaan rakentaa osallisuuden hengessä siten että jokainen seurakuntalainen olisi kutsuttu omalta osaltaan palvelemaan yhteisöä kristillisen lähimmäisenrakkauden hengessä, ei pelkästään saavaan verorahotteisia palveluja. Ytimessä on ajatus kirkosta elävänä ja toimivana yhteisönä, Kristuksen ruumiina ja sen jäsenenä niin että se todella olisi hengellinen koti seurakuntalaisille ja samalla avoin suhteessa sitä ympäröivään todellisuuteen ja säteilisi Kristuksen rakkauden valoa ”kaikkeen maailmaan”.

Luonto ja luomakunta olivat monin tavoin läsnä seurakunnan arjessa ja juhlassa. Pyhittäjä Herman Alaskalaisen kirkon temppelijuhlan aattona kuljettiin yhdessä Otsolahden rantaan toimittamaan vedenpyhitys. Epävakaisesta säästä huolimatta paikalla oli runsaasti kirkkokansaa. Kuva: Eelis Mäntymäki

Länsi-Uusimaa

Alueen seurakuntaelämän keskuksena toimii Lohjan Karjalan valistajien kirkko ja sen yhteydessä oleva toimintakeskus. Lohjan ortodoksisella hautausmaalla sijaitsee Metsolan tsasouna. Seurakunnan eteläisin kirkko sijaitsee Hangossa. Lisäksi alueella on toimitettu palveluksia muun muassa Pokrovan veljesyhteisön kirkossa Kirkkonummella sekä Nummelan rukoushuoneessa. Seurakunta tukee Vihdin-Nummelan Ortodoksit ry:n omistaman rukoushuoneen toimintaa.

Karjalohjalla sijaitsevilla yksityisillä Apostoli ja Evankelista Markuksen kappelissa ja Pyhän Johannes Edelläkävijän kappelissa pidettiin praasniekkoja. Lisäksi palveluksia toimitettiin kertomusvuonna evankelisluterilaisen kirkon tiloissa pääosin Raaseporin alueella. Länsi-Uudenmaan pappina toimi rovasti **Kalevi Kasala** ja kanttorina **Joakim Pietarinen**.

Kasvatus- ja diakoniatyötä toteutettiin yhteistyössä seurakunnan kasvatustoimen ja diakoniatyön työntekijöiden kanssa.

Hangon kirkon tempelijuhla oli seurakunnassa varsinainen kesätapahtuma, jossa oli jumalanpalveluksen jälkeen ohjelmaa kaikenikäisille. Kuvassa isä lapsineen kuuntelemassa orkesteri Jori Otsa ja Mah'orkkan esitystä kirkon pihapiirissä.

Hanko, Pyhien apostolienvertaisten Magdalan Marian ja Vladimir Kiovalaisen kirkko

Seurakunnan eteläisin pyhäkkö, Pyhien apostolienvertaisten Magdalan Marian ja Vladimir Kiovalaisen kirkko Hangossa, palvelee alueen ortodokseja ja myös matkailijoita ja kertoo paitsi alueensa historiasta, myös tämän päivän ortodoksien aktiivisesta toiminnasta.

Hangon kirkon temppelijuhla heinäkuun puolivälissä kokosi jälleen kerran runsaasti ja jopa tavanomaista enemmän väkeä. Hangon kirkon 130-vuotistemppelijuhlaa eli praasniekkaa vietettiin helteisessä kesäsäässä 19.–20.7. Juhlaliturgian ja vedenpyhityksen toimitti arkkipiispa **Elia**.

Kuvatekstit: Hangon kirkon 130-vuotistemppelijuhla keräsi runsaasti väkeä. Yhteinen ristisaatto merenrantaan herätti huomiota. Arkkipiispa Elia toimitti vedenpyhityksen ja siunasi näin samalla Itämeren vedet.

Hangon kirkon 130-vuotisjuhlan liturgian päätteeksi seurakunta palautti Uspenskin katedraalissa lainassa olleen evankeliumikirjan takaisin Hangon kirkkoon. Juhlavuoden kunniaksi paikalle oli saatu juhlapuheen pitäjäksi isä **Sergius Colliander** sekä orkesteri Jori Otsa ja Mah'orkka”.

Juhlavuoden kunniaksi Hangon kirkko oli jälleen avoinna heinäkuun ajan ja kirkossa järjestettiin opastuksia.

Läntisellä alueella toimessa olevat pappi ja kanttori toimittivat säännöllisesti joka kuukauden toisen viikonvaihteen palvelukset. Toisena pappina palveli isä Harry Fagerlund. Hän toimitti joitakin lisäpalveluksia myös itsenäisesti. Sakramentteja ja sielunhoitoa toteutettiin pyydettyäessä. ”Iltaa yhdessä” -kerho kokosi alueen ortodokseja säännöllisesti yhteen ja muodostui tärkeäksi toimintamuodoksi.

Toimessa olevat pappi rovasti **Kalevi Kasala** ja kanttori **Joakim Pietarinen** toimittivat Hangossa säännöllisesti joka kuukauden toisen viikonvaihteen palvelukset. Tukiyhdistys Hangon kirkon ystävät ry jatkoi toimintaansa edelleen aktiivisesti.

Sakramentteja ja sielunhoitoa toteutettiin pyydettyäessä. ”Iltaa yhdessä” -kerho kokosi alueen ortodokseja säännöllisesti yhteen ja muodostui tärkeäksi toimintamuodoksi. Papiston ja kanttorien vapaapäivien muutoksen myötä kevättalvella kerhon nimi muuttui Torstaikerhoksi.

Kuvatestit: Kunniatehtävä. Puuseppämestari Mikael Spitz kantoi juhlan ristisaatossa vastikään Hangon kirkkoon maalattua uutta pyhän Magdalan Marian ikonia. Spitz oli kertomusvuonna suunnitellut ja rakentanut kirkkoon uudet puiset analogit.

130 vuotta sitten pyhän Johannes Kronstadtilaisen kirkon vihkimisen juhlaan lahjoittama evankeliumikirja. Rovasti Kalevi Kasala kohotti evankeliumin kirkkokansan nähtäväksi temppeleijuhlan liturgian päätteeksi.

Kuva alhaalla: Hangon kirkkoon palautettiin alkuperäinen 130 vuotta sitten pyhän Johannes Kronstadtilaisen kirkon vihkimisen juhlaan lahjoittama evankeliumikirja. Rovasti Kalevi Kasala kohotti evankeliumin kirkkokansan nähtäväksi temppeleijuhlan liturgian päätteeksi.

Lohja, Karjalan valistajien kirkko

Karjalan valistajien kirkko toimii Lohjan ja koko Länsi-Uudenmaan alueen ortodoksien jumalanpalveluselämän keskuksena.

Lohjan kirkossa toimitettiin säännöllisesti joka kuun 1. ja 3. viikonvaihteen vigilia ja liturgia sekä keskiviikkoisin ehtoopalvelus vuoroviikoin maallikkovetoisena ja papillisena. Lisäksi alueella toimitettiin kirkollisten juhlien palveluksia. Kertomusvuonna jumalanpalvelukset keskittyivät Lohjan kirkon seurakuntasalin ja kirkon maalausurakan vuoksi Metsolan tsasounalle jo huhti-toukokuusta alkaen aina syyskuun alkuun saakka.

Vuosi jää historiaan Karjalan valistajien kirkon lämmitysjärjestelmä- ja maalausremontin ja pyhäkköyhteisön menestyksekkään talkootyön vuotena. Kertomusvuoden suuri urakka oli Nahkurinkadun toimintakeskuksen ulkomaalaus sekä sisätilojen maalaus ja ehostus. Ulkomaalaus tehtiin ammattilaisten johdolla, sisätilojen maalaus ja ehostus sekä ulkona ikkunapuitteiden ja ovien maalaus toteutettiin talkootyönä. Lämmitysjärjestelmän muutokset saatiin loppuun kertomusvuoden aikana.

Pyhäkön korjaustyöt alkoivat maaliskuussa Lohjan Nahkurinkadun kirkon Karhutornin puoleisen muurin uusintamuurauksella. Seurakuntasalin remontti alkoi huhtikuussa. Remontissa seurakuntasalin ja eteisaulan seinät ja katto saivat uuden maalipinnan ja keittiön vastaiseen seinään asennettiin seinälevyt. Seurakuntasalin sisäremontti valmistui toukokuussa. Kesällä Lohjan kirkon ulkopinnan maalasivat ammattilaiset talkoolaisten avustuksella. Ulkomaalausurakka venyi lokakuulle saakka. Talkoolaisten tekemät työt vaativat erityistä tarkkuutta ja olivat osoitus talkoolaisten erityisestä sitoutuneisuudesta pyhäkkönsä toimintaan.

Seurakunnan tukiyhdistyksenä toimiva Lohjan Seudun Ortodoksit ry jäsenineen teki jälleen kerran mahdolliseksi seurakunnan toiminnan. Yhdistyksen Facebook-ryhmä on osoittautunut tärkeäksi ja toimivaksi kanavaksi yhteisen tiedon jakamiseen ja tiedottamiseen. Ryhmässä kutsuttiin virpovitsatalkoisiin, diakonian kahveille ja kerrottiin Lohjan kirkon remontin kuulumisia sekä jaettiin valokuvia yhteisistä jumalanpalveluksista.

Pyhäkköyhteisö Lohjalla toimi aktiivisesti. Lohjan Seudun ortodoksit järjesti pääsiäisen edellä niin Lasaruksen lauantaan myyjäiset kuin Teetä ja teologiaa -iltoja, Naisten piirin sekä erilaiset keskustelutilaisuudet. Liturgian jälkeen tarjottiin lähes poikkeuksetta lounas, josta kerättiin ruokailijoilta vapaaehtoinen maksu. Naisten piiri aloitti muutaman vuoden tauon jälkeen toimintansa ja saatiin alulle muun muassa kirkkotekstiilien huoltoa ja valmistusta. Naisten piirissä valmistettiin myös karjalanpiirakoita, joista saatavia tuloja koottiin kirkon laajennuksen rakennusrahastoon.

Kirkkoleipien leivontaa talkoilla pyhäkön tarpeisiin jatkettiin. Lähes jokaisessa Lohjan liturgiassa käytettiin gluteenitonta kirkkoleipää. Syyskuussa alkaneelle katekumeenikurssille oli ennätysmäärä osanottajia.

Kuvateksti: Akastistos luomakunnalle ja luonnolle sekä eläinten siunaaminen saattelivat uuden kirkkovuoden alkuun Lohjan Karjalan valistajille pyhitetyn kirkon pihamaalla 1.9.2025. Eläinten siunaamisen toimitti Läntisen alueen vastaava pappi rovasti Kalevi Kasala. Lohjan kirkon vahtimestari Markus Raikas toi siunattavaksi kaksi marsuaan, kuvassa Andreas. Kuva: Urpo Uotila

Yhteinen jumalanpalvelus ja ehtoollinen pääsiäiskauden liturgiassa. Paikalla oli myös runsaasti koululaisia. Kuva: Susanna Suutarla

Kaikkien pyhien tsasouna

ja alkukesän luonto juhlistivat Lohjan Metsolan Kaikkien pyhien tsasounan temppelejuhlaa 14. kesäkuuta. Lapset saivat kulkea ristisaatossa ensimmäisinä. Kuva: Anne Uotila

Lohjalla kesän jumalanpalvelukset keskittyvät Metsolaan Kaikkien pyhien tsasounalle. Keväällä tsasounalla pidettiin perinteiset kevättalkoot, joiden yhteydessä pestiin seiniä, ikkunoita ja haravoitiin hautausmaan käytävät.

Kertomusvuonna Metsolan tsasouna oli erityisen tärkeässä roolissa, kun Karjalan valistajien kirkko oli edellä mainittujen korjauksien vuoksi pois käytöstä.

Lohjan alueen toiminta keskittyi pitkälti huhtikuusta syyskuun loppuun asti Metsolan tsasounalle. Tsasounan jumalanpalveluksiin järjestettiin Lohjan ortodoksisen kirkon korjausurakan aikana kyydityksiä, joita hoitivat pääosin Länsi-Uudenmaan alueen pappi Kalevi Kasala ja kanttori Joakim Pietarinen.

Kuvateksti: Hellelukemiin yltänyt kaunis sää

Vihdin-Nummelan rukoushuone ja alueen muut toimintapaikat

Läntisen Uudenmaan alue on laaja, ja julkisen liikenteen yhteydet ovat melko heikot. Niinpä seurakuntalaisia pyritään palvelemaan ja jumalanpalveluksia toimittamaan kattavasti koko alueella, myös siellä, missä ei ole seurakunnan omia pyhäköitä.

Tärkeimpänä näistä lisätiloista on Nummelassa **Neitsyt Marian syntymän rukoushuone**. Vihdin-Nummelan ortodoksit ry:n omistama ja hallinnoima pyhäkkö on merkittävä keskus Vihdin ja Karkkilan alueen ortodokseille. Nummelassa kauppaketjun vieressä keskeisellä paikalla oleva pyhäkkö julistaa ortodoksisuuden läsnäoloa ja on ulospäin kuin ”näyteikkuna” seurakuntamme toiminnasta. Kansan suussa pyhäkkö tunnetaan ”sinisenä kirkkona”. Nummelan rukoushuoneella toimitetaan säännöllisesti jokaisen kuukauden 4. viikonvaihteen palvelukset ja pääsääntöisesti lisäksi kuukauden 1. lauantaina liturgia. Lisäksi kirkollisina juhlina on toimitettu palveluksia.

Nummelan alueen toiminta on erittäin aktiivista ja monipuolista. Se osoittaa ihmisten rakkautta ja sitoutumista Kirkkoon ja sen toimintaan. Helsingin seurakunta tukee yhdistyksen toimintaa toiminta-avustuksen, joka mahdollistaa pyhäkön toiminnan ja ylläpidon.

Seurakunnan alueella toimii lisäksi Kirkkonummella Jorvaksessa Pokrovan veljesyhteisö ja heidän omistama **Pokrovan kirkko**. Seurakunta on tehnyt yhteistyötä Pokrovan veljesyhteistön kanssa ja käynyt tarpeen mukaan toimittamassa pyhiä toimituksia.

Länsi-Uudenmaan alueella toimitetaan lisäksi muutaman kerran vuodessa jumalanpalveluksia muilla alueilla; Karkkilassa, Karjaalla, Pohjassa, Siuntiossa ja Inkoossa. Näin seurakunta toimii koko laajalla läntisellä alueella, vaikka kyseisissä paikkakunnissa ei olekaan ortodoksista pyhäkköä

*Kuvateksti:
Ristisaatto
pääsiäiskaudella
sokeana syntyneen
sunnuntaina Vihdin-
Nummelassa
Jumalansynnyttäjän
Neitsyt Marian
syntymän
rukoushuoneella.*

*Ristisaatto
Jumalansynnyttäjän
Neitsyt Marian
syntymäjuhlan ja
pyhäkön
vuosijuhlana.*

*Kuvat: Vihdin-
Nummelan
ortodoksit ry.*

2.4 Pohjoinen toiminta-alue

Helsingin ortodoksisen seurakunnan Pohjoisen toiminta-alueen muodostavat Kanta- ja Päijät-Hämeen maakunnat. Alueen pääpyhäköt ovat Hämeenlinnassa ja Lahdessa. Lisäksi jumalanpalveluksia toimitetaan Heinolan ja Hyvinkään kirkoissa sekä Forssan, Riihimäen ja Kausalan rukoushuoneissa. Alueen papit ja kanttorit palvelivat seurakuntalaisia kodeissa ja hoitolaitoksissa.

Seurakuntalaisten aktiivisuus kasvoi Lahdessa ja Hyvinkäällä mikä näkyy tilastoissa kävijämäärien selkeänä kasvuna. Hämeenlinnassa yhteisö koki menetyksen, kun rovasti **Aki Leskinen** nukkui heinäkuussa äkillisesti kuolonuneeen. Tämä heijastui pyhäkön toimintaan. Paikallinen palkkiotoiminen papisto oli tukena ja apuna koko loppuvuoden ajan.

Hämeenlinnaan valittiin uusi pappi, diakoni **Federico Mata**, loppuvuodesta ja Helsingin ja koko Suomen arkkipiispa Elia vihki hänet papiksi Hämeenlinnan kirkossa 14.12.2025. Hämeenlinnan kanttori jäi syksyllä toimivapaalle ja toimi täytettiin sijaisjärjestelyin.

Lahden kirkon vesikatto ja kellotorni korjattiin. Seurakuntasalin peruskorjaushankkeen suunnittelua jatkettiin valtuuston päätösten pohjalta. Koska Lahdessa ei ole riittävän suurta tilaa sekä mahdollisuuksia koululaisten ruokailun järjestämiseen, ei Lahdessa voitu järjestää koululaisjumalanpalveluksia.

Hämeenlinnan alueella yhteistyö uskonnonopettajien kanssa toimii hyvin ja paikalliset tilat tarjoavat hyvät puitteet koululaisjumalanpalvelusten järjestämiseen.

*Kuvateksti:
Ekumeenisella
rukousviikolla
tammikuussa 2025
litin alueella
järjestettiin
ekumeeninen
rukouskävely. Yksi
kävelyn pysähdyksistä
oli Kausalan Neitseen
Marian syntymän
tsasouna. Kuva:
Anneli Tamme*

Forssa, Pyhän Serafim Sarovilaisen rukoushuone

Forssassa jumalanpalveluselämän keskuksena toimivat toimintakeskuksen toimitilat Forssan Kauppakadulla vanhalla puutaloalueella, jossa on vuokrattu tilat rukoushuoneelle ja pienelle seurakuntasalille. Toimintakeskuksen rukoushuone on pyhitetty pyhälle Serafim Sarovilaiselle.

Alueen jumalanpalveluksista vastasivat kertomusvuonna Hämeenlinnan kirkon pappi ja kanttori yhdessä palkkiotoimisten pappien ja kanttorien kanssa. Jumalanpalveluksia toimitettiin rukoushuoneessa 16 kappaletta ja kävijöitä kaikissa palveluksissa oli yhteensä 316 henkeä (289 henkeä vuonna 2024). Kävijämäärät olivat siis kertomusvuonna lievässä nousussa.

Pyhäkössä kokoontui syksyllä säännöllisesti ukrainalaisten opetusryhmä palkkiotoimisen papin johdolla.

Kuvateksti: Arkkipiispa Elia toimitti pyhän Johannes Siinailaisen sunnuntain liturgian Forssan pyhittäjä Serafim Sarovilaisen rukoushuoneella 30. maaliskuuta. Jumalanpalveluksen yhteydessä arkkipiispa Elia siunasi liturgiassa tehtäväänsä seurakuntamme diakoniatyöntekijä Katri Heporaudan. Diakoniatimin muut työntekijät siunattiin tehtäväänsä Uspenskin katedraalissa 23. helmikuuta. Kuva: Juha Lampinen

Heinola, Kristuksen taivaaseenastumisen kirkko

Heinolassa jumalanpalveluselämän keskuksena toimii Kristuksen taivaaseenastumisen kirkko.

Heinolan kirkon jumalanpalveluksista vastasivat Lahden kirkon pappi **Jonas Bergenstad** ja kanttori **Petri Huttu**. Pyhäköissä toimitettiin jumalanpalveluksia kahtena viikonvaihteena kuukaudessa.

Jumalanpalveluksien kävijämäärät kasvoivat edellisvuoteen verrattuna. Jumalanpalveluksia ja toimituksia toimitettiin vuoden aikana yhteensä 31 kappaletta. Yhteensä väkeä kävi jumalanpalveluksissa ja toimituksissa 491 henkeä (408 henkeä vuonna 2024).

Seurakunta on tehnyt Heinolassa tiivistä yhteistyötä Juliana-yhteisön kanssa. Yhteisö vastasi kertomusvuonna sunnuntain liturgian jälkeen sekä suurten juhlien kirkkokahvien järjestämisestä.

Juliana-yhteisön tiloissa järjestettiin myös kerran kuukaudessa diakonian järjestämää kokoavaa toimintaa.

Kertomusvuonna Heinolan kirkon kirkkosalissa toteutettiin sähköremontti, jonka aikana tammikuun liturgiat toimitettiin Juliana-yhteisön salissa.

Kuva ylhäällä: Poika jumalanpalveluksessa Kristuksen ikonin äärellä. Tällä kuvalla kutsuttiin diakoniapiirin tapaamiseen Lahden alueen ortodoksien ryhmässä.

Dikoniapiirin tapaaminen Heinolassa syksyllä 2025. Taustalla Heinolan kirkko.

Kuvat: Anneli Tamme

Hyvinkää, Pyhien Karjalan valistajien kirkko

Hyvinkään Karjalan valistajien kirkon vastakorjattuun kellotorniin asennettiin uusi kirkonkelloarja 13. helmikuuta. Kellojensoittoa joudutaan kuitenkin vielä odottamaan. Tornin korjauksen yhteydessä ilmeni, että kellotornin pylväät ovat lahonneet ja seurakunta joutui asettamaan kellotornin käyttökieltoon. Kuvat: Suomen kirkonkellohuolto oy:n kuvagalleria

Hyvinkäällä jumalanpalveluksista vastasivat Järvenpään pappi yhdessä palkkiotoimisen papin ja kanttoreiden kanssa. Venäjänkielisen työn pappi toimitti suuren paaston yhteydessä yleisen sairaanvoitelun sakramentin. Jumalanpalvelukset toimitettiin suunnitellun mukaisesti kahtena viikonvaihteena kuukaudessa siten, että vigilian ja liturgian toimittivat palkkiotoimiset pappi ja kanttori ja lauantailiturgian Järvenpään pappi palkkiotoimisen kanttorin kanssa. Lisäksi palveluksia toimitettiin suuren paaston ja suurten juhlien yhteydessä.

Vapaaehtoiset toimittivat maallikkorukouspalveluksia rauhan puolesta joka tiistai, kesäkaudella toiminta oli tauolla.

Jumalanpalveluksia toimitettiin yhteensä 111 ja kaikkiaan jumalanpalveluksiin ja toimituksiin osallistui yhteensä 1481 henkeä (932 henkeä vuonna 2024). Kaikissa jumalanpalveluksissa kävijämäärät kasvoivat vuoden 2024 kävijämääriin verrattuna. Esimerkiksi liturgioihin osallistui yhteensä 874 henkeä ja vigilioihin 195 henkeä, kun vuonna 2024 vastaavat luvut olivat liturgioiden osalta 446 henkeä ja vigilioiden osalta 142 henkeä. Tämä osoittaa, että seurakuntalaisten aktiivisuus jatkoi merkittävää kasvua ja paikalliseen yhteisöön tuli uusia jäseniä mukaan, mikä on kirkon toiminta- ja tavoitesuunnitelman linjausten mukainen kehitys.

Vapaaehtoisvoimin järjestettiin kirkkokahveja sekä siivoustalkoita, jotka vahvistivat yhteisöllisyyttä. Kirkon isännöitsijä vastasi vapaaehtoisten kokoamisesta ja toiminnasta

muilta osin paitsi kuoron toiminnasta, josta vastasivat palkkiotoimiset kanttorit yhteistyössä seurakunnan kanttoreiden kanssa.

Hyvinkään seurakuntasalissa kokoontui ikonimaalauskerho, jota koordinoi seurakunnan kasvatustoimi. Alueen papit ja diakoniatyöntekijä osallistuivat ruoka-apuyhteistyön kehittämiseen paikallisten sidosryhmien (evangelisluterilaisten seurakuntien, kaupungin ja hyvinvointialueiden) kanssa.

*Georgios Voittajan seitsemän kellon sarja on tuotu Kreikasta. Kellojen tilauksesta ja asennuksesta vastasi kirkontorniteknikko **Supavit Nummelin**. Kuva: Suomen kirkonkellohuolto*

Ortodoksisen Veljestö ry:n syyspäivät pidettiin kertomusvuonna Hyvinkään ortodoksisessa kirkossa 13.-14. joulukuuta. Veljestön puheenjohtajana toimiva Oulun metropoliitan tehtäviä hoitava Haminan piispa Sergei toimitti pyhäkössä viikonlopun jumalanpalvelukset. Kyseessä oli ensimmäinen piispallinen palvelus Hyvinkäällä vuosiin. Kuva: Nathan Tomnikov

Lahti, Pyhän Kolminaisuuden kirkko

Lahden Pyhän Kolminaisuuden kirkon ja kellotapulin vesikatto ja kirkonkellojen soittotaso korjattiin kertomusvuonna kevästä pitkälle syksyyn kestävässä urakassa. Korjaukset eivät vaikuttaneet seurakunnan toimintaan. Kirkkoon oli tehty turvallinen kulku remontin ajaksi. Kuva: Jukka Reinikainen

Lahdessa jumalanpalveluselämän keskuksena toimii Pyhän Kolminaisuuden kirkko.

Kirkon päätoimisia työntekijöitä ovat pappi rovasti **Jonas Bergenstad**, kanttori **Petri Huttu** ja vahtimestari **Kimmo Mäenrinne**. Lahden kirkossa toimitettiin jumalanpalvelukset jokaisena viikonvaihteena. Osallistujamäärät jatkoivat merkittävää kasvua. Jumalanpalveluksia toimitettiin Lahden kirkossa vuonna 2025 yhteensä 114 kappaletta. Jumalanpalveluksien kävijämäärät kasvoivat selkeästi. Kävijöitä jumalanpalveluksissa ja toimituksessa oli kertomusvuonna yhteensä 6554 henkeä (lähes puolitoista henkeä enemmän kuin edellisvuonna, jolloin luku oli 5092). Sunnuntailiturgioissa kävi yhteensä 3416 henkeä ja vigilioissa yhteensä 878 henkeä, kun vastaavat luvut olivat vuonna 2024 liturgioiden osalta 2799 henkeä ja vigilioiden osalta 682 henkeä.

Kirkon tavoite- ja toimintasuunnitelman mukainen tavoite kirkosta kasvavana ja kukoistavana kirkkona toteutui seurakuntalaisten aktiivisuuden ja osallisuuden

kasvaessa sekä uusien jäsenten liittymisen myötä. Palkkiotoiminen pappi toimitti kaksikieliset palvelukset (slaavi/suomi) suunnitellusti sekä piti aikuisten venäjänkielistä kerhoa kerran kuukaudessa. Helsingin ja koko Suomen arkkipiispa Elia toimitti Lahdessa liturgian 16.3.2025 yhdessä muun papiston kanssa.

Lahden Pyhän Kolminaisuuden venäjänkielinen yhdistys järjesti aiempien vuosien tapaan yhteistyössä seurakunnan kanssa lasten joulunäytelmän Lahden Pikkuteatterissa. Näyttelijäkaarti koostui seurakunnan venäjänkielisistä lapsista ja nuorista. Näytelmä on matalan kynnyksen toimintamuoto tehdä seurakuntaa tunnetuksi paikallisen venäjänkielisen väestön keskuudessa. Myös ukrainankielisiä ja ukrainalaisia pakolaisia on pyritty aktiivisesti tavoittamaan ja kutsumaan seurakunnan yhteyteen.

Kasvatustoimi järjesti lasten- ja perhekerhoja sekä koordinoi ikonimaalauskerhoa. Diakoniatoimi järjesti kokoavaa toimintaa kerran kuukaudessa, johon osallistui myös aktiivisesti seurakuntalaisia ja joka sai paljon kiitosta. Vanhusten merkkipäiväjuhlat järjestettiin Lahden NNKY:n vuokratiloissa, koska Lahdessa ei ole seurakuntasali käytössä. Vapaaehtoiset järjestivät lisäksi kirkkokahveja, jotka poikkeustilanteessa järjestettiin kirkkosalissa.

Uutena toimintamuotona alkoi syksyllä kaksi kertaa kuukaudessa kokoontuva Naistenpiiri, joka toimii vapaaehtoisvoimin. Kokoontumisiin osallistui 10–20 henkeä per kokoontuminen.

Alkusyksystä tehtiin pyhiinvaellusmatka Espoon Tapiolan kirkkoon, josta vastasi pyhähkön diakoni.

Suunnitellut kirkon vesikatto ja kellotorni peruskorjattiin syksyn aikana.

Vaihtoehtoisten suunnitelmien tekoa jatkettiin seurakuntasalin osalta valtuuston päätökset huomioiden. Lahden seurakuntasalin puuttuminen on vaikuttanut ennen kaikkea

koululaisjumalanpalveluksien järjestämiseen pääsiäisen kirkkaalla viikolla: Koululaiset ovat tulleet Lahden kirkkoon lähes kahdestakymmenestä koulusta. Seurakunta on aiemmin tarjonnut heille ruokailun, minkä toteuttaminen ei ole mahdollista ilman seurakuntasalia.

Kuvateksti: Lahdessa toimitettiin runsaasti jumalanpalveluksia läpi vuoden. Arkkipiispa Elia vieraili Lahdessa ja toimitti liturgian 16.3.2025. Kuva: Markku Pelkonen

Riihimäki, Toimitila Minea

Riihimäen Minea toimitila on palvellut alueen ortodokseja jo 15 vuoden ajan.

Jumalanpalveluksista vastaa Hämeenlinnan kirkon pappi ja kanttori. Jumalanpalvelukset toimitettiin suunnitellusti kerran kuukaudessa (liturgia).

Kävijöitä seurakunnan toimittamissa jumalanpalveluksissa ja toimituksissa oli yhteensä 462 henkeä (402 henkeä vuonna 2024). Osallistujamäärien kasvu oli huomattavaa ottaen huomioon, että toimitila oli vesivahingon vuoksi pois käytöstä alkusyksyn ja toiminta saatiin aloitettua marraskuussa.

Riihimäen ortodoksiapiiri vastasi muista palveluksista ja muusta toiminnasta yhteistyössä seurakunnan kanssa. Ikonimaalauskerhoa koordinoi seurakunnan kasvatustoimi. Diakoniatoimi järjesti kokoavaa toimintaa kerran kuukaudessa. Slaavinkielisiä liturgioita toimitettiin kevätkaudella, syyskaudella se ei ollut mahdollista henkilöstöresurssien muutosten vuoksi.

*Kertomusvuonna Minea toimitilat saivat siunauksen. Arkkipiispa **Elia** toimitti Minean tilojen siunauksen Riihimäellä liturgian yhteydessä pyhän **Lucian** päivänä 13.12.2025. Palveluksen jälkeen vietettiin toimitila Minean 15-vuotisjuhlaa. Juhlan päätteeksi otettiin yhteiskuva.*

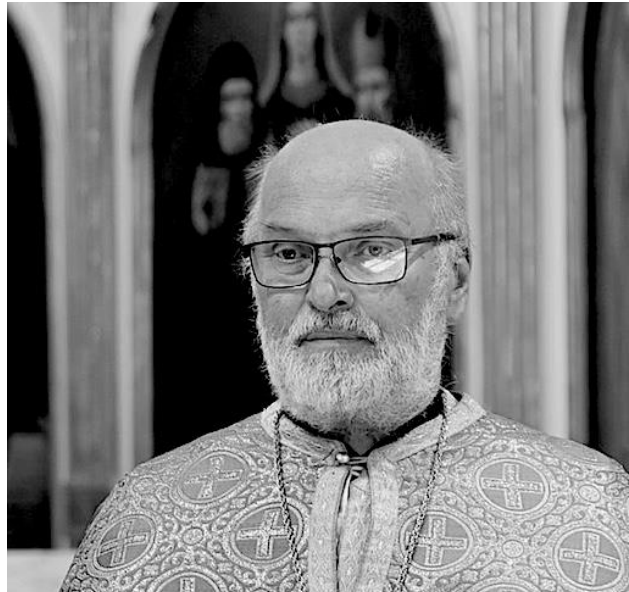

Minea sijaitsee hyvien julkisten yhteyksien päässä lähellä Riihimäen juna-asemaa.

Kuvat: Tanja-Lotta Hakala

Hämeenlinna, Jumalansynnyttäjän Neitseen Marian Tihvinäläisen ikonin kirkko

Hämeenlinnan alueella jumalanpalveluksista vastaa alueen pappi ja kanttori. Lisäksi Hämeenlinnan kirkossa toimi osa-aikainen vahtimestari. Alueella on kaksi kirkkoa: Jumalansynnyttäjän Neitseen Marian Tihvinäläisen ikonin kirkko Hämeenlinnan keskustassa sekä kesäaikaan käytössä oleva Pyhän Johannes Kastajan mestauksen kirkko Ahvenistossa.

*Kuvatekstit: Hämeenlinnan kirkon temppelijuhlissa kesäkuussa oli ensimmäisen kerran käytössä Saarenmaalta Reomäen luostarista tilatut kirkkotekstiilit. Vapaaehtoisvoimin kerätyillä varoilla hankitut kirkkotekstiilit ovat nunna **Porfyrian** (Maria Susunan) käsityötä.*

*Hämeenlinnan alueen pitkäaikainen pappi **Aki Leskinen** siirtyi ajasta ikuisuuteen 24.7.2025. Tällä kuvalla seurakunta kertoi suru-uutisen pitkäaikaisen Hämeenlinnan alueen papin kuolemasta.*

*Jumalanpalveluksien osanottajamäärät kasvoivat kertomusvuonna. Alueen **kanttori Minna Jokinen** luki Epistolän pyhäkön temppelijuhlissa.*

Jumalanpalvelukset toimitettiin suunnitellusti Hämeenlinnan ja Ahveniston kirkoissa. Kirkkaalla viikolla Hämeenlinnan kirkossa toimitettiin myös koululaisliturgia.

Hämeenlinnan kirkossa jumalanpalveluksissa ja toimituksissa kävi yhteensä 3221 henkeä (2235 henkeä vuonna 2024). Liturgioissa kävi yhteensä 181 henkeä ja vigilioissa 335 henkeä, kun vastaavat luvut vuonna 2024 olivat liturgioiden osalta 1225 henkeä ja vigilioiden osalta 265 henkeä. Kävijämäärät kasvoivat vuoteen 2024 verrattuna siitakin huolimatta, että alueen pappi menehtyi äkillisesti loppukesästä, minkä vuoksi koko syyskausi toimitettiin palkkiotoimisen

papiston avulla. Vuodesta 2022 käynnistynyt osallistujamäärien lasku taittui ja vuoden 2025 osallistujamäärät olivat aiempia vuosia suuremmat. Tämä antaa hyvät edellytykset uudelle papille hengelliseen työhön alueella.

Palkkiotoimisia pappeja ja kantoreita jouduttiin käyttämään poikkeussyistä suunniteltua enemmän vuonna 2025. Niistä aiheutuneet palkkakulut ylittivät merkittävästi suunnitellut kustannusarviot. Näistä aiheutuneet palkkakulut säästyivät kuitenkin hallinnon kustannuspaikalla.

Diakoniatoimi järjesti vanhusten merkkipäiväjuhlat, kerran viikossa diakonialounaan sekä kokoavaa toimintaa kerran kuukaudessa. Kasvatustoimi vastasi ikonimaalauskerhon koordinoinnista sekä lasten- ja perhekerhoista.

Syksyllä Hämeenlinnan kirkossa järjestettiin Taiteiden yö-tapahtuma. Lisäksi paikallinen Tiistaiseura järjesti kokoavaa toimintaa kaksi kertaa kuukaudessa.

*Kuvateksti ylhäällä: Arkkipiispa **Elia** vihki diakoni **Federico Matan** papiksi Hämeenlinnan kirkossa liturgiassa 14.12.2025. Valtuusto valitsi isä Federicon Hämeenlinnan alueen uudeksi papiksi joulukuun kokouksessaan. Kuva: Ira Liesma*

Hämeenlinnan kirkon talotekniikkaa jouduttiin vauriokorjaamaan. Lisäksi palotarkastuksen seurauksena kirkon kellotorniin jouduttiin asentamaan lumiesteet. Konservoitavana olleet ikonit ripustettiin kirkkosaliin. Näistä aiheutuneet kertaluonteiset kuluerät aiheuttivat Hämeenlinnan kirkon kustannuspaikan tilin 4350 yhteensä 20 164,02 euron ylityksen, minkä vuoksi kustannuspaikan käyttöprosentti ylittyi 15,5 %. Kirkossa alkuvuodesta 2025 aloittanut osa-aikainen vahtimestari sai omalla ammattitaidollaan ja osaamisellaan kuitenkin aikaan kustannussäästöjä, koska osa tarvittavista korjaustöistä voitiin tehdä itsenäisesti.

*Hämeenlinnan juhlapalveluksen, alueen papin vihkimisen jälkeen otettiin yhteiskuva yhdessä toimittavan papiston sekä vastaviihityn pastori Federico Matan perheen kanssa. Kuvassa isä Federicon vaimo **Susanna Mata** ja heidän lapsensa. Kuvasta puuttuu isä Federicon nuorimmainen lapsi. Jumalanpalveluksessa oli paikalla myös isä Federicon isä, kuvassa keskellä Federico Matan vasemmalla puolella. Hänen vierellään isä Federicon kummi Haapsalun piispa **Damaskinos** ja perheen vasemmalla puolella arkkipiispa Elia sekä seurakuntamme kirkkoherra **Markku Salminen**. Kuva: Ira Liesma*

Ahvenisto, Pyhittäjä ja Herran Edelläkävijä Johannes Kastajan mestauksen kirkko

Hämeenlinnan Ahveniston kirkko toimii alueen kesäkirkkona. Sen jumalanpalveluksista vastaavat Hämeenlinnan pappi ja kanttori. Kirkon ylläpidosta vastaa osa-aikainen vahtimestari.

Kanttori järjesti kirkossa kesällä Avoimet ovet-tapahtuman.

Kesäkaudella jumalanpalveluksia toimitettiin Ahveniston kirkossa yhteensä 6 kappaletta. Kävijöitä jumalanpalveluksissa vuonna 2025 oli yhteensä 153 henkeä (305 henkeä vuonna 2024). Kesäkaudella aktiivisuus oli osallistujamäärien valossa laskusuunnassa vuoteen 2024 verrattuna, jolloin vietettiin myös pyhän 130-vuotisjuhlaa.

Vahtimestarin johdolla järjestettiin kirkon piha-alueen hoidon talkoot.

Ahveniston kirkon temppelijuhlaa vietettiin Johannes Kastajan mestauksen päivänä 29. elokuuta. Palveluksen toimitti pappi Veli Backman. Temppelijuhlassa muistettiin keskikesällä äkillisesti menehtynyttä Hämeenlinnan alueen pappia rovasti Aki Leskistä. Kuva: Airi Immonen

4 Monikulttuurinen seurakuntatyö

Lapset osallistumassa suureen saattoon Kotikirkossa liturgiassa.

Helsingin ortodoksinen seurakunta on monikulttuurinen ja monikielinen. Seurakunnan jäsenistä reilu 15 % puhuu äidinkielenään venäjää ja kaikkiaan seurakunnassa puhutaan 72 eri kieltä. Kolmanneksi suurin kieliryhmä ovat ruotsinkieliset, joita on lähes kolme prosenttia seurakunnan jäsenistä. Ukrainankielisten jäsenten määrä on kasvussa ja heitä oli noin 1,5 % jäsenistä. Seuraavaksi suurimmat kieliryhmät ovat romanian- ja kreikankieliset. Muiden kielten edustajien määrä on yhteensä 7 % vaihdellen 0,01 % - 1,1 % välillä.

Monikulttuurinen työ on olennainen osa Helsingin seurakunnan kokonaisvaltaista toimintaa. Monikulttuurisuus on läsnä seurakunnan jokaisessa pyhäkössä, se tulee erityisesti näkyväksi jumalanpalveluksissa käytettyjen eri kielten kautta. Liturgisen tarjonnan ohella työn keskiössä ovat kuitenkin aina ihmiset ja heidän pastoraalinen kohtaamisensa ja tukemisensa. Eri kulttuuritaustoista tulevat ihmiset osallistuvat jumalanpalveluksiin ja muuhun toimintaan käytännössä seurakunnan jokaisessa pyhäkössä.

Monikulttuurisen seurakuntatyön keskuksena toimii Helsingin Kotikirkko, jossa toimitetaan sunnuntain liturgia vuoroviikoin ruotsiksi, englanniksi, kreikaksi ja arabiaksi. Jumalanpalveluksia toimitettiin lisäksi viroksi, saksaksi ja kolttasaameksi. Venäjänkielisen työn keskuksena on Pyhän Kolminaisuuden kirkko Helsingissä, jossa jumalanpalvelukset toimitetaan pääosin kirkkoslaavin kielellä. Kertomusvuonna ukrainankielinen pyhäkköyhteisö on kokoontunut jumalanpalveluksiin Helsingin pyhän Profeetta Eliaan kirkkoon. Tikkurilan Kristuksen taivaaseen astumisen kirkossa jumalanpalveluksia toimitetaan kerran kuukaudessa romaniaksi.

Kotikirkossa toimii neljä kieliryhmää – ruotsi, englanti, kreikka ja arabia – joilla jokaisella on oma kielellinen ja kulttuurinen identiteettinsä. Vuonna 2025 nämä kieliryhmät toimittivat jumalanpalveluksia säännöllisesti syyskuusta kesäkuun alkuun

saakka. Näiden pääkielten joukossa englanti toimii vahvimpana monikulttuurisena yhdistävänä kielenä.

Englanninkielinen katekumeeniryhmä (*Orthodox Study Group*) kokoontui säännöllisesti, ja vuoden aikana neljä uutta jäsentä liittyi kirkkoon. Uusi englanninkielinen katekumeeniryhmä aloitti toimintansa syyskuussa 2025 kymmenen eri maista tulevan osallistujan voimin. Ryhmän ohjelmaan kuuluu viikonlopun mittainen pyhiinvaellus Valamon luostariin Heinävedelle.

Nykyisten ja entisten katekumeenien toiveesta syksyllä 2025 perustettiin englanninkielinen nuorten aikuisten ryhmä *Saint Silouan's Fellowship*.

Katja Vilponiemi aloitti työnsä monikulttuurisen työn kanttorin sijaisena syksyllä 2025. Hän on toiminut suomen-, englannin- ja ruotsinkielisten jumalanpalvelusten kanttorina erityisesti kotikirkossa mutta myös muualla seurakunnan pyhäköissä. Hänen johdollaan perustettu monikielinen kuoro kokoontuu kerran kuukaudessa lauantaisin.

Monikulttuurisessa seurakuntatyössä panostettiin eri kieliryhmien palvelemiseen koko seurakunnan alueella ja kielitaitoisen papiston välillä tehtiin säännöllistä työnkiertoa, joka mahdollisti erityisesti ukrainankielisten jumalanpalveluksien säännöllisemmän toimittamisen. Monikulttuurisen seurakuntatyön pappina toimi **Peter Schiel**.

Monikulttuurisen seurakuntatyön merkitys on kasvanut vuosi vuodelta. Myös vuonna 2025 jatkui tärkeä pastoraalinen työ etenkin sotaa paenneiden ukrainalaisten parissa.

Monikulttuurisessa seurakuntatyössä päästiin monelta osin asetettuihin tavoitteisiin pyhäkkölähtöisyyden, eri toimijoiden kanssa tehtävän yhteistyön ja englanninkielisen katekumeeniopetuksen osalta.

Kertomusvuosi oli seurakunnan monikulttuuriselle työlle juhlan vuosi, sillä Kotikirkko vietti 120-vuotisjuhlaa lokakuussa.

Yhteinen rukous Ukrainan kansan ja rauhan puolesta Ukrainassa. Arkkipiispa Elia toimitti rukouspalveluksen yhdessä seurakuntamme papiston kanssa Uspenskin katedraalissa sodan vuosipäivän aattona 23.2.2025. Kuva: Khrystyna Martyniuk

Kotikirkko, Pyhän apostoli Jaakobin, Herran veljen, ja suurmarttyyri Katariinan kirkko

Pappilatalon Kotikirkon 120-vuotisjuhlavuoden pääjuhlaa vietettiin lokakuussa. Arkkipiispa Elia toimitti liturgian yhdessä seurakuntamme papiston kanssa. Liturgiassa lauloi 30-vuotisjuhlaansa viettänyt Ortodoksinen kamarikuoro.

Kotikirkko toimii seurakunnan monikulttuurisen työn – muun kuin venäjänkielisen – keskuksena. Kotikirkossa vuosi 2025 on ollut jälleen monipuolinen, vilkas ja elävä. Toiminta on selvästi vakiintunut ja jopa vilkastunut. Työ painottuu viikonvaihteisiin, joskin kerhoja, tapaamisia ja toimituksia on eri kielillä myös viikolla. Arkipäivisin Kotikirkko palvelee myös Helsingin kaupungin suomenkielistä seurakuntatyötä.

Arkipäivisin, maanantaista torstaihin, järjestettiin totuttuun tapaan iltajumalanpalveluksia, ja keskiviikkoamuisin toimitettiin liturgia. Tämä liturginen rytmi on edelleen hyvin tärkeä Helsingin keskustassa asuville seurakuntalaisille, ja myös muualta tulevat kävijät hyödyntävät näitä jumalanpalveluksia. Arki-iltoina Kotikirkossa kokoontuivat säännöllisesti erilaiset ryhmät, kuten kuorot, englannin- ja suomenkieliset katekumeeniryhmät, sururyhmä sekä muut kerhotoiminnot. Myös kasvatustiimin järjestämät koulutukset, kerhon- ja leirinohjaajien valmennukset ja nuorten jumalanpalvelukset pidettiin Kotikirkossa. Vuoden 2025 aikana kävi yhä selvemmäksi, että tilat alkavat olla Helsingin seurakunnan monimuotoisen toiminnan näkökulmasta saavuttamassa kapasiteettinsa rajat.

Viikonloppuisin Kotikirkko on pääasiassa varattu monikielisille jumalanpalveluksille. Kuukausittaisen kielikierron (ruotsi, englanti, kreikka ja arabia) lisäksi vuonna 2025 kokeiltiin arabiankielisen liturgian toimittamista kuukauden viimeisen viikonlopun lauantaina. Säännöllisten arabiankielisten palvelusten myötä myös osallistujamäärät ovat vakiintuneet.

Kotikirkon ruotsin- ja englanninkielisten palvelusten osalta toimintaa tukivat Heliga Lucias Gemenskap ja St. Isaac of Niniveh International Orthodox Community. Myös kreikan- ja romaniankielisten palvelusten yhteydessä seurakuntalaiset tukivat toimintaa vapaaehtoisvoimin.

Vuoden aikana toimitettiin yksittäisinä lauantaina liturgioita myös viron ja saksan kielillä. Jumalanpalveluksia toimitetaan säännöllisesti syyskuusta kesäkuun alkuun. Kesäkaudella kirkossa on lähinnä kirkollisia toimituksia. Suurina kirkkovuoden juhlapäivinä, kuten pääsiäisenä ja jouluna, jumalanpalvelukset on toteutettu monikielisinä, mikä on saanut myönteisen vastaanoton kaikissa kieli- ja ikäryhmissä.

Keväällä kasvatustiimin aktiivisella tuella käynnistettiin lastenkerhotoiminta liturgioiden aikana. Tämä oli merkittävä askel monikulttuuriselle seurakunnalle, ja perheet ovat ottaneet toiminnan hyvin vastaan.

Keväällä järjestettiin Kotikirkon avainhenkilöille suunnattu perehdytys- ja koulutustilaisuus, jossa käsiteltiin erityisesti yleistä turvallisuutta, paloturvallisuutta ja poistumisreittejä. Koulutukseen osallistui kaikkien kieliryhmien edustajia vapaaehtoisina.

Vuoden alussa perustettuun monikulttuurisen seurakuntatyön kanttorin toimeen palkattiin sijainen, Katja Vilponiemi. Elokuussa vuoden määräaikaiseen työsuhteeseen palkattu kanttori oli tärkeä tuki, joka rikastutti jumalanpalveluselämää ja tuotti heti näkyvää tulosta. Syksyn aikana kanttori johdolla Kotikirkkoon perustettiin monikielinen kuoro.

Syksyllä 26.10.2025 vietettiin Kotikirkon ja koko Liisankadun pappilatalon 120-vuotisjuhlaa. Helsingin ja koko Suomen arkkipiispa Elia osallistui juhlaan. Juhlaliturgia toimitettiin useilla kielillä, ja jumalanpalveluksen jälkeen järjestettiin ruokailu ja juhlaohjelma seurakuntasalissa. Juhla oli erittäin onnistunut, eikä se olisi ollut mahdollinen ilman vapaaehtoisten merkittävää panosta.

Syksyllä käynnistyivät myös Liisankadun rakennuksen julkisivun ja katon sekä Unioninkadun puoleisen sisäpihan remonttityöt. Julkisivun korjaustyöt valmistuivat odotettua nopeammin, ja jo joululiturgiaan mennessä rakennustelineet oli poistettu. 10. joulukuuta Kotikirkon kunnostettu kupoli siunattiin, ja isä Peter Schiel toteutti tämän yhteistyössä vastuullisten rakennusalan ammattilaisten kanssa.

Yhteys orientaalisiiin seurakuntiin jatkui vuoden aikana. Keväällä ja kesällä järjestettiin tapaamisia eri seurakuntien edustajien kanssa. Syksyille suunniteltiin myös monikulttuurista nuortenleiriä Kaunisniemeen, johon oli tarkoitus kutsua osallistujia kaikista orientaalisista seurakunnista. Vaikka teemat, kuten ”ystävyyys Raamatun näkökulmasta” ja ”hengellisyys”, valmisteltiin huolellisesti, ilmoittautumisia tuli valitettavasti liian vähän, ja leiri jouduttiin perumaan.

Kotikirkon liturginen toiminta viikonloppuisin ja Helsingin seurakunnan laajempi monikulttuurinen työ kietoutuvat yhä tiiviimmin toisiinsa. Näiden työalueiden tarkka erottaminen ei ole kaikin osin mahdollista. Tästä syystä osa toiminnasta, joka tapahtuu Kotikirkossa mutta kuuluu luonteeltaan monikulttuuriseen työhön, on käsitelty tarkemmin tämän vuosikertomuksen monikulttuurisen työn osuudessa.

Liisankatu 29 kiinteistön julkisivukorjauksen yhteydessä korjattiin ja kullattiin myös Kotikirkon kupoli ja risti. Kupoli ja risti siunattiin uudelleen käyttöön 10. joulukuuta. Siunaamisen tilaisuuden päätteeksi otettiin yhteiskuva. Kuvassa vasemmalta pääurakoitsijan johtaja **Aivar Verk**, kultaajamestari **Harri Virtanen**, urakan valvoja **Rami Laeslehto**, kultaajamestari **Pekka Kilpeläinen**, ponomari **Otso** ja pastori **Peter Schiel**.

Ruotsinkielisen Heliga Lucias Gemenskap -yhdistyksen nimikkojuhlaa vietettiin perinteiseen tapaan Lucian-päivän aattona 12.12. Kotikirkossa Helsingissä. Vuonna 2025 Lucian kruunun eli marttyyrin voitonseppeleen sai kannettavakseen ruotsinkielinen seurakuntamme nuori Hangosta, **Venny Ekroos**. Lucia-neito kulki ristisaatossa yhdessä kirkkokansan kanssa pyhäkön ympäri.

Venäjänkielinen seurakuntatyö, Pyhän Kolminaisuuden kirkko

Historiallinen ristisaatto helluntaina Helsingissä. Seurakunnan vanhimman pyhäkön, Helsingin Pyhän Kolminaisuuden kirkon temppelijuhlaa vietettiin poikkeuksellisesti väistötiloissa, Hoivakoti Helenassa. Kuva: Khrystyna Martyniuk

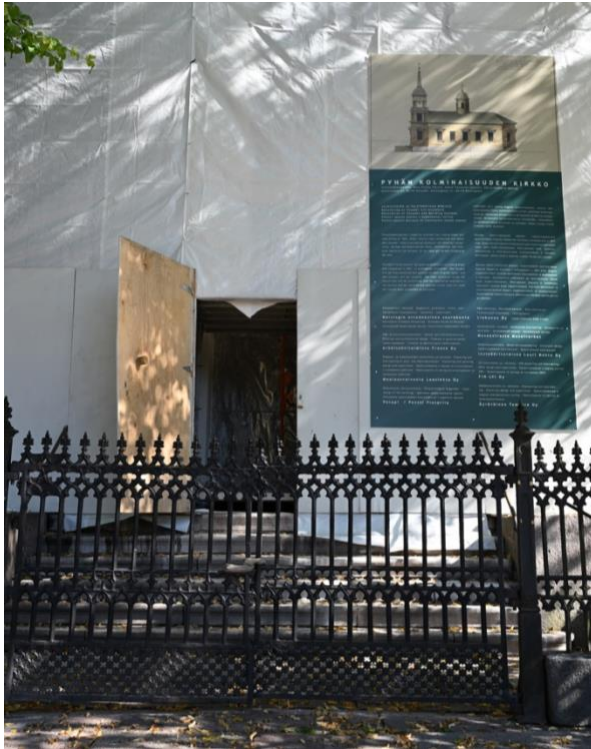
Venäjänkielisen seurakuntatyön toiminta-ajatus on venäjänkielisten ortodoksien tavoittaminen ja kotouttaminen Helsingin ortodoksiseen seurakuntaan ja Suomen ortodoksiseen kirkkoon. Pyhän Kolminaisuuden kirkko toimii seurakunnan venäjänkielisen työn keskuksena.

Vuonna 2025 venäjänkielisessä työssä Pyhän Kolminaisuuden kirkossa toimi kolme päätoimista työntekijää – pappi rovasti **Heikki Huttunen** ja kanttori **Irina Tchervinskij-Matsi**, sekä yksi osa-aikainen (80 %) vahtimestari **Andrei Pylsy**. Kirkossa on myös luottamustoiminen kirkonisännöitsijä **Irina Axinina**. Pyhäkkötiimi tukee venäjänkielistä seurakuntatyötä koko seurakunnan alueella.

Väistötilat ja vaikutus seurakuntatyöhön

Pyhän Kolminaisuuden kirkon korjaustöiden vuoksi jumalanpalvelukset ja muu toiminta siirrettiin väistötiloihin heti pääsiäisyön jälkeen aina kertomusvuoden loppuun saakka. Remontin arvioitu valmistuminen on helmikuussa vuonna 2026.

Väistötilana oli Hoivakoti Helenan pyhien marttyyrien Pistiksen, Elpiksen ja Agapeen ja heidän äitinsä Sofian kirkko Vallilassa. Kirkko ja sen yhteydessä oleva kokoontumistila osoittautuivat riittäviksi.

Käytössä on ollut hyvin rajoitetusti oma jumalanpalvelusesineistö ja puvusto. Tämä ja vastaava ongelma kuoron nuottikirjaston suhteen ovat olleet haasteena. Muutoin toiminta ja yhteistyö hoivakodin kanssa on sujunut moitteettomasti. Aktiiviseurakuntalaisista iso osa on löytänyt tiensä hoivakoti Helenan kirkkoon, mutta monet myös muihin temppelisiin suomenkielisiin palveluksiin. Uusia, satunnaisia tulijoita Vallilaan ei ole ilmaantunut ollenkaan samalla tavoin kuin Kruununhaassa. Erityisen myönteistä on ollut hoivakodin asukkaiden mukanaolo jumalanpalveluksissa ja ystävällinen suhde, joka on syntynyt heidän ja kirkossakävijöiden välille.

Pyhän Kolminaisuuden kirkko oli suljettuna ja myös julkisivukorjauksen aikana huputettuna suurimman osan vuodesta. Korjauksesta sekä sen vaikutuksista kertova kyltti oli esillä kirkon julkisivussa.

Kirkkomusiikki

Toimintavuosi sisälsi merkittäviä liturgisia, taiteellisia ja yhteisöllisiä tapahtumia. 26.1. vastavalittu arkkipiispa Elia toimitti liturgian Pyhän Kolminaisuuden kirkossa.

Huhtikuussa 22.–25.4. koko kirkkoyhteisö siirtyivät Pyhän Kolminaisuuden kirkon remontin alta väistötiloihin Hoivakoti Helenaan. Muutto edellytti sopeutumista uusiin olosuhteisiin, mutta toiminta jatkui keskeytyksettä.

Kesäkuussa Maria Mononen palkattiin laatimaan elokuvadokumentin hanke-esittely sekä tuottamaan hanketta varten traileri sekä laatimaan suunnitelma apurahojen hakemista varten.

Talouden osalta Helsingin ortodoksisen seurakunnan neuvosto esitti 16.10.2025 Troitsan kuoroyhdistykselle 50 000 euron määrärahan myöntämistä, edellyttäen raportointia muista avustuksista. Seurakunnan valtuusto hyväksyi määrärahan seurakunnan vuoden 2026 talousarvion yhteydessä 13.11.2025.

Pyhän Kolminaisuuden kirkon uudelleenkullatut ristit nostettiin paikoilleen marraskuussa.

Kirkollinen opetus

Toteutettiin raamatulliset luentosarjat suuren paaston aikana ja syyskaudella.

Kirkkoonliittyjien katekumeeniopetuksessa eli oglashenie-ryhmässä oli sekä kaudella 2024–2025 että 2025–2026 mukana kymmenkunta henkilöä. Suurin osa oli kastettuja ortodokseja, jotka halusivat syventää kirkollista tietämystään ja osallisuuttaan.

Nuoret

Troitsan nuoret eli teini-ikäisten ryhmä sekä nuorten aikuisten keskusteluryhmä kokoontuivat kerran kuussa sunnuntaisin. Teinien ryhmässä puhuttiin lähinnä venäjää ja suomea ja nuorten aikuisten ryhmässä venäjää ja englantia. Viisi oman seurakunnan 8- ja 9-luokkalaista nuorta suoritti seurakunnassa TET-harjoittelun.

Juhlat ja tapahtumat

Teofanian suuri vedenpyhitys ristisaattoineen toteutettiin 6.1. yhdessä Kotikirkon yhteisön kanssa.

Lasten joulujuhla järjestettiin vasta joulun pyhien jälkeen 12.1. Pääsiäisyönä oli tarjoilu koko kirkkokansalle. Helluntaina, kirkon temppelijuhlana, oli tarjoilua ja musiikkiohjelmaa Helena-kodin kirkolla. Osallistuttiin Helena-kodin omaan temppelijuhlaan 17.9.

Sunnuntain kirkkokahvit vakiintuivat vapaaehtoisvoimin syyskaudella. Keväällä kirkkokahveja oli usein mutta epäsäännöllisesti; kolmesti pidettiin niiden yhteydessä kysymys-vastaus-tapahtuma, jossa pappi ja teologian opiskelija vastasivat paikallaolijoiden esittämiin kysymyksiin.

Seurakuntaretki yhdessä pyhän Elian kirkon ukrainankielisen yhteisön kanssa tehtiin 2.11. Loviisaan ja Lapinjärvelle. Siihen saatiin Helsingin hiippakuntasäätiön apuraha.

Kirkkoleivät saatiin vapaaehtoisryhmän työnä koko vuoden ajan. Ryhmässä oli puolisenkymmentä aktiivista leipuria, ja työn tulos oli säännöllistä ja laadukasta.

Kaikessa toiminnassa oltiin läheisessä yhteistyössä Pyhän Kolminaisuuden Kirkon Ystävät PKK ry:n kanssa.

Työryhmät

Pyhäkköryhmässä olivat mukana yhteisön jäsenet, jotka kuuluivat seurakunnan valtuustoon ja neuvostoon sekä kuoron ja PKK ry:n puheenjohtajat ynnä työntekijät.

Seurakunnanneuvosto asetti Pyhän Kolminaisuuden kirkon 200-vuotisjuhlatyöryhmän vuoden alussa. Se aloitti työnsä ja kutsui asiantuntijajäseniksi pyhäkköryhmän jäsenet ja nuorten edustajan.

Pääkaupunkiseudun venäjänkielisten seurakuntien ekumeeninen verkosto järjesti tapaamisia, ekumeenisia rukouksia ja bibliodraamaseminaarin. Tapaamisiin osallistuivat pappi sekä teologit Ludimila Volkova ja Natalia Sidorenko.

Pastoraalinen työ

Venäjänkielisen papin työ ulottuu koko seurakunnan alueelle. Lahdessa, Hyvinkäällä ja Porvoossa järjestettiin suuren ja joulupaaston aikana mahdollisuus osallistua katumuksen sakramenttiin ja yleiseen sairaanvoiteluun. Toimituksia, erityisesti kasteita, oli eri puolilla laajaa seurakuntaa. Venäjänkielinen pappi oli mukana 6. kristinopinleirillä, missä oli toistakymmentä venäjän- ja ukrainankielistä nuorta noin 40 kriparilaisen joukossa.

Ukrainankielisistä jumalanpalveluksista vastanneen osa-aikaisen papin luovuttua tehtävästä elokuussa venäjänkielisen papin tehtäviin tuli huomattava määrä lisää pastoraalisia tapaamisia ja toimituksia ja ukrainankielinen liturgia pyhän Elian kirkossa kerran kuussa. Oman papin puuttumisesta huolimatta ukrainankielinen yhteisö on vakiintunut ja kehittyvä. Suomen kieli pidetään siellä toiminnassa näkyvästi mukana, ja halutaan aktiivisesti olla osa Helsingin ortodoksista seurakuntaa ja Suomen kirkkoa.

Rovasti Heikki Huttunen (vas.) siunasi Pyhän Kolminaisuuden kirkon ristit 7.1.2025 yhdessä Suomessa vierailevan kanadalais-ukrainalaisen isä Taras Udodin kanssa. Kullatut ristit oli peitelty suojakankaalla kirkon katolle nostoa varten.

5 Diakoniatyö

Kuvateksti: Seurakunta tarjosi joulupuuroa vähävaraisille ruokajakelun yhteydessä Myllypurossa joulukuussa 2025.

Diakoniatyön tarkoituksena on aineellisen ja hengellisen avun antaminen erityisesti eniten tarvitseville ja niille, jotka ovat jääneet yhteiskunnan avustusjärjestelmien ulkopuolelle. Diakoniatyö on käytännön työtä vanhusten, sairaiden, syrjäytyneiden ja muilla tavoin avun tarpeessa olevien ihmisten parissa. Kirkon diakoniatyön kohteena ovat apua tarvitsevat.

Diakoniassa toimi kuusi päätoimista diakoniatyöntekijää, joiden kesken on jaettu alueelliset vastuut. Vastuualueet jakautuivat kertomusvuonna seuraavasti: Helsinki, Itä, Länsi ja Pohjoinen. Vastuutyöntekijä edusti diakoniaa nimetyn alueensa tiimissä. Diakoniatyöntekijät olivat toiminta-alueilla mukana suunnittelemassa ja toteuttamassa pyhäkköyhteisöjen toimintaa. Diakoniatyöntekijät osallistuivat lisäksi oman alueensa pyhäkköjen temppeleihin ja muihin merkittäviin tapahtumiin tuoden diakoniaa tutuksi ja antaen tietoa diakonian toiminnasta.

Diakonian yhteisten toimintojen toteuttaminen jaettiin selkeästi tiimin jäsenten kesken. Työntekijän erityisosaaminen huomioitiin työnjaossa. Yksi diakoniatyöntekijöistä toimi tiimivastaavana ja esihenkilön tukena.

Diakonian toimintaa johti esihenkilönä toimiva seurakunnan diakoni. Diakonian suunnitteluun ja toimintaan osallistui diakoniatyöstä vastaava Uspenskin katedraalin pappi.

Diakonian toiminta kattoi kertomusvuonna koko seurakunnan alueen. Puhelinpäivystys palveli läpi vuoden maanantaisin, tiistaisin ja torstaisin klo 9–12 pl. muutamia yksittäisiä poikkeuksia lukuun ottamatta. Diakonian tavoitettavuutta lisäsi työntekijöiden yhteisesti lukema sähköposti diakonia.helsinki@ort.fi ja työntekijöiden yksilöllinen työpuhelinnumero sekä sähköposti.

Diakonian toiminnat keskittyivät pääosin arkipäiville klo 8–18. Poikkeavista ilta- tai viikonlopputoimista sovittiin etukäteen esihenkilön kanssa.

Diakonisen asiakastyön lisäksi diakonia järjesti seurakuntalaisille suunnattuja kokoavan toiminnan toimintoja - kerhoja, tapahtumia, retkiä ja leirejä.

Henkisesti raskaan ja kuormittavan työn purkamiseksi tiimi osallistui ohjattuun ryhmätyönohjaukseen kerran kuussa kesäkuukausia lukuun ottamatta.

Taloudellisia avustuksia jaettiin kertomusvuonna 318, joista kristinopinleireihin, lastenleireihin, perheleireihin ja virkistysleiriin myönnettyjä avustuksia oli 24. Osa annetuista avustuksista kohdistui ryhmiin- ja perheisiin. Nämä avustukset on kirjanpidossa merkitty yhdeksi avustukseksi. Talousarvion avustusmäärärahojen lisäksi

diakoniasta jaettiin kertomusvuonna Mannerheimin Lastensuojelu Liiton lahjakortteja 700e, Ortodoksisen Kuratorion joulu- ja pääsiäisavustuksia 2200e sekä yksityisiä lahjoituksia 3330e. Hämeenlinnan HTR-verkosto lahjoitti juuri ennen joulua diakonian jaettavaksi lahjakortteina 660e. Saatujen lahjoitusten turvin diakonia pystyi laajemmin ja nopeammin tukemaan akuuteissa kiihkeissä olevia avun hakijoita mukaan lukien pakolaisia.

Alexander Marchanin erillisrahastosta myönnettiin kertomusvuonna diakonian päätöksellä 215 euron avustus.

Filantropian Ukrainaan kohdistettua avustamista tuettiin Helsingin ja Hämeenlinnan diakoniaruokailujen sekä Hyvän tuulen kahvilan tuotoilla 3889,69e.

Kokoavan toiminnan osalta diakonia järjesti kaksi retriittiä, virkistysleirin ja ikääntyvien miesten viikonloppuleirin seurakunnan leirikeskuksesta Kaunisniemessä.

Diakonian kesäretkipäivä Helsingistä suuntautui Turun ortodoksisen seurakunnan vieraaksi. Pohjoisen alueen kesäretki suuntautui Helsinkiin reitillä Hämeenlinnan ortodoksinen kirkko, Stefanoskoti ja Hietaniemen ortodoksinen hautausmaa. Alueelliset retket ovat osa diakonian toimintastrategiaa, jonka tavoitteena on vahvistaa sitä, että myös kauempana asuvat ihmiset kokisivat olevansa osa samaa seurakuntaa.

Merkkipäiväjuhlahetki tarjoiluineen 65- vuotiaista alkaen (70v., 75v., 80v., 85v. 90v ja tämän jälkeen vuosittain) järjestettiin Helsingissä neljästi ja yhdesti Lahdessa. Osanottajamäärä Helsingissä saattajineen oli noin 480 henkilöä ja Lahdessa noin 40 henkeä. Perinteiseen tapaan veteraanit ja lotat kutsuttiin pääsiäisen jälkeiseen merkkipäiväjuhlaan Helsingissä. Hämeenlinnan merkkipäiväjuhlat olivat tauolla alueen papisto/kanttori resurssivajeen vuoksi.

Vapaaehtoistoiminnan lähimmäispalvelun toteutuksesta vastasi tehtävään nimetty diakoniatyöntekijä yhteistyössä vapaaehtoiskoordinaattorin kanssa. Lähimmäispalvelun vapaaehtoisia diakoniassa toimi 12. Diakonian Ystäväpuhelin-palvelun asiakasvastuu oli diakonialla.

Diakoniatimi järjesti diakoniaruokailun ja Hyvän tuulen kahvilan vapaaehtoisten kevään virkistyspäivän Tallinnaan.

Aamunkoitto-lehden, seurakunnan nettisivujen ja lähetettyjen kirjeiden lisäksi diakonian viestinnässä hyödynnettiin soveltuvin osin sosiaalisen median kanavia. Jumalanpalvelustietojen jäätyä pois Aamunkoitto-lehdestä, Hyvän tuulen kahvilassa sekä Helsingin alueen diakoniaruokailussa diakoniatyöntekijä jakoi jumalanpalveluksien kalenteritiedot paperisena. Tiedote toteutettiin loppuvuodesta alkaen yhdessä seurakunnan viestinnän kanssa.

Diakonian suunnittelussa ja toteutuksessa huomioitiin kirkon voimassa olevat ympäristö- ja kestävän kehityksen ohjeistukset. Työmatkat ja muu liikkuminen toteutui pääosin hyödyntäen julkista liikennettä. Tilanteissa, joissa oman auton käyttö oli välttämätöntä (erityisesti Pohjoinen alue, Porvoo, Järvenpää, Länsi-Uusimaa) liikkuminen suunniteltiin etukäteen niin, että tapaamisia ja toimintojaoli mahdollista keskittää. Diakonian kerho-, leiri- ja tapahtumamateriaalien sekä tarjoilujen hankinnassa käytettiin reilun kaupan tuotteita sekä kierrätysmateriaaleja aina kun se oli mahdollista.

Arkkipiispa Elia siunasi seurakuntamme diakoniatyöntekijät tehtävänsä Uspenskin katedraalissa 23.4.2025. Kuva: Khrystyna Martyniuk.

Helsingin toiminta-alue

Seurakuntasalilla toimi torstai-päivisin matalan kynnyksen kohtaamispaikka Hyväntuulen kahvila, sekä kesällä kesäkahvila. Kahvila tavoitti viikoittain keskimäärin 25 kävijää. Kahvilan yhteydessä oli lähikaupan tarjoama hävikkiruuan jako.

Diakoniaruokailu järjestettiin seurakuntasalilla viikoittain tiistaisin. Ruokailu tavoitti keskimäärin 60 kävijää. Sekä kahvilassa että diakoniaruokailussa oli mukana sekä vakiintunut että uusien vapaaehtoisten joukko. Diakoniaruokailu oli tauolla kesäkuukaudet. Diakoniaruokailun yhteydessä oli lähikaupan tarjoama hävikkiruuan jako.

Helsingissä kokoontui viisi viikkoa kestävä sururyhmä läheisensä menettäneille (krt/vko). Ryhmää ohjasi diakoniatyöntekijä yhdessä Uspenskin katedraalin papin kanssa.

Myllypuron kappelilla kokoontui kerran kuukaudessa kehitysvammaisille seurakuntalaisille ja heidän läheisilleen suunnattu Sofia-kerho. Osallistujilla oli mahdollisuus osallistua ehtoolliselle kerhon yhteydessä. Sofia-kerhoon osallistui 6–8 kävijää, heidän avustajansa, vapaaehtoiset sekä kaksi diakoniatyöntekijää. Arkkipiispa Elia vieraili kerhossa joulukuussa.

Diakonia, Itä-Helsingin ortodoksit ja Myllypuron ruokajakelu järjestivät joulun alla yhteistyössä puurojakelun noin 300 hengelle Myllypurossa, Liikuntamylyn yhteydessä.

Helsingissä järjestettiin kolme kulttuuritreffi-tapahtumaa, joista kaksi Helsingin kaupungin teatterissa ja yksi Vallisaaren Biennaalissa.

Idän toiminta-alue

Tavataan kirkolla –Porvoon diakonian kirkkopäivystys toteutui kerran kuukaudessa. Syyskaudella Porvoossa käynnistettiin kokeiluluonteisesti kerran kuukaudessa toteutettu ”Ortodoksista ruokaperinnettä yhdessä diakonian kanssa” -tilaisuus. Tilaisuuteen osallistui kuukausittain noin 5 henkilöä. Porvoo kuuluu Pohjoisen alueen diakoniatyöntekijän vastuualueeseen.

Tikkurilan kirkolla diakoniatyöntekijä oli läsnä ja tavattavissa sovitusti jumalanpalvelusten, Käspaikkakerhon tai perhekerhon yhteydessä. Syyskuussa järjestettiin pitkästä aikaa myös Vanhusten kirkkopyhä -tapahtuma yhdessä Tikkurilan tiistaiseuran kanssa.

Klaukkalassa järjestettiin kahvitreffit kevät- ja syyskaudella kerran kuussa paikallisessa kahvilassa. Toiminnasta vastasi Lännen alueen diakoniatyöntekijä. Pohjoisen alueen toinen diakoniatyöntekijä vastasi Tuusulan, Järvenpään ja Keravan alueista. Kyseisillä alueilla toiminta keskittyi sovittuihin tapaamisiin tai pop-up tyyppiseen kokoontumiseen esimerkiksi kulttuuritreffien tai kahvittelun merkeissä.

Järvenpäässä jatkettiin alueen kanttorin kanssa ”Seniори-muskaria”. Muskari kokoontui kerran kuukaudessa arkikulttuurin jälkeen.

Läntinen toiminta-alue

Espoon eri alueilla toteutettiin Kahvitreffit-pienryhmätoimintaa yhdessä vapaaehtoistyöntekijän kanssa noin kerran kuussa. Diakoniatyöntekijä oli läsnä ja tavattavissa Herman Alaskalaisen kirkolla arkikulttuurien sekä käsityökerhon yhteydessä kahdesti kuukaudessa. Diakoniatyöntekijä oli läsnä myös alueen perhekerhossa.

Syyskaudella toteutettiin Kanervakotisäätiön 5000e lahjoitusvaroin kaksi virkistävää ohjelmallista toimintapäivää ikäihmisille Kulttuurikeskus Sofiassa. Ensimmäinen tapahtuma oli suunnattu espoolaisille ortodokseille ja toinen pääosin Länsi-Uudenmaan alueen ortodokseille. Espoon ortodoksit ry järjesti yhdessä diakoniatyöntekijän tuella toisena joulupäivänä Ystävyyden joulu-nimisen tapahtuman yksinäisille ja vähävaraisille.

Lohjalla ”Kahvitreffit kirkolla” –matalan kynnyksen toiminta kokoontui kerran kuussa. Nummelassa Martat, Mariat ja Lasarukset –toimintapiiri kokoontui kerran kuussa.

Diakonian yhteistyö Jorvin sairaalan kanssa oli aktiivista. Tarvetta oli erityisesti venäjän/ukrainan kielellä tapahtuvalle auttamiselle.

Pohjoinen toiminta-alue

Hämeenlinnan alueella toteutui diakoniaruokailu perjantaisin. Ruokailu tavoitti keskimäärin 30 kävijää. Lisäksi Pop up - tyyppisiä erillisiä seurakuntalaisia kokoavia toimintoja toteutettiin yhteistyössä alueen kanttorin, kasvatustoimen ja vapaaehtoisten kanssa.

Riihimäen toimintakeskus Mineassa kerran kuukaudessa kokoontui Kässä-klubi.

Hyvinkään alueella toteutui pop-up tyyppistä kokoavaa toimintaa kahvi- ja kulttuuritreffien muodossa kevätkaudella.

Lahdessa seurakunnan kerhuhuoneella kokoontui kerran kuukaudessa diakonian *Päiväkahvit*-keskustelutilaisuus. Tilaisuuteen osallistui kuukausittain keskimäärin 16 henkilöä.

Heinolassa Juliana-yhteisössä kokoontui kuukausittain avoin *Diakoniapiiri*. Tapaamisiin osallistui kuukausittain 12–14 henkilöä. Lahdessa ja Heinolassa toteutui joulukuussa diakoniatilaisuudet yhteistyössä Järvenpään kanttorin kanssa. Tilaisuuksissa oli jouluteemainen yhteislauluhetki, ja osallistujille tarjottiin joulupuuroa. Tilaisuudet tavoittivat runsaasti osallistujia. Lahden alueella käynnistyi naistenpiiritoiminta, johon diakoniatyöntekijä osallistuu tarpeen mukaan. Tavataan kirkolla – diakonian kirkkopäivystys toteutui Kausalan tsasounalla kerran kuukaudessa. Joulukuussa liturgian yhteydessä diakonia tarjosi palvelukseen osallistuville joulupuuron.

Ajankohtaista - pakolaisuus, ukrainan- ja venäjänkielinen auttaminen

Diakonian asiakkaina oli lukuisia Ukrainasta saapuneita sotapakolaisia, lapsiperheitä ja ikäihmisiä ja ikääntyneitä venäjänkielisiä seurakunnan jäseniä. Diakonian kautta järjestyi yksilöllisten tarpeiden mukaisia tukimuotoja. Keskeistä on ollut yksilöllinen asiakkaan avustaminen, neuvonta ja ohjaus, miten toimia yhteiskunnan toimijoiden kanssa asioissa, virallisten dokumenttien kääntämisessä, integroitumisessa ja kulttuurierojen ymmärtämisessä. Diakonia ja diakoniatyöntekijä on ollut mukana tukemassa asiakkaita myös elämän loppuvaiheissa aina saattohoidosta ortodoksisen hautaristinasettamiseen saakka. Diakonian kautta on pystytty kohdistamaan erityisesti perheille henkistä tukea sekä taloudellista apua, jotta esimerkiksi osallistuminen kristinoppileirille tai perheleirille on ollut mahdollista.

Lahden alueella Lahden ortodoksisen kirkon slaavinkielisen kuoro järjesti yhdessä diakonian kanssa hyväntekeväisyyskonsertit 13.12.2025 ikäihmisille Onnelanpolun palvelutalossa sekä 20.12.2025 lapsiperheille Lammilla. Kuoro koostui ukrainalaisista, venäläisistä ja inkeriläisistä laulajista, jotka harjoittelivat laulaessa suomen kieltä ja samalla toivat oman perinteensä koljada-lauluperinnettä tunnetuksi kuulijoille. Diakoniatyöntekijät osallistuivat Helsingin kaupungin maahanmuuttajien erityispalveluiden infotilaisuuteen ja vierailivat Inkerikeskus ry:ssä ja Ukrainalaisten Yhdistys Suomessa ry:n toimitiloissa Helsingissä. Vierailujen yhteydessä diakonia tutustui järjestöjen toimintaan, niiden tarjoamiin palveluihin sekä jakoi tietoa seurakunnan diakoniatyöstä järjestöille.

Joulu on seurakunnan diakoniatyössä vuoden kiireisintä aikaa. Seurakunta auttoi vuonna 2025 jälleen useita vähävaraisia perheitä joulun edellä. Tällä kuvalla seurakunnan diakoniatimi kiittää kaikkia kuluneesta vuodesta ja diakonialle osoitetusta tuesta. Kuvassa vasemmalta diakoniatyöntekijät Sarianne Karulinna, Paula Ahonen ja Katri Heporauta sekä diakonian esihenkilö yli diakoni Juha Lampinen.

6 Kasvatustyö

Kasvatustyö tavoittaa kaikenikäisiä seurakuntamme jäseniä. Lapsi kirkossa Klaukkalassa. Kuva: Tanja-Lotta Hakala. Lasten pääsiäinen -juhla Helsingissä tavoitti ennätysellisen määrän osanottajia ja juhlassa oli monenlaista ohjelmaa. Keskellä seurakuntamme nuori järjestämässä kalastusta, oikealla ukrainalaisten lasten lauluesitys.

Seurakunnan kasvatustoimi toteuttaa kirkon perustehtävää antamalla jäsenilleen ja kirkkoon liittyville ortodoksista kasvatusta ja opetusta, tukemalla koulun uskonnonopetusta sekä perheiden kristillistä kasvatustyötä koko seurakunnan alueella. Tärkeimpiä toiminta- muotoja ovat kerhot, leirit, kuten 15-vuotiaille suunnattu kristinoppileiri ja tapahtumat. Kasvatustoimen mahdollistamia, organisoimia tai koordinoimia kerhoja, koulutusta sekä muita tapahtumia järjestettiin seurakunnan kaikilla toiminta-alueilla.

Kalenterivuonna täysilukuinen kasvatustiimi järjesti erilaisia kerhoja, tapahtumia, leirejä ja koulutuksia ja vuosi oli hyvin toiminnantäyteinen ja osallistujia oli runsaasti. Kevätkauden aluksi Kaunisniemessä saatiin päätökseen tammikuun lopussa uusien leirinohtaajien koulutus, josta valmistui 70 uutta leirinohtaajaa. Kevään leirien leirinohtaajahaussa tuli 81 hakemusta ja määrällisesti hakemuksia tuli enemmän kuin edellisenä vuonna. Kevään leireistä pääsiäisleirille ilmoittauduttiin aktiivisimmin ja leiri oli täynnä vajaassa kymmenessä minuutissa. Kevään perheleirillä ryhmä leiriläisiä ja ohjaajia istutti Toivon puutarhaan herneitä ja lisää mansikoita sekä niittykukkia sen välittömään läheisyyteen, joista päästiin nauttimaan kasvatuksen loppukesän leireillä.

Lapset ja perheet

Ensimmäistä vuosikymmentä juhlittiin ensimmäistä kertaa seurakunnan kasvatuksen järjestämässä juhlassa. 10-vuotiaiden juhlaan 1.11. osallistui yli 20 päivänsankaria läheisen aikuisen kanssa. Juhlan aluksi otettiin yhteiskuva. Kuvassa vasemmalla kasvatuksen pappi Sergei Petsalo ja oikealla monikulttuurisen seurakuntatyön kanttorin sijainen Katja Vilponiemi.

Kevätkaudella muskari-perhekerhoja järjestettiin pääkaupunkiseudulla kolmessa eri pyhäkössä Tapiolan kirkossa, Helsingin keskustassa kasvatuksen kerhotiloissa ja Tikkurilan kirkolla. Osallistujamäärä oli nousujohteinen etenkin Helsingin keskustan kerhossa ja uusia perheitä tuli mukaan kerhotoimintaan kevätkauden aikana. Kevään aikana perheille avoimia tapahtumia järjestettiin kaksi kappaletta Helsingin keskustan kerhotiloissa. Lasaruksen lauantaina pidettiin avoimet virpovitsatalkoot ja helatorstaina järjestettiin perheiden avoimet ovet, jossa kahviteltiin, askarreltiin ja osallistuttiin muskariin. Kevään suur tapahtuma lasten pääsiäinen järjestettiin Helsingin keskustassa seurakuntasalilla ja kasvatuksen kerhotiloissa. Tapahtumaan osallistui ennätyselliset 500 osallistujaa.

Lahdessa toimintaa järjestettiin ympäri vuoden. Kirkkokerhot järjestettiin kerran kuussa liturgioiden yhteydessä yhteensä 11 kertaa vuoden aikana. Kevätkaudella aloitettiin lasten ilta- ja perhekerhot, joiden osallistujamäärä kasvoi selvästi edellisvuoteen verrattuna. Mukaan liittyi useita uusia lapsia, muun muassa ukrainalaisia. Keväällä järjestettiin paastoon laskeutumistapahtuma eli Maslenitsa. Kevään toisen pääsiäispäivän liturgian jälkeen vietettiin lasten pääsiäisjuhla, jossa lastenkerhon lapset esittivät näytelmän ”Nauris” runsaslukuiselle yleisölle, osallistujissa oli noin 50 lasta. Kevät- ja syyskaudella jatkettiin ilta- ja perhekerhojen järjestämistä, ja osallistujamäärät pysyivät korkeina. Keskeisiin tapahtumiin kuului myös Pyhän Kolminaisuuden päivän juhla lasten ja perheiden yhteisenä tilaisuutena. Syyskaudella järjestettiin lasten siunaaminen kouluun -tapahtuma. Vuoden lopulla pidettiin perinteinen Nikolaus-juhla, johon osallistui 40 lasta.

Joulukuussa Lahdessa järjestettiin Kristuksen syntymän tarinaan perustuva nukketheateriesitys seurakunnan lasten kerholaisille.esityksen aikana kahtena eri päivänä mukana oli yhteensä 30 lasta. Lasten työpajatoiminta oli aktiivista, sillä vuoden aikana toteutettiin kaksi työpajaa: Lasaruksen lauantaina virpovitsojen työpaja sekä joulukuun alussa joulutyöpaja, joissa lapset sekä askartelivat että viettivät aikaa kahvitellen yhdessä. Vuonna 2025 Lahdessa järjestettiin kolme lastenleiriä, joihin

osallistui yhteensä 41 lasta. Lisäksi vuoden aikana Lahden kirkossa pidettiin opastusta lukiolaisille, ja näihin opastuksiin osallistui yhteensä 107 oppilasta.
Kirkkomusiikki kasvatustyössä

Kasvatuksen kanttori Larissa Qvintus-Petsalon aloitettua kasvatuksen kanttorina vuoden 2024 lopulla, kasvatuksen kuorotoiminta vilkastui toimintavuoden aikana. Tammikuun 2025 alusta Pyhän Andreaan nuorisokuoro palasi toimintaan. Kuoro harjoittelee torstai-iltaisin Unioninkadun kerhohuoneella. Keväällä kuoro harjoitteli suuren paaston, suuren viikon ja pääsiäisen veisuja, joita laulettiin jumalanpalveluksissa seurakunnan leirikeskuksessa Kaunisniemessä pääsiäisleirillä, Uspenskin katedraalissa jumalanpalveluksissa (toinen pääsiäispäivä) sekä lasten pääsiäisjuhlassa seurakuntasalilla. Kirkkaan viikon keskiviikkona Uspenskissa radiotiitiin liturgia nuorisokuoron laulamana. Syksyllä kuoroharjoituksissa harjoiteltiin ohjelmistoa liturgioihin ja vigilioihin sekä Apostoli Andrean päivän liturgiaan, Nikolaos-juhlaan ja joulukonserttiin.

Toimintavuoden aikana nuorisokuorossa aloitti noin 10 uutta laulajaa. Nuorisokuoron määrätietoinen harjoittelu näkyi selvästi vuoden aikana. Erityisesti Valmistaudu Betlehem -joulukonsertissa, jossa kuoro esiintyi yhdessä Uspenskin katedraalikuoron kanssa, nuorten laulajien osaaminen ja yhteismuusisointi pääsivät hienosti esiin. Sekä kauniista laulusta että runsaasta, taitavasta nuorten esiintyjien joukosta saatiin vuoden 2025 aikana paljon myönteistä palautetta liturgioiden jälkeen.

Syksyllä kasvatuksen kanttorin johdolla perustettiin uusi äitien naiskuoron. Kuoroon liittyi loppuvuoden aikana yhdeksän äitiä, ja harjoituksia pidettiin viisi kertaa. Toiminta huipentui, kun äitien lauluryhmä esiintyi Hoivakoti Helenassa 27.12. Kuoron tavoitteena on helpottaa kotona olevien äitien osallistumista kuorotoimintaan, ja harjoituksiin voi tuoda myös lapset. Tavoitteena on yhdistää äitien ja lasten laulaminen "perhekuoroksi".

Nuoret

Leirikausi Kaunisniemessä oli vilkas. Leireille haki töihin 208 nuorta ja hakijamäärä jatkoi kasvua edellisestä vuodesta. Leirityöpaikka pyrittiin tarjoamaan mahdollisimman monelle. 2007 syntyneiden ja sitä nuorempien ikäluokat ovat jääneet ilahduttavan aktiivisiksi seurakuntalaisiksi, ja alkaneet paikata parin koronavuoden jälkeistä ongelmaa täysi-ikäisten ohjaajien saamisesta leireille. Kristinoppileirin suoritti 184 nuorta ortodoksia. Tämä on noin 70 % ikäluokasta, ja melko tyyppinen kävijämäärän suuruusluokka.

Unioninkadun nuorten piiri, eli NUPI toimi läpi vuoden ilman taukoja, kokoontumisia kerääntyi siis 53. Osallistujia NUPI kerää keskimääräisesti 25, joskin kesän jälkeen osallistujamäärässä tapahtuu selvä hyppy kristinoppileirien ansiosta. Parhaimmillaan tiistaisin kasvatuksen kerhotiloissa on kokoontunut jopa 80 nuorta. Monet heistä ovat myös ahkeria kirkossa kävijöitä, ja tiistai-illan ehtoopalvelus Kotikirkossa kerää kymmeniä nuoria yhteen.

Seurakuntamme Pyhän Kolminaisuuden kirkon nuoria Setunmaalla yhdessä rovasti Heikki Huttusen kanssa elokuussa 2025. Ortodoksisten nuorten liitto ONL ry myönsi kertomusvuonna seurakuntamme papille rovasti Heikki Huttuselle harvinaisen kultaisen ansiomerkin elämäntyöstään lasten ja nuorten parissa. Kuva: Isä Heikin yksityisalbumi

Aikuiset

Aikuisille suunnattua toimintaa lisättiin, kasvatustoimi halusi vastata kasvaneeseen kysyntään. Tammikuussa uutena toimintomuotona aloitti naisten piiri, joka on matalan kynnyksen kohtaamispaikka. Piirin toiminta vakiintui vuoden aikana: jokaisella tapaamiskerralla oli jokin teema tai vieras puhumassa ja ryhmä kokoontui kerran kuukaudessa. Kahdesti järjestettiin naisten olohuone, jossa sai tulla teelle ja keskustelemaan.

Vuoden aikana järjestettiin kaksi aikuisten kristinoppileiriä Kaunisniemen leirikeskuksessa. Seurakuntalaisten ideasta syksyllä käynnistettiin nuorten miesten piiri, johon saatiin sitoutuneet vetäjät ja ryhmän tukena oli tarvittaessa isä Teemu Toivonen. Piiri kokoontui maanantaisin kerran kuukaudessa. Monikulttuurisen työn kanssa yhteistyössä aloitti St. Silvan's Fellowship. Se on englanninkielinen ryhmä nuorille aikuisille, jota vetää nuorisotyöntekijä yhdessä monikulttuurisen työn papin kanssa. Ryhmä kokoontui kerran kuukaudessa lauantaisin yhteen nuyttärihenkisesti. Ryhmän toiminta suunnitellaan puolivuositain, ja osallistujille annetaan mahdollisuus vuorotellen kertoa heille tärkeän pyhän elämästä, mahdollisuuksien mukaan päivän teemaan nidottuna.

Kouluysteistyö

Kouluysteistyön näkyvin muoto on pääsiäisajan koululaisjumalanpalvelukset, joita toimitettiin keväällä 2025 yli 30 eri toiminta-alueilla. Lisäksi muutamassa pyhäkössä toimitettiin syksyllä koululaispalvelus. Oppilaita näihin palveluksiin osallistui yli 2000. Kasvatustyöntekijä piti säännöllisesti opettajiin yhteyttä jakaen ajankohtaista tietoa. Huoltajia ja kouluja neuvottiin opetusasioissa ja puuttuvaa opettajaa etsittiin tarvittaessa. Kasvatustyöntekijä oli säännöllisesti yhteydessä kirkollishallituksen opetusasioista vastaavaan työntekijään, sekä USKOT-foorumin edustajaan ajankohtaisissa opetukseen liittyvissä asioissa. Vuoden aikana kasvatustyöntekijä osallistui hiippakunnan opettajapäiville, USKOT-foorumin seminaariin, ja muihin

opetusalan tapahtumiin. Keväällä ja syksyllä oli lisäksi opettajien virkistysilta, johon molemmilla kerroilla osallistui noin kymmenen opettajaa. Syksyllä tutustuttiin lisäksi katoliseen kirkkoon kirkon opetuspäällikön Osmo Vartiaisen johdolla.

Kasvatustyöntekijä oli mukana katsomustenvälisessä yhteistyössä osallistumalla Yhteisymmärrysviikon eskaripäivään Espoossa. Yhteistyötapahtumasta kaavaillaan jokavuotista ja päävastuussa on Espoon ev. lut. seurakuntayhtymä.

Toukokuussa 2025 järjestettiin ylioppilasjuhla keväällä valmistuneille. Vieraita oli noin 45. Syksyn ylioppilasjuhlasta luovuttiin vähäisen osallistujamäärän takia. Syksyn ylioppilaat kutsutaan jatkossa keväällä pidettävään juhlaan.

Kaunisniemen leirikeskuksen Annansaliin saatiin kertomusvuoden joulukuussa Talvi-Annin juhlan yhteydessä viimein suuret nimikkoikonit: pyhän Herran äidinäidin Annan ikoni sekä pyhän apostoli Jaakobin Herran veljen ikoni. Ikonit ovat ikonimaalauksen opettaja Tarja Tariman ja hänen kurssilaisten käsialaa. Kuva: Sven Wessman

Katekumeenit ja ikonimaalaus

Katekumeeniopetusta järjestettiin kaikilla seurakunnan toiminta-alueilla. Useimmat järjestivät opetuksen itsenäisesti, mutta Tapiolassa kaksi katekumeeniopettajaa ja Tikkurilassa yksi katekumeeniopettaja toimivat seurakunnan kanssa työsuhteessa. Keskustassa opetuksesta vastasi papiston kanssa kasvatustyöntekijä. Syksyllä toimintaan tuli lisäksi mukaan neljä katekumeeni-isosta, sillä katekumeenien määrä on kasvanut viime vuosina valtavasti ja yhteydenpito kuormittaa papistoa.

Seurakunnassa aloitti kaksi uutta ikonimaalausopettajaa, Natalia Pylsy, jonka kurssi oli erityisesti monikuluttuuriselle jäsenistölle kohdennettu, sekä Elina Oravala, joka opetti uutta maksutonta nuorten ikonimaalareiden kurssia Unioninkadulla. Toiminta-alueilla työskenteli yhteensä 11 ikonimaalausopettajaa. Kurseja järjestettiin 52. Näistä kolme oli 20 tai 30 tunnin intensiivikursseja, loput 40 tunnin kurseja. Kurssilaisia oli noin 460.

Kerhot ja tapahtumat

Kasvatuksen syyskausi käynnistyi vauhdikkaasti eri toimintojen käynnistyttyä elosyyskuun vaihteessa. Kerhonojajilla oli oma koulutusviikonloppu, lastenkerhot ja muskari-perhekerhot aloittivat viikkotoimintansa. Syyskaudella muskari-perhekerhoa järjestettiin Tapiolassa ja Helsingin keskustassa. Kaunisniemessä järjestettiin kesän kristinoppileirien jatkikset, joissa oli 75 % osallistujia menneen vuoden kriparilaisista. Jatkisten hyvä osallistumisprosentti kertoo kriparien mielekkyydestä ja tärkeydestä nuorille.

Syksyllä järjestettiin kahdet merkkipäiväjuhlat lapsille. Syyskuussa juhlittiin 4-vuotiaita ja marraskuun alussa juhlittiin ensimmäistä kertaa seurakunnassa myös 10-vuotiaita. 10-vuotiaiden merkkipäiväjuhlaa on ideoitu pidemmän aikaa ja tänä vuonna sen toteuttaminen onnistui. 10-vuotiaiden merkkipäiväjuhla otettiin ilahtuneena vastaan ja tulijoita merkkipäiväjuhlaan olisi ollut enemmänkin ilmoittautumisajan päätyttyä.

Lokakuussa ryhmä seurakunnan nuoria yhdessä nuoriso- ja perhetyöntekijän sekä kasvatuksen kanttorin kanssa osallistuivat Ortodoksisten nuorten liitto ONL ry:n nuorille järjestettyyn Kulmakivi-tapahtumaan Tampereella. Matka tehtiin junalla ja tapahtumassa majoituttiin paikallisella koululla. Tapahtumassa oli 160 osallistujaa eri puolelta Suomea ja se huipentui yhteiseen liturgiaan Pyhän Aleksanteri Nevalaisen ja pyhän Nikolaoksen kirkossa piispa Sergein toimittamana yhdessä seurakunnan ja muun papiston kanssa. Liturgian päätteeksi jaettiin kirkon nuorisotyön muistamisia. ONL:n harvinaisen kultaisen ansiomerkin, joka on elinikäinen, sai ansiokkaasta ja arvokkaasta vuosikymmenten työstään nuorisotyön parissa seurakuntamme venäjänkielisestä työstä vastaava rovasti Heikki Huttunen. ONL:n hopeisen ansiomerkin puolestaan sai seurakuntamme aktiivinen nuori aikuinen, Kaunisniemen leirikirkon isännöitsijänä toimiva vantaalainen Antti Salpakari.

Loppuvuodesta kasvatuksessa järjestettiin useita eri tapahtumia ja leirejä lapsille, nuorille ja perheille. Marraskuun lopussa vietettiin seurakunnan kasvatuksen vuosittaista juhlapäivää pyhän Andreaan muistopäivänä, joka on 30. marraskuuta. Liturgian päätteeksi kasvatustiimi jakoi vuosittain jaettavat stipendit Sammeli Pamilon muistorahastosta kolmelle ansioituneelle nuorelle: Elisa Saarlo, Katri Kinnula ja Oleg Kultala.

Loppuvuoden odotettu Nikolaos-juhla päätettiin Pappilatalon sisäpiharemontin takia järjestää useissa pyhäköissä yhden pääjuhlan sijasta. Päätös tehtiin ja tiedotettiin lyhyellä varoitusajalla. Helsingin keskustassa Nikolaos-juhla järjestettiin pienimuotoisena Pappilatalon ja kasvatuksen kerhotilojen tiloissa. Helsingin keskustan lisäksi juhla järjestettiin Myllypuron kappelilla, Helenan Vanhainkodilla, hautausmaan kirkolla, Tapiolan kirkolla, Lohjan kirkolla, Tikkurilan kirkolla, Järvenpään kirkolla, Lahden kirkolla ja Hämeenlinnan kirkolla. Tapiolan kirkolla oli määrällisesti eniten juhlijoita ja muissa vähemmän. Toimintavuoden viimeistä juhlaa eli Talvi-Annaa vietettiin Kaunisniemen leirikeskuksessa päiväretken muodossa, jossa osallistujia oli pikkubussillinen seurakuntalaisia, jonka lisäksi juhlaan osallistui kaksi oppilasryhmää uskonnonopettajansa johdolla.

7 Vapaaehtoistoiminta

Seurakuntamme vapaaehtoinen Jukka Englund nostamassa valmiita pääsiäismunia kattilasta Uspenskin katedraalin kryptassa suurena torstaina. Vakiintunut vapaaehtoisten joukko värjäsi ja valmisti 810 pääsiäismunaa. Pääsiäisyöjumalanpalveluksen päätteeksi 17 pyhäkössä jaettiin toistatuhatta pääsiäismunaa.

Vapaaehtoistoiminta perustuu pyhäkkökeskeiseen toimintamalliin, jossa koordinaattorin roolina on tukea ja vahvistaa alueellista vapaaehtoistoimintaa ja koordinoida yhteisiä toimintoja. Koko seurakunnan tasolla toimivat tukipalvelut, kuten koulutus ja virkistys lisäävät vapaaehtoisten motivaatiota ja jaksamista tehtävässä sekä luovat edellytykset vapaaehtoisten sitoutumiseen.

Vapaaehtoisehdokkaat ovat aktiivisesti ottaneet yhteyttä koordinaattoriin. Toiminnan pullonkaulana on kiinnostuneiden seurakuntalaisten sijoittaminen eri pyhäköissä oleviin tehtäviin. Yhteistyö alueellisten pyhäköiden kanssa hakee muotoaan, kommunikaatio koordinaattorille päin vapaista tehtävistä vaatii vielä kehittämistä ja yhteistä tahtotilaa.

Yhä useampi vapaaehtoinen ei läheskään aina ole kiinnostunut vain yhden pyhäkön toiminnasta, vaan halutaan toimia laajemmin seurakunnan alueella ja yhtä aikaa monissa erilaisissa tehtävissä. Tämä edellytti vahvempaa koordinaatiota ja yhteistyötä alueellisten pyhäköiden kanssa, jotta jokaiselle halukkaalle löytyi hänelle soveltuva vapaaehtoistehtävien paletti.

Vapaaehtoistoiminnan esittelyä katekumeeneille jatkettiin. Koordinaattori esitteli vapaaehtoistoiminnan muotoja ja mahdollisuuksia Myllypuron, Tikkurilan sekä Uspenskin katekumeeneille. Katekumeenikerhoissa vierailu on osoittautunut erinomaiseksi tavaksi tavoittaa uusia aktiivisia seurakuntalaisia ja heidän kauttaan vahvistaa vapaaehtoistoimintaa eri pyhäköissä. Katekumeeneista onkin saatu uusia vapaaehtoisia seurakuntaan.

Ystäväpuhelimeen tuli vuoden aikana uusi vapaaehtoinen. Puhelinpalvelun vapaaehtoisuus on toistaiseksi täynnä, eikä uusia vapaaehtoisia tarvittu tehtävään enää vuoden aikana.

Suurin yksittäinen ponnistus oli jälleen pääsiäinen ja kirkkaan viikon koululaispalvelusten ruokailut. Ruokailujen valmistaminen ja tarjoilu työllisti suuren määrän vapaaehtoisia ympäri seurakuntaa. Pääsiäiseen valmistautuminen työllisti myös lukuisia vapaaehtoisia. Vapaaehtoiset huolehtivat muun muassa virpovitsojen tekoon ja kirkon koristeluun liittyvistä tehtävistä.

Uspenskin katedraalin kanssa aloitettiin vapaaehtoistehtävien kartoitus ja mallinnus. Tavoitteena mallinnuksella on helpottaa vapaaehtoisten sijoittumista vapaaehtoistehtäviin ja selkiyttää tehtäviä, mihin vapaaehtoiset voivat osallistua ja mihin heidät voidaan sijoittaa. Tavoitteena on jatkaa tehtävien mallinnusta muiden pyhäköiden kanssa.

Hämeenlinnan keittiötehtävissä toimiville vapaaehtoisille järjestettiin keittiökoulutus. Kouluttajina toimivat Helsingin seurakuntasalin emäntä Marina Boubentchik ja diakoniatyöntekijä, hygieniahoitaja Elina Pale. Koulutuksessa käytiin läpi työvälineiden hoitoa, työturvallisuuteen liittyviä asioita sekä keittiöhygieniää.

Vapaaehtoisten virkistystoimintaa järjestettiin eri puolilla seurakuntaa alueellisten toiveiden mukaisesti. Perinteiseen vapaaehtoisten joulujuhlaan Helsingin seurakuntasalilla osallistui ennätysmäärä, yli 80 vapaaehtoista.

Lähimmäispalvelun sekä ystäväpuhelinpalvelun vapaaehtoisille järjestettiin keväällä ja syksyllä yhteinen keskustelutilaisuus, jossa he saivat vaihtaa kokemuksia ja ajatuksia vapaaehtoisuudesta. Ensimmäisessä tilaisuudessa vieraili rovasti Teo Merras. Hän puhui ortodoksisesta ihmiskuvasta ja vapaaehtoisuuden merkityksestä teologisen viitekehyksen läpi tarkasteltuna.

Vapaaehtoisten muodostama vastuuvapaaehtoisverkosto kokoontui vuoden aikana kolme kertaa välittämään oman alueensa kuulumisia ja kehittämään yhdessä vapaaehtoistoimintaa. Ryhmälle tarjottiin myös erityinen kiitos vuodesta seurakunnan tarjoaman joulukonsertin kautta.

Vapaaehtoistoiminnan koordinaattori osallistui vuoden aikana aktiivisesti vapaaehtoistoiminnan koordinaattoreiden valtakunnalliseen Valikko-verkoston tapaamiseen ja sen tarjoamiin koulutuksiin sekä vapaaehtoistoiminnan valtakunnallisen kattojärjestön, Kansalaisareenan, vapaaehtoisverkoston toimintaan. Vuoden lopussa seurakunnan vapaaehtoistoiminnan koordinaattori valittiin Kansalaisareenan hallituksen jäseneksi. Vapaaehtoistoiminnan koordinaattori teki myös aktiivista yhteistyötä evankelisluterilaisen kirkon vapaaehtoistoiminnasta vastaavien työntekijöiden kanssa vaihtaen kokemuksia ja ammatillista tietoa

vapaaehtoistoiminnasta. Koordinaattorin työnohjaajana aloitti vuoden lopussa Töölön seurakunnan vapaaehtoistoiminnan koordinaatiosta vastaava työntekijä Lauri Anttila.

Koordinaattori vieraili syksyllä Turun ortodoksisessa seurakunnassa kertomassa vapaaehtoistoiminnan koordinaatiosta ja tukemassa Turun seurakunnan vapaaehtoistoiminnan kehittämistä.

Vuoden lopussa siirryttiin uuteen Katrina- vapaaehtoisrekisteriin. Rekisterin rakenne muutettiin entistä paremmin soveltuvaksi pyhäkkökeskeiseen vapaaehtoistointaan.

Seurakunnan luottamushenkilöt ja kuorolaiset toimivat myös seurakunnassa vapaaehtois pohjalla. He eivät kuitenkaan toimi vapaaehtois koordinaation alla, vaan itsenäisesti joko osana pyhäkköjen toimintaa tai osana seurakunnan hallintoa. Tästä huolimatta vapaaehtoistoiminnan koordinaattori järjesti luottamushenkilöille joulukuussa oman virkistys- ja kiitosillan. Virkistysillasta on tarkoitus tulla pysyvä perinne.

8 Tukitoiminnot

Seurakunnan tukitoiminnoilla tarkoitetaan hallinnon, hautaustoimen, kiinteistötoimen ja viestinnän, sekä kirjaston ja arkiston tehtäviä.

8.1. Hallinto

Hallinnon perustehtävänä on taloushallinnon, henkilöstöhallinnon, sisäisen ja ulkoisen asiakaspalvelun sekä tietohallinnon hoitaminen ja kehittäminen, yhteydenpito eri yhteiskunnallisiin tahoihin ja ortodoksisen kirkon toimijoihin sekä toimintojen kehittäminen ja niiden laillisuudesta huolehtiminen. Hallinnon toiminta-ajatus on turvata seurakunnan perustehtävä tarjoamalla oikea-aikaisia ja luotettavia hallinnollisia palveluja.

Kirkkoherran lisäksi, hallinnossa työskenteli kuusi kokoaikaista henkilöä talous- ja henkilöstöhallinnon, asiakaspalvelun, IT-asiantuntijan sekä johdon sihteerin tehtävissä.

Hallinnon toiminnoissa, etenkin talous- ja henkilöstöhallinnon puolella on tarkasteltu ja pyritty tehostamaan ja kehittämään prosesseja pienentyneiden resurssien myötä.

IT-toimessa hoidettiin vuonna 2025 jatkuvan IT-tuen lisäksi seuraavia projekteja:

- sähköpostilisenssien vaihtoprosessi nonprofit-lisensseihin koko kirkon tasolla seurakunnittain
- mobiililiittymien, ja puhelinvaihte ja -rinkipalveluiden operaattorin vaihtaminen
- dataliittymien keskittäminen

- toimipisteiden verkkolaitteiden vaihto-operaatio yhteistyökumppanin kanssa
- vanhan kulunvalvontajärjestelmän alasajo uuden kulunvalvontajärjestelmän saavuttaessa kaikki toimipisteet
- osallistuminen Uspenskin maksuautomaatin käyttöönotossa
- verkkotulostimien pilviversioiden käyttöönoton valmistaminen
- työasemien käyttöjärjestelmien päivitys
- noin 40 leasing-työaseman uusinta
- pilvipalvelimelle siirtäminen (suurin osa käyttäjistä)
- kirjaston uuden ohjelman käyttöönoton loppuunsaattaminen ja julkistaminen seurakuntalaisille yhteistyössä kirjaston vastaavan ja viestintäpäällikön kanssa
- tietosuojajärjestelmän käyttöönotto tietosuojavastaavan kanssa

IT-asiantuntija avusti lisäksi palvelukeskusta ja Turun seurakuntaa, sekä osallistui pysyvänä jäsenenä koko kirkon tasaisen Tiedonhallintayksikön toimintaan. Vuonna 2025 yksikön toimintaan sisältyi muun muassa Asiakirjahallintasovelluksen laajentamista Helsingin seurakunnan tasolta koko kirkon tasolle sekä uuden Arvoesinesovelluksen käyttöönotto kirkon tasolla.

Vuonna 2025 IT-toimessa oli kuukauden ajan IT-työharjoittelija ja kiireapulainen, joka työskenteli kolmen kuukauden ajan IT-tuen lisäresurssina.

Kehityspäällikkö (vapaaehtoistoiminnan koordinaattori/kehityspäällikkö) koordinoi vuoden aikana seurakunnan valmiussuunnitelmaan liittyviä koulutuskokonaisuuksia. Valmiussuunnitelmaan on kerätty kaikkia seurakunnan toimintoja koskevat suunnitelmat ja toimenpiteet sekä henkilö- ja materiaalivaraukset normaaliolojen, normaaliolojen häiriötilanteiden ja poikkeusolojen aikana. Kehityspäällikkö osallistui myös seurakunnan henkilöstöhallinnon dokumenttien laadintaan yhteistyössä hallintopäällikön kanssa. Kehityspäällikön tehtäviin kuului myös yhteistyö ja operatiivisen sekä strategisen viestinnän suunnittelu viestintäpäällikön kanssa sekä yleinen kehitystyö seurakunnassa.

8.2 Hautaustoimi

Pyhän Kolminaisuuden kirkon pitkäaikainen isännöitsijä Herman Merras siunattiin haudanlepoon Pyhän profeetta Elian kirkossa Lapinlahden hautausmaalla lauantaina 3. toukokuuta. Kuva: Elmira Fedotova

Helsingin ortodoksisen seurakunnan hautaustoimi koskettaa ennemmin tai myöhemmin jokaista seurakuntamme jäsentä. Hautaustoimen palvelut ovat olennainen osa seurakunnan toimintaa. Kertomusvuonna keskityttiin palveluiden pitämiseen korkealla tasolla seurakunnan kahdella hautausmaalla: Lapinlahden hautausmaalla Helsingissä ja Vuorentaan hautausmaalla Hämeenlinnassa. Seurakunta omistaa lisäksi Ahveniston kirkon maa-alueen, jossa on myös vanha hautausmaa.

Seurakunnan Lapinlahden hautausmaalla Helsingissä työskenteli vuonna 2025 vakituudessa työsuhteessa hautausmaan vastaava vahtimestari, kaksi haudankaivajaa ja puutarhuri. Kesällä hautausmaalla työskenteli kuusi kausityöntekijää huhti-syyskuun ajan eripituisissa työsuhteissa. Lisäksi hautausmaalla toimi vakituisten työntekijöiden sijaisia sekä lisätyövoimaa muun muassa haravointiurakoinnin aikana. Seurakunnan pitkäaikainen puutarhuri Helena Jetsonen-Ilola jäi eläkkeelle ja syksyllä puutarhurin toimi julistettiin avoimeen hakuun. Neuvosto valitsi joulukuussa tehtävään Tiina Auvisen.

Kertomusvuonna hautausmaasta pidettiin hyvää huolta. Alue oli siisti ja istutukset tai haravoinnit tehtynä niin, että seurakuntalaisten ja muiden omaisten oli hyvä tulla hautausmaalle rauhoittumaan ja muistelemaan edesmenneitä.

Hämeenlinnan Vuorentaan hautausmaalla seurakunta on hankkinut hautaustoiminnot ja hautausmaan ylläpidon ostopalveluna.

Vuonna 2025 hautausmaiden tehtävät hoidettiin suunnitellun mukaisesti.

8.3 Viestintä

Viestintä on tärkeä osa seurakunnan ja kirkon toimintaa. Viestinnän tehtävänä on välittää kirkon ja seurakunnan sanoma ylösnousseesta Kristuksesta. Viestintä välittää tietoa seurakunnasta ja sen toiminnasta, tukee ja vahvistaa ortodoksista uskoa ja seurakuntayhteyttä.

Seurakunnan viestintä kattaa niin työyhteisön sisäisen kuin ulkoisen ja sidosryhmille suunnatun viestinnän. Viestinnässä pääkanavina ovat seurakunnan internetsivut sekä useat sosiaalisen median alustoilla, etupäässä Facebookissa ja Instagramissa olevat sivustot. Viestintä tekee hyvin tiivistä yhteistyötä ja kertoo toiminnastaan valtakunnallisessa Aamun Koitto lehdessä sekä Suomen ortodoksisen kirkon tiedotuksen kanssa. Myös pyhäkköjen ilmoitustaulut ovat digitaalisena aikanakin osoittautuneet merkittäviksi kanaviksi kertoa seurakunnan toiminnasta.

Kaikki seurakunnan työntekijät ja erityisesti hengellisen työn tekijät ovat seurakunnan viestinviejiä. Varsinaisesti seurakunnan viestinnässä työskenteli kertomusvuonna yksi kokopäiväinen työntekijä, viestintäpäällikkö. Myös seurakunnan kehityspäällikkö tuki viestintää panoksellaan. Ukrainankielisessä ja venäjänkielisessä viestinnässä oli molemmissa vakituiset avustajat, joka päivittivät internetsivuja ja sosiaalisen median kanavia (noin 18 tuntia kuukaudessa). Ukrainankielisen viestinnän osalta yhteistyö päättyi elokuussa avustajan siirryttyä toisiin tehtäviin. Ukrainankielisessä viestinnässä kuitenkin jatkettiin yhteistyötä ukrainankielisen valokuvaajan sekä vapaaehtoisten kanssa. Lisäksi viestinnässä toimi työharjoittelija toukokuusta lokakuuhun. Työharjoittelija keskittyi erityisesti seurakunnan valokuvapankin uudelleenjärjestämiseen tekoälytyökaluja hyödyntäen.

Kertomusvuonna jatkettiin viestinnän paikallisuuden ja pyhäkkölähtöisyyden kehittämistä. Seurakunnan eri toiminta-alueiden työntekijät ja viestinnän vapaaehtoiset olivat avainroolissa siinä, että seurakunta tavoitti ja näkyi paikallistasolla ja viestintä oli aidosti myös pyhäkkökeskeistä. Seurakunnan eri alueiden viestinnässä oli kertomusvuonna avustamassa parikymmentä vapaaehtoista.

Helsingin ortodoksisen seurakunnan YouTube-kanavalla jatkettiin jumalanpalveluksien verkkolähetyksiä Uspenskin katedraalista. Suoratoistosta vastasi Digital Palola oy. Kanavalla julkaistiin keskimäärin neljä jumalanpalveluksen suoratoistoa kuukaudessa. Jumalanpalveluksien suoratoistosta on tullut keskeinen ja olennainen seurakunnan palvelumuoto. Näiden ohessa valtuuston kokoukset striimattiin kanavalle, joskin seurakunnan omia resursseja käyttäen.

Julkaisumäärien perusteella seurakunta viesti kertomusvuonna runsaasti. Seurakunnan internetsivuilla julkaistiin kaikkiaan yli 400 juttua. Resurssivaje ja kiire näkyivät julkaisujen sisällössä – vain harva julkaisu oli haastattelu tai taustoittava uutinen. Vuonna 2025 seurakunnan viestintää työllistivät erityisesti marraskuussa pidetyt valtuustovaalit.

Kertomusvuonna panostettiin sosiaalisen median kehittämiseen. Helsingin ortodoksisen seurakunnan Facebook ja Instagram sivustoilla julkaistiin kussakin

keskimäärin kolme päivitystä päivässä. Facebookissa seurakunta julkaisi kertomusvuonna arviolta 1500 julkaisua. Ahkera päivittäminen toi seurakunnalle vuoden aikana 2500 uutta seuraajaa. Seurakunnan Facebook-sivuja seurasi vuoden 2025 päättyessä noin 7 500 Facebookin käyttäjää. Tämän lisäksi seurakunnalla on kaikkiaan kymmenkunta aktiivisessa käytössä olevaa pyhäkköjen tai alueen sivua, jossa päivityksestä vastaavat alueen työntekijät ja/tai erikseen nimetyt vapaaehtoiset. Paikallisessa viestinnässä panostettiin suunnitelmallisesti viikoittaisten jumalanpalveluksien ja tapahtumien tietojen välittämiseen.

Vuoden suosituimpia julkaisuja ja sosiaalisen median päivityksiä olivat aiempien vuosien tapaan henkilövalintoihin, muistamisiin ja merkkipäiväjuhliin sekä kirkkovuoden juhliin liittyvät julkaisut. Sosiaalisessa mediassa jaetaan niin ilon aiheet kuin suru-uutiset.

Kertomusvuonna sosiaalisessa mediassa jaettiin ilon ja surun aiheet ja keskusteltiin merkittävistä uutisista. Suurimman näkyvyyden oli saavuttanut julkaisu, joka kertoi suru-uutisen seurakunnassa aiemmin useita vuosikymmeniä työskennelleen henkilön äkillisestä kuolemasta. Seurakunta sai luvan kertoa harvinaisen kuolinsyyn (puutiaisaivokuume), mikä nosti asian valtakunnallisiin uutisotsikoihin ja lisäsi näin julkaisun katselukertojen määrää entisestään. Julkaisu saavutti noin 380 000 katselukertaa, tuhat reaktiota ja toistasataa kommenttia.

Heinäkuussa 81 655 katselua ja satoja kommentteja keräsi suru-uutinen seurakuntamme Hämeenlinnan alueen pappi rovasti Aki Leskisen äkillisestä kuolemasta. Toinen keskikesän suurimman kattavuuden saavuttanut julkaisu oli arkkipiispa Elian onnitteleminen taivaallisen esirukoilijansa profeetta Elian päivänä aurinkoisesta Hangon 130-vuotispraasniekasta.

Loppuvuonna merkittäväksi puheenaiheeksi nousi uutinen seurakunnassa tehdystä päätöksestä luopua jälkiviinin jakamisesta ehtoollisen jälkeen. Uutinen herätti paljon keskustelua (lähes sata kommenttia ja yli 22000 katselua) ja aihe nousi myös uutiseksi muun muassa Helsingin Uutisiin.

Yksi vuoden suosituimmista päivityksistä, lähes 45 000 katselukertaa, saavutti kevätpäiväntasauksena julkaistu ammattilaisen ottama kuva Uspenskin katedraalin kupolien taustalla olevasta täysikuusta. Poikkeuksellista otosta epäiltiin jopa tekoälyn luomaksi. Näin seurakunta sai samalla mahdollisuuden muistuttaa, ettei seurakunnan viestinnässä käytetä tekoälyn luomia kuvia, Kuva: Mikael Rantalainen. Kuva otettu kesäkuussa 2020.

Joulukuussa eniten katselukertoja (yli 35000) keräsi Lucia-neidon kruunaamisesta kertova julkaisu. Keskimäärin kertomusvuonna merkittävät uutiset tai merkkipäiviin liittyvät julkaisut saavuttivat noin 10–20 tuhannen katselukerran sekä satoja tykkäyksiä.

Seurakunnan uutiskirje lähetettiin kertomusvuonna kuudesti: suuren paaston edellä, suuressa paastossa, pääsiäisen esijuhlana, syksyllä uuden kirkkovuoden alkaessa, valtuustovaalien edellä ja joulukaudella. Uutiskirjeellä on toistaiseksi todella pieni kattavuus työmäärään nähden. Uutiskirjeellä oli vuoden 2025 päättyessä reilu 170 tilaajaa. Uutiskirjeen osalta pyritään kuitenkin lisäämään tilaajamääriä ja panostamaan sisältöön, sillä uutiskirje on tavoitettavuudeltaan sosiaalisen median eri algoritmeilla toimivia alustoja varmempi viestintäkanava.

Seurakunnan internetsivuja kehitettiin suunniteltua nopeammin entistä saavutettavammiksi. Traficom valitsi syyskuussa seurakunnan verkkosivuston hos.fi tarkastettavaksi vuoden 2025 verkkosivustojen saavutettavuuden yksinkertaistetussa valvonnassa. Traficom valvoo saavutettavuutta lain digitaalisten palvelujen tarjoamisesta (306/2019) nojalla ja Euroopan komission täytäntöönpanopäätöksen (EU 2018/1524) mukaisesti. Valvonnan tuloksena lokakuussa toimitetussa raportissa oli listattuna puutteet saavutettavuudessa, jotka seurakunnan tuli korjata viipymättä. Puutteet liittyivät erityisesti fontin väriä ja kokoa sekä kuvan ja tekstin väliseen kontrastiin ja siten luettavuuteen. Puutteet korjattiin välittömästi ja seurakunnan sivut saivatkin visuaalisesti uuden, raikkaan ja saavutettavamman ilmeen marraskuun puolella. Seurakunnan internetsivujen osalta muita merkittäviä parannuksia oli kalenterisyötteen korjaaminen siten, että kirkkokalenterin päivittäiset lukukappaleet ja päivän pyhiä koskevat tekstit ovat luettavissa suoraan seurakunnan internetsivuilta. Kyseessä oli merkittävä parannus, sillä päivän sana ja päivän evankeliumi ovat jumalanpalveluskalenterin ohella seurakunnan verkkosivuston luetuimmat sivut. Viestinnän suunnittelussa ja kehittämisessä hyödynnettiin jonkin verran saatavilla olevaa analytiikkaa, suoraa palautetta sekä loppuvuonna toteutettua seurakuntalaisille suunnattua verkkokyselyä seurakunnan toiminnasta ja osallisuudesta. Verkkokyselyyn saapui lähes puoli tuhatta vastausta. Seurakunnan viestintää sai paljon korjaavaa palautetta erityisesti viestinnän oikea-aikaisuuteen ja monikanavaisuuteen liittyen sekä kehitysideoita. Palaute otetaan huomioon erityisesti ensi vuoden viestinnän suunnittelussa ja toiminnan kehittämisessä.

Seurakunnan viestinnässä tehtiin edelleen tiivistä yhteistyötä Aamun Koiton kanssa. Kertomusvuosi oli ensimmäinen, jolloin lehdessä ei enää ollut erillistä hiippakuntaliitettä ja lehdessä ei näin julkaistu seurakuntien pyhäkköjen jumalanpalvelus- ja tapahtumatietoja. Tämä aiheutti merkittävää painetta etsiä uusia keinoja myös niiden seurakuntalaisten tavoittamiseksi, joita emme tavoita sähköisissä viestimissä.

Myös vuonna 2025 viestinnässä jatkuvana teemana olivat kutsu rukoilla rauhan puolesta Ukrainassa ja Lähi-idässä. Venäjän hyökkäyssota Ukrainassa jatkui ja siksi

viestinnässä oli tärkeää pitää esillä, että kirkkomme on tuominut sodan. Myös monikulttuurisuutta ja monimuotoisuutta pyrittiin korostamaan.

Vuonna 2025 viestinnän kannalta merkittäviä tapahtumia ja uutisia olivat kirkkovuoden kierron ja kirkkovuoden juhlien ja paastokausien lisäksi ennen kaikkea valtuustovaalit valmisteluista toteutukseen ja uusien jäsenten valintaan. Lisäksi merkittäviä seurattavia ja uutisoitavia asioita olivat kiinteistöjen korjauksiin ja lisäbudjetteihin liittyvät päätökset, Pyhän Kolminaisuuden kirkon remontin alkaminen niin Helsingissä kuin Lahdessa, loppuvuonna seurakunnantarkastus ja kirkolliskokous Helsingissä.

Kertomusvuonna suurella viikolla ja kirkkaalla viikolla eniten katselukertoja sai julkaisu, jossa kerrottiin Aamun Koiton pääsiäisnumeron ilmestymisestä ja pyydettiin kommentoimaan lehden uutta ulkoasua. Julkaisun näki yli 45 000 ihmistä. Kertomusvuonna Aamun Koitto julkaistiin kotiin kannettavana paperilehtenä vain kahdesti, pääsiäisen ja joulun edellä. Lehdessä ei julkaistu enää kaikkia seurakuntien lähettämiä tapahtumajajumalanpalvelustietoja.

8.4 Kirjasto ja arkisto

Seurakunnan kirjaston toiminta on osa ortodoksisen kirkon hengellistä, sivistävää, kasvatuksellista ja yhteisöllisyyttä edistävää työtä. Kirjasto toimii monimuotoisena, kaikille avoimena ja helposti lähestyttävänä kohtaamispaikkana, jonka tarkoituksena on vaalia ortodoksista kulttuuriperintöä, edistää ortodoksisen kirjallisuuden lukuharrastusta ja tutkimusta sekä tukea seurakunnan koulutus- ja kasvatustyötä.

Arkistointi on osa seurakunnan asiakirjahallintaa. Se tukee tiedonhallintaa sekä ortodoksisen ja historiallisen tutkimuksen tarpeita lain edellyttämällä tavalla.

Kirjastossa ja arkistossa työskentelee yksi kokoaikainen työntekijä, joka vastaa kirjaston- ja arkistohoidosta sekä toimii tietosuojavastaavana ja asiantuntijana Suomen ortodoksisen kirkon tiedonhallintayksikössä.

Kirjasto sijaitsee osoitteessa Liisankatu 29 A, 2. kerros, ja arkisto Unioninkatu 39:n kellarissa.

Vuodelle 2025 asetetut tavoitteet

Seurakunnan tiedonhallinnan järjestäminen lainsäädännön mukaisesti on jatkuva ja moniulotteinen prosessi. Sen tavoitteena on ohjata asiakirjahallintaa kustannustehokkaasti sekä varmistaa tietoaineistojen saatavuus, käytettävyys, suojaus ja eheys.

Tiedonhallintalain edellyttämät toimenpiteet, kuten toiminnan digitalisointi, tietosuoja ja tietoturvallisuus, tiedon jakaminen sekä suunniteltu sähköinen arkistointi, ovat osa seurakunnan tiedonhallinnan järjestämisprojektiä.

Tavoitteina ovat myös henkilötietojen tietosuojan (GDPR) kehittäminen, tietoaineistojen turvallisuuden varmistaminen sekä henkilöstön ohjeistaminen ja kouluttaminen.

Historiallisen perinnön vaalimisen ohella kirjastoa kehitetään edelleen avoimeksi, helposti lähestyttäväksi ja monimuotoiseksi tietokeskukseksi sekä kohtaamispaikaksi kaikille ortodoksisuudesta kiinnostuneille.

Toteutunut toiminta

Seurakunnan asiakirjahallintajärjestelmä ja tiedonhallintamalli on päivitetty. Vastaavia ratkaisuja on ehdotettu myös muille seurakunnille. Kehittämisehdotukset ja päivitykset on käsitelty kirkon tiedonhallintayksikössä. Tavoitetta yhtenäistää ja selkeyttää tiedonhallinnan toimintamalleja viranomaisvaatimuksia vastaaviksi on edistetty merkittävästi.

Kirkon tiedonhallintayksikkö on laatinut koko kirkkoa koskevan arkistonmuodostussuunnitelman, joka on hyväksytty Arkistolaitoksessa ja otettu käyttöön seurakunnassamme soveltuvien osien.

Päivitettyjen järjestelmien vaikutustenarvioinnit on tehty ajantasaisesti, ja seurakunnalle on laadittu oma tietosuojapolitiikka.

Tiedonhallintayksikön toimintasuunnitelman mukaisesti on aloitettu arvoesineiden ja tietovarantojen kuvaaminen sekä koko kirkkoa koskevan tiedonhallintamallin ja tietoturvapoliittikan laatiminen.

Seurakunnan tietosuojan hallinta on pidetty ajan tasalla, ja henkilöstön ohjeistusta ja osaamista on kehitetty.

Kirjaston sivistystoiminnan ja informaatiopalvelujen kehittämistä on tuettu hankkimalla uusi kirjastojärjestelmä. Uuden KOHA-järjestelmän ominaisuudet vastaavat erikoiskirjastomme

tarpeisiin tietoturvallisesti ja kustannustehokkaasti. Järjestelmän käyttöönotto on sujunut suunnitellusti ja aikataulussa.

Kirjasto on vastannut lukijoiden kiinnostukseen hankkimalla laadukasta kirjallisuutta sekä järjestämällä lukuharrastusta ja vuorovaikutusta edistäviä tilaisuuksia. Asiakaspalvelua on laajennettu ortodoksisten tuotteiden myyntipisteellä, joka palvelee myös kirjaston aukioloaikojen ulkopuolella.

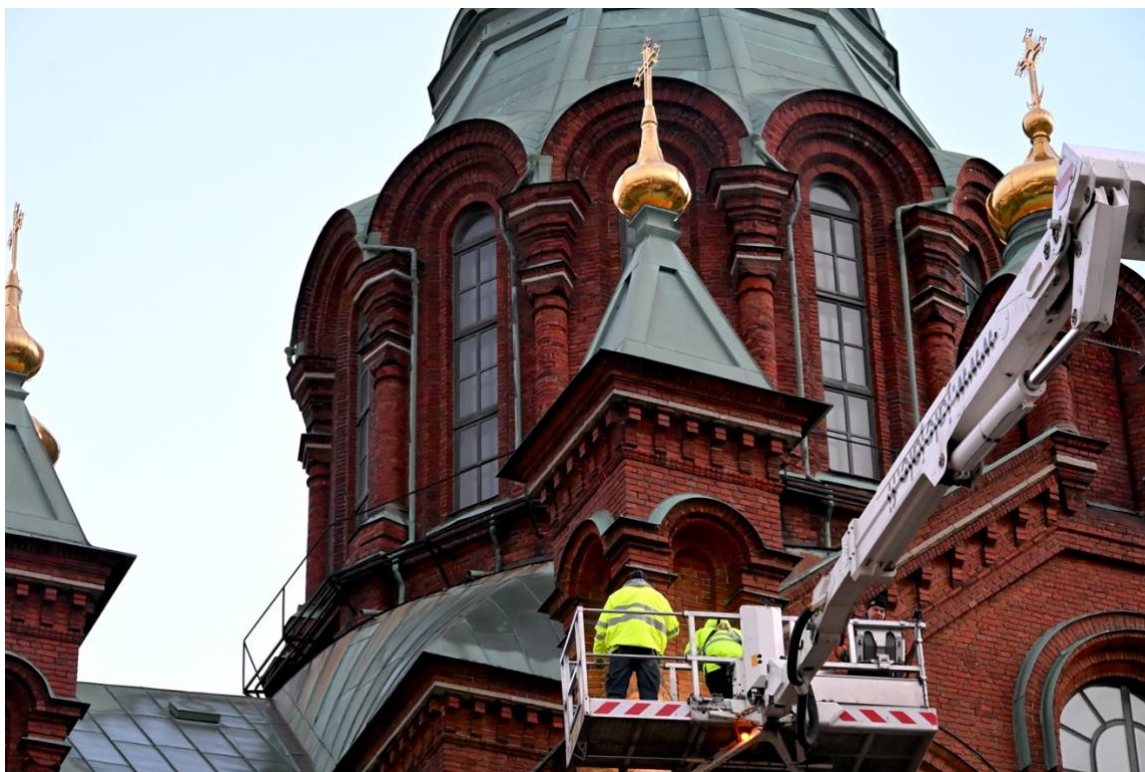
Pitkä ja monivaiheinen kirjaluvutusprojekti on saatettu päätökseen. Valikoidut kirjat on siirretty Helsingin yliopiston slaavilaiseen kirjastoon, ja seurakunnan haltuun jäänyttä aineistoa on järjestetty uudelleen. Vanhan kortiston luettelointi uuteen kirjastojärjestelmään on suunnitteluvaiheessa.

Kirjasto on tarjonnut viihtyisät kokoontumistilat useille seurakunnan toimintaan liittyville foorumeille, kuten raamattupiirille, henkilöstön kokouksille, koulutuksille ja keskustelutilaisuuksille. Kirjaston kirjallisuuspiiri on kokoontunut säännöllisesti kiinnostavien aiheiden ja vierailijoiden parissa.

Suvi Toivanen esitteli lokakuun kirjallisuuspiirissä maisterintutkielmaansa "Ihmeitätekevien ikonien toimijuus - Kozelštšnin Jumalanäiti ja Jumalanäidin ylistys". Marraskuun kirjallisuuspiirissä puolestaan vieraana oli tietokirjailija Elina Kahla ja hänen esikoisromaaninsa Gulagin viisas. Kuvassa Toivanen kertoo Uspenskin katedraalin ihmeitätekevistä ikonista. Osanottajien määrä ylitti kaikki odotukset. Kuva: Eelis Mäntymäki

8.5 Kiinteistötoimi

Uspenskin katedraalin julkisivuihin tehtiin 22.12. viisivuotistarkastus.

Kiinteistötoimen tehtävänä on hoitaa seurakunnan kiinteistöhallintoa ja huolehtia kirkkokiinteistöistä, toimintakeskuksista ja muista kiinteistöistä. Tämän toteuttamiseksi kiinteistötoimi budjetoii vuosikierron mukaisesti kiinteistöjen korjaushankkeet, päivittää ja seuraa PTS-suunnitelmien ja rullaavan suunnitelman toteutumista sekä toteuttaa budjetoidut hankkeet ja niihin liittyvät käytännön tehtävät. Kiinteistötoimi hoitaa myös sijoituskiinteistöjen vuokraustoimintaa.

Kiinteistötoimen vastuulla on kaikkiaan 19 pyhäkköä seurakunnan maantieteellisesti laajalla alueella. Seurakunta toimii myös vuokralaisena neljän pyhäkön (Myllypuron kappeli, Forssan rukoushuone, Riihimäen Minea ja vuoden 2025 lopulla Tapiolan Olgan Kulma) osalta. Seurakunnan kiinteistösijoytukset koostuvat lisäksi Liisankatu 29 ja Unioninkatu 39 kiinteistöistä, jotka ovat hallinnollisesti ja teknisesti yhtä kiinteistöä, sekä Mannerheimintie 8 kiinteöstä. Lisäksi seurakunnan kiinteistömassaan kuuluu Helsingin Lapinlahden hautausmaa, Hämeenlinnan Vuorentaan hautausmaa, Ahveniston kirkon maa-alue, Tammisaaren hautausmaa ja Kaunisniemen leirikeskus, jossa kirkollisten rakennuksien lisäksi yhteensä 6 rakennusta sekä hautausmaan historialliset hautamuistomerkit. Seurakunta omistaa Hämeenlinnassa lisäksi kaksi asunto-osaketta, jossa sijaitsee muun muassa seurakunnan toimintakeskus ja seurakuntakoti.

Kiinteistötoimessa työskentelee kiinteistöpäällikkö, huolto- ja remonttihenkilö, Unioninkadun seurakuntasalin emäntä, joka vastaa seurakunnan eri tilaisuuksien

tarjoiluista, sekä Kaunisniemessä leirikeskukseen isäntä/talonmies. Kaunisniemen leirikeskukseen kokki/siivooja sen sijaan toimii kasvatuksen alaisuudessa.

Vuoden 2025 merkittävät investointihankkeet olivat Pyhän kolminaisuuden kirkon julkisivujen, sähkö- ja ilmanvaihtolaitteistojen peruskorjaukset, Lahden kirkon katon, virastotalon katon ja kellotornin peruskorjaus. Lisäksi aloitettiin Liisankatu/ Unioninkatu mittavat katto ja pihan julkisivujen peruskorjaukset. Liisankadun ja Lahden Pyhän Kolminaisuuden kirkon vesikaton osalta työt saatiin valmiiksi kertomusvuonna.

Kiinteistöjen Liisankatu 29/ Unioninkatu 39 talouteen ja vuokraukseen liittyvät haasteet eivät kohentuneet vuoden 2025 aikana. Haasteet liittyvät muun muassa kiinteistöjen erittäin suureen korjausvelkaan. Kiinteistökokonaisuuden tuottavuus oli heikko, eikä ole näköpiirissä, että vuokratuotoilla pystyttäisiin tulevaisuudessa rahoittamaan kiinteistön vaatimat linjasaneeraus ynnä muut korjausinvestoinnit.

Kiinteistön Mannerheimintie 8 arvoon ja vuokraukseen vaikutti edelleen toimintaympäristön muutokset ja kiinteistön vuokrattavuuden lasku. Kiinteistö vanhenee rakenteellisesti ja vuokrattavuudeltaan huolestuttava nopeasti.

*Lahden ortodoksien kirkon vesikatto- ja kirkontornin korjauksen vastaanottaminen kertomusvuoden marraskuussa. Kuvassa paikalla seurakunnan edustajana kiinteistöpäällikkö **Kaj Rosenberg** (oik). suunnittelija ja valvoja **Jukka Reinikainen** (kesk) sekä urakoitsijan edustajana **Lauri Kilpirinne** (oik.).*

Liisankadun kiinteistön julkisivun korjauksien valmistelua huhtikuussa 2025. Kuva: Janne Paaso/ Etelä-Suomen Julkisivupalvelu Oy.

9 Henkilöstö

Seurakunnassa työskenteli toimintavuoden aikana päätoimisesti 85 työntekijää. Luku sisältää myös opinto-, vuorottelu- ja vanhempainvapaalla sekä sairauslomilla olleet työntekijät sekä heidän sijaisensa. Myös kausityöntekijät on laskettu mukaan. Vakituisen henkilöstön määrä on pysynyt melko tasaisena, vaikkakin laskusuuntaisena.

Valtuuston budjettikokouksessa 2024 hyväksyttiin kahden uuden toimen perustaminen: osa-aikaisen (60%) Hämeenlinnan kirkon vahtimestarin toimi, joka on muutettu osa-aikaisen kiinteistöhoitajan (26%) toimesta vahtimestariksi, sekä monikulttuurisen työn kanttorin toimi.

Toiminta seurakunnan laajalla alueella edellyttää vakituisen henkilöstön lisäksi suurta määrää aikaisten, tuntityöläisten ja vapaaehtoisten joukkoa. Päätoimisen henkilöstön lisäksi seurakunnassa työskenteli muun muassa sivutoimisia pappeja, kanttoreita, uskonnonopettajia, ikoninmaalausopettajia sekä leiri- ja kerho-ohjaajia. Muissa keikkatehtävissä toimi muun muassa vahtimestareita ja siivousapua. Lisäksi seurakunnassa toimi vapaaehtoisia erilaisissa tehtävissä.

Seurakunnassa toimi (27.3.2025) työympäristötoimikunta, jonka tehtäviin kuuluivat henkilökunnan työsuojeluun liittyvät tehtävät. Työympäristötoimikunta muutettiin neuvostossa (27.3.2025 alkaen) työsuojelutoimikunnaksi. Toimikunnassa käsitellään lakisääteiset työsuojeluasiat.

Kuva: Helsingin ortodoksisen seurakunnan kevään työyhteisöpäivä pidettiin naapuriseurakunnassa Kouvolassa. Ohjelmassa oli vierailu Kaakkois-Suomen ortodoksisen seurakunnan luona Ristin ylentämisen kirkossa sekä tutustumista paikalliseen lakristitehtaaseen. Päivän päätteeksi otettiin yhteiskuva.

10 Taloudellinen kehitys

Helsingin ortodoksisen seurakunnan talous kehittyi vuoden 2025 osalta kokonaisuutena myönteisesti.

Vuosi päättyi selvästi ylijäämäiseen tulokseen, mikä johtui useiden tekijöiden yhteisvaikutuksesta. Toteutumassa ei kuitenkaan oteta huomioon lisälainan ottamista, investointien kustannuksia sekä kiinteistöjen korjauksien toteuttamisen vuoksi sijoitusvarojen pienentymistä. Tämän vuoksi seurakunnan taloudellinen kehitys pidemmällä aikavälillä on vaikeampi ennustaa ja siihen vaikuttavat niin kiinteistöjen korjauskulut kuin vuokratulojen ja verotulojen kehitys.

Seurakunnan vuoden 2025 tulokseen vaikutti verotulojen huomattava ylitys talousarvioon nähden, toimintakulujen alittuminen, purettujen sijoitusvarojen myyntivoitto sekä alittuneet keskusrahastomaksut papiston eläkekulujen osalta. Toimintakulut ovat nousseet koronavuosien rajoitusten jälkeen, jolloin kuluissa oli paljon säästöjä. Toimintakulut alittivat kuitenkin talousarvion noin 1 M€. Toimintakulujen alittuminen näkyi pääosin henkilöstökuluissa ja palveluiden ostoissa, mutta myös tavaroiden hankinnoissa sekä muissa toimintakuluissa alitettiin talousarvio. Toimintatuotoissa talousarvio ylittyi lähes 90 t€.

Taseesta on diakoniatoillemme jätettyjen toimeksiantojen rahastoja käytetty tilikauden aikana noin 10.500 € mm. diakonia-avustuksiin.

Seurakunnan verotuloja sisältämättömät toimintatuotot vuonna 2025 nousivat hieman yli 4 M€:n tasolle, joka oli talousarviota noin 90 t€ suurempi. Toimintatuotoista suurimman osan muodostivat vuokratuotot, jotka olivat noin 2,87 M€. Vuokratuotot nousivat edellisestä vuodesta noin 60 t€. Seurakuntatyön ja hautaustoimen maksut sekä muut maksut ja korvaukset olivat lähes 955 t€, joten niissä oli nousua lähes 315 t€ edellisvuoteen verraten. Tähän vaikutti pääasiassa Uspenskissa alkukesästä käyttöön otettu sisäänpääsymaksu, joka oli ollut aiempänä kokeiluvuonna vapaaehtoinen.

Toimintakulut vuonna 2025 olivat lähes 7,8 M€, eli noin 180 t€ korkeammat edellisvuoteen verrattuna, mutta yli 1 M€ talousarviota pienemmät. Toimintakulujen alittumiseen vaikutti pääasiassa pienemmät henkilöstökulut sekä palvelujen ostot. Henkilöstökuluissa talousarvio alittui muun muassa täyttämättömien toimien takia. Palvelujen ostoissa talousarvioon verrattuna käytettiin vähemmän huoneistojen korjauksissa, lumenajokuluissa, IT-kuluissa sekä asiantuntijapalveluissa. Aineissa ja tarvikkeissa lähes 129 t€ talousarvion alitus johtui pääosin sähkön ja kaukolämmön matalammista toteutumakuluista arvioon nähden. Seurakunnan toimintakate (toimintatuotot vähennettyinä toimintakuluilla) oli 3,77 M€ tappiollinen, mikä on lähes 244 t€ vähemmän kuin edellisvuonna. Toimintatuotoilla katettiin noin 51,6 prosenttia toimintakuluista.

Verotulot olivat lähes 8,5 M€, mikä oli noin 360 t€ enemmän edellisvuoteen verrattuna ja noin 481 t€ budjetoitua suuremmat. Kirkollisveroprosentti 1,8 % on pysynyt samana vuodesta 2016.

Keskusrahastomaksut nousivat 184 t€ ja olivat vuonna 2025 noin 2,05 M€. Äyrimäärän sekä vuokratulojen perusteella maksettu keskusrahastomaksuosuus nousi

edellisvuoteen verrattuna, mutta papiston eläkemaksujen osuus pienehi ja alitti talousarvion noin 154 t€:lla.

Vuosikate kertoo tulojen ja menojen suhteen ennen kirjanpidollisia poistoja ja arvonalennuksia. Vuosikatteeksi muodostui noin 3,03 M€, mikä on noin 702 t€ suurempi kuin vuonna 2024. Tilikauden 2025 suunnitelman mukaiset poistot olivat noin 475 t€.

Tilikauden 2025 tulos oli 2,56 M€ ylijäämäinen. Tilivuonna 2024 tulos oli 1,87 M€ ylijäämäinen ja tätä aiempänä vuonna noin 2,23 M€. Vuoden 2025 tilikauden 2,56 M€ ylijäämään on syynä muun muassa talousarviota huomattavasti suuremmat verotulot, pienemmät toimintamenot sekä sijoituksista puretun osuuden myyntivoitto.

Seurakunnan käyttötulot olivat yhteensä noin 12,5 M€. Käyttötulot koostuvat toimintatuotoista ja verotulosta. Kiinteistöjen vuokratuotot muodostivat käyttötuloista 23 prosenttia, verotulot 68 prosenttia, ja maksutuotot ja muut tulot yhteensä 9 prosenttia.

Keskustelu seurakunnan omistamien ei-jumalanpalveluskäytössä olevien kiinteistöjen tulevaisuudesta jatkui myös vuonna 2025. Unioninkatu 39 sisäpihan parvekkeet ovat olleet pois käytöstä ja odottaneet perusteellista kiireellistä korjausta, joka alkoi kertomusvuoden elokuussa. Kattojen ja pihan puolisen julkisivujen peruskorjaus jatkuu näillä näkymin kesään 2026 saakka. Kuva: Eelis Mäntymäki

Lopuksi: Ylösnouseen Kristuksen kasvava seurakunta

Kirkkovuoden keskipistettä, Kristuksen ylösnousemusjuhlaa pääsiäistä vietettiin 20.4.2025 ja siitä seuraavan 40 päivän ajan. Seurakunnan perinteinen sosiaalisen median pääsiäisyön tervehdys oli valokuva Kristuksen ylösnousemuksen ikonista Uspenskin katedraalista. Kyseessä on ollut perinteisesti yksi vuoden suosituimpia yksittäisiä päivityksiä. Kertomusvuonna päivityksellä oli lähes tuhat tykkääjää ja yli 28 000 katselua. Pääsiäistervehdys julkaistiin lukuisilla kielillä: Kristus nousi kuolleista! Христос Воскрес! Kristus är uppstånden! Christ is risen! Kristus on ülestõusnud! Krisztus feltámadt! Christus ist auferstanden! Christus is opgestaan! Kristus er opstanden! Kristur er upprisinn! Kristus er oppstanden! Christus resurrexit! Cristo è risorto! Le Christ est ressuscité! Cristo resuscitou! Hristos a înviat! Cristo ha resucitado! Kristus vstal zmrtych! Chrystus Zmartwychwstał! Kristus prisikélé! Christos Anesti! Hristós diril-Dí! المسيح قام! حقاً قام! Der Meschiache undzer iz geshtanen! באמת קם! המשיח קם! Ua ala hou’o kristo! Harisutosu fukkatsu! Kristo Gesso! Kristo Amefufukka! Jidu fuhuo-le! Hristos nouzi kuolluzista! Kristås kaggöödi jamm’jest!

LIITE 1 Helsingin hiippakunnan nuorisovaltuuston vuosikertomus 2025

Helsingin hiippakunnan nuorisovaltuusto on kokoustanut neljä kertaa vuonna 2025. Tänä vuonna nuorisovaltuusto on pyrkinyt vaikuttamaan hiippakunnan alueen toimintaan kannanotoin ja vierailemalla seurakunnanvaltuustojen kokouksissa. Nuorisovaltuustolta on pyydetty kommentteja ONL:N turvallisemman tilan periaatteisiin sekä kirkon strategiauudistukseen. Lisäksi nuorisovaltuusto on kommentoinut hiippakuntamme nuorisotyötä ja kirkon viestintää. Tapaamalla arkkipiispa Eliaa sekä hiippakuntamme kirkkoherroja olemme pitäneet esillä nuoria koskevia asioita ja ylläpitäneet keskusteluyhteyksiä. Nuorisovaltuusto on myös aloittanut suunnittelutyön yhdessä arkkipiispan kanssa uuden nuorisovaltuuston valitsemiseksi sekä pyrkinyt tiedottamaan toiminnastaan esittelemällä itseään sosiaalisessa mediassa ja kirkolliskokouksessa.

Nuorisovaltuuston toiminta on kokoonpanomme takia painottunut Helsingin ja Turun alueille, mutta yhteydet Kaakkois-Suomen seurakuntaan on viimeinkin avattu.